

Glasnik MIRA

Godište VII. • Broj 3 • Međugorje • Ožujak 2012. • Cijena 2,5 KM / 10 kn

*Poškropi me izopom
da se očistim,
operi me i bit ću
bjelji od snijega!* (Ps 51,9)

Poruka za sadašnji trenutak
Čitajte, meditirajte Sveto pismo
vlč. Adalbert Rebić

Meditativni kutak
Upoznati se kroz korizmu
fra Marinko Šakota

Iskustva
Prava se ljubav pokazuje na Križu
mons. Leo Maasburg

22. Mladifest
Služiti životu
fra Svetozar Kraljević, Ante Bralo, Vedran Boban

Iz života Crkve
Pazimo jedni na druge da se potičemo na ljubav i dobra djela (Heb 10, 24)

Susreti
Bez Božje pomoći sve je ništavno
Maja Sansović

Fotografija na naslovnici: Luka Rupčić

GLASNIK MIRA | Utemeljitelj i nakladnik: Informativni centar MIR Medugorje | Glavni urednik: Krešimir Šego | Lektor i korektor: Dragan Naletilić | Adresa: Glasnik mira, Gospin trg 1, 88266 Medugorje, BiH | Tel.: 00 387 36 650 200; 653 327 | Faks: 00 387 36 651 300 | Služba pretplate: 00 387 36 653 342 | E-mail: glasnikmira@medjugorje.hr | Internet: www.medjugorje.hr | Grafičko oblikovanje: Shift, Mostar | Tisak: Fram-Ziral, Mostar | List je prijavljen kod Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa Hercegovačko-neretvanske županije pod brojem R-05-05-42-2175-86/06 od 12. siječnja 2006. | Godišnja pretplata (12 brojeva): Hrvatska 120 HRK, BiH 30 KM, europske zemlje 30 €, Švicarska 50 CHF, USA i Kanada 42 €, Južna Amerika 48 €, Australija 51 €

UPLATA PRETPLATE: Iz BiH u KM: Informativni centar MIR Medugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: Unicredit Bank, Žiroračun broj 33 8120 2 20114 5352 | **Iz Hrvatske u HRK:** Informativni centar MIR Medugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: Societe generale - Splitska banka d.d., Broj računa: 2330003-5100201682 | **Iz Njemačke u eurima:** Informativni centar MIR Medugorje d.o.o. Čitluk, Gospin trg 1, 88266 Medugorje. Naziv banke: LIGA BANK EG, Kontonummer: 2155044 (za Glasnik mira), BLZ : 75090300 | **Iz Švicarske u CHF:** Katholische Kroatienmission, Postfach 9057, 8036 Zürich. Naziv banke: UBS AG Zürich - Wiedikon (0270/00), Kontonummer: 805418.40A (za Glasnik mira), IBAN : CH63 0027 0270 8054 1840 A, BIC: UBSWCHZH80A, UBS Postkonto Nr: 80-2-2 | **Iz svih europskih zemalja u eurima:** Informativni centar MIR Medugorje d.o.o. Čitluk, Gospin trg 1, 88266 Medugorje. Naziv banke: LIGA BANK EG, Kontonummer: 2155044 (za Glasnik mira), BLZ : 75090300, BIC: GENODEF1M05, IBAN: DE88750903000002155044 | **Za sve valute iz drugih zemalja:** Informativni centar MIR Medugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: UniCredit Bank, SWIFT: UNCRBA 22, IBAN: BA 39 3380 6048 0281 0221

Draga djeco!
U ovom vremenu na poseban način pozivam vas: molite srcem. Dječice, vi puno pričate a malo molite. Čitajte, meditirajte Sveto pismo i riječi u njemu napisane neka vam budu život. Ja vas potičem i ljubim, kako biste u Bogu našli svoj mir i radost življenja. Hvala vam što ste se odazvali momu pozivu.
25. veljače 2012.

Tko je ovaj Isus Krist?

Njegovi posljednji dani muke i smrt pružaju nam odgovor na tajnu te osobe. Tu se Isusova osoba do kraja razotkriva i zgušnjava. S činjenice muke i križa Sina Božjega biva nam jasno zašto je sve ono što je vezano uz tu pojavu za sve nas poruka od samoga Boga te zašto je ono što je Isus govorio Radosna vijest za čovječanstvo. U Isusovoj mucu imamo i početke Radosne vijesti za svijet i odgovor samoga Neba na tajnu Isusove osobe.

fra Tomislav Pervan

U korizmenom smo vremenu. U žarištu svojih promišljanja imamo Isusovu osobu, Isusovu pojavnost, njegov zemaljski život, njegov put u Jeruzalem, muku, smrt i proslavu. Ove pak godine čitamo u nedjeljnim bogoslužjima redovito iz Markova Evanđelja. Među znanstvenicima i tumačima ono je najstarije od četiriju evanđelja, a prema drevnoj predaji napisao ga je Petrov pratitelj Marko, bilježeći ili sjećajući se onoga što je Petar propovijedao u svojim apostolskim nagovorima vjernicima, poglavito pak u Rimu. Petrovo ime imamo na samom početku spisa (1,16), a on je i zadnji spomenuti apostol u Evanđelju (16,7). Ako je Petar služio piscu kao glavni izvor podataka o Isusovoj osobi, onda se s te činjenice lakše daje shvatiti zašto Isusov lik u samome spisu ima daleko više čisto ljudskih crta od ostalih triju evanđelja, jer je Petar bio neposredni svjedok, očevidac onoga što je Isus govorio i činio, kako se ponašao i što je zapravo bio u svojoj pojavnosti, ali i svojoj dubokoj biti.

Isus je otprilike trideset godina živio krajnje neupadno, daleko od javnosti. Iznenada se pojavio, a što u ono doba bijaše neobično, Isus je bio neženja; oduševljavao je mnoštva, činio čudesne stvari, doskora je dospio u sukob sa svim autoritetima u zemlji i narodu, a preko njih i s rimskom vlašću te je bio na najsrमतniji način smaknut – smrću na križu, kojom su kažnjavani onodobni prevratnici u carstvu. Njegovi očevidci i pratioci, ali jednako tako i mnoštva teško nalaze riječi kako opisati tu izvanrednu osobu, kako je barem donekle kategorizirati u postojeće misaone sklopove.

Isus nikoga ne odbija

S današnjega zrenika, promatramo li prvo stoljeće našega brojenja, pitamo se odakle gotovo neshvatljiva pojava u ondašnjem svijetu, da se najednom gotovo sve bogotražnje te traženje smisla cijele jedne epohe slijeva prema toj jedinstvenoj pojavi? Kako to da su njegovi sljedbenici doskora preplavili Rimsko Carstvo, prodrli, infiltrirali se u sve slojeve društva? Isusovi se sljedbenici trude kako na najprimjereniji način izreći bit te osobe, pa mu daju pridjevke *Sin Božji, Sin čovječji, Mesija, Krist, Kyrios-Gospodin*. To mnoštvo nazivlja susrest ćemo u ranokršćanskim spisima s razloga što im je Isusova osoba zagonetna pa se služe znanim nazivljem iz Staroga zavjeta. Svi ti atributi i ta imena kušaju izraziti ono što je Isus bio svojim suvremenicima, što bijaše na njemu neobično, po čemu je odskakao od svega znana i poznata. Duhom Božjim prožet i pomazan, do kraja u Bogu ukorijenjen i usidren, čist od grijeha, Jaganjac koji odnosi grijeh svijeta. I što je zanimljivo, u njegovu nastupu nema ni truna bilo kakve političke ili nacionalističke crte i primjese. Namjesto trijumfa u njegovu životu imamo na kraju fijasko, patnju i smrt, tako da svi ti nazivi za njegovu pojavu ne mogu do kraja izraziti taj neobični i gotovo nestvarni lik.

Riječju, ništa od onoga s čime je nastupio i što je činio, ni čudesna koja je izveo, ni izgoni nečistih sila, ni umnažanje kruhova u pustinji a ni smirivanje oluje na moru, ni čudo u Kani Galilejskoj pa ni uskrisavanja pokojnika ne pružaju potpuni odgovor, tko bi on bio. Sam za sebe kaže kako je tu – u Isusu – *više od Jone, više od Salomona, više od Hrama, više od svega znana i poznata*. On sve nadmašuje. Jedan je Sokrat, pojam osobe i mislioca u starom svijetu pa do dana današnjega, za sebe rekao: *Znam da ništa ne znam*, a ovaj Isus za sebe veli, i cijelim svojim bićem i ponašanjem potvrđuje: *Znam da znam!* On je svjestan da zna odakle je i što ima reći svijetu. Istinu, konačnu i završnu istinu o svijetu, Bogu i čovjeku! I ništa više. Treba li nam, zapravo, nešto više?!

Naša vjera ima za predmet povijesnu osobu i njezinu sudbinu *sub Pontio Pilato*, a ne

nekakve mitske bajke i priče. Isus je autoritet koji se nikada nije pozivao ni na koju zemaljsku vlast, nije tražio za sebe nikakva ljudskoga pokrića. Nikakvo službeno mjesto ili društveni položaj nije mu osiguravao autoritet, nije imao društvenoga ugleda, pogotovo nije mogao ničim prijetiti, iza sebe nije imao nikakvu ljudsku (pri)silu kojom je mogao ljudima nametati svoja stajališta. On je jednostavno posjedovao svojstvo koje se nije dalo smjestiti ni u kakve postojeće ljudske protežnice. Nešto je bilo u toj osobi neponovljivo, tajanstveno, magnetično, gotovo nadljudsko.

Priznaje to onaj rimski stotnik kojemu je sluga, odn. dijete bolesno, izreći će to i ona žena Sirofeničanka kojoj je kćerka opsjednuta, priznaju to i sunarodnjaci koji mu dolaze s različitim potrebama i nevoljama. Riječju, Isus nikoga ne odbija, a svi oni čute i vide – u njemu djeluju neobične, izvanzemaljske sile.

Pokopan je stari, uskrsnuo je novi svijet

Pitamo se, čime je taj Isus osvajao svoje sunarodnjake i suvremenike? Čime je osvajao obični svijet, ali jednako tako i uglednike te obrazovane? Odakle njegov karakteristični govorni stil, njegovo slikovito i zorno izražavanje, ljubav za antiteze, antinomije, za paradoksalne slike, odakle mu njegova metafizika, koja ponekada i pretjeruje, odakle one genijalne slike i prispodobne kojima zorno uprizoruje svoj nauk i istinu o Božjem kraljevstvu? Tko je bio taj Isus da je u odnosu na stoljetnu praksu židovske predaje i Zakona ali i sveukupne onodobne pravne prakse mogao izreći – s Božjom ovlašću i ovjerenjenjem – primjerice one riječi o preljubu, braku, o nerastavljivosti braka, vraćajući sve na početak, na iskonsku Božju volju, da čovjek ostavlja sve i prijanja u bračnoj zajednici uz svoga druga? S kojim se pravom taj Isus drznuo i u Jeruzalemu nastupio kao gospodar u Hramu, izgoneći trgovce i preprodavače sa svetoga mjesta, na zaprepaštenje hramskih vlasti? Kako to da je taj Isus stvorio protiv sebe gotovo nezamislivu i nespojivu koaliciju farizeja i saduceja, pismozna-

naca i herodovaca, pa i samoga rimskoga namjesnika? Bi li se Veliko vijeće (onodobna židovska vlada) sazivalo na žurnu noćnu sjednicu zbog nekakva zanesenjaka ili karizmatika? Je li Isusova smrtna presuda pogreška u procesu, ili ju je netko svjesno tražio budući da je kao osoba smetao? Raspet je i smaknut kao politički prevratnik, a zapravo je ubijen iz čisto vjerskih razloga i pobuda. I odakle nakon njegove smrti onakav obrat, koji je jednostavno promijenio tijek povijesti? Može se slobodno reći: Pokopan je stari, uskrsnuo je novi svijet.

Da, mnogi i danas tvrde kako je Isus putujući propovjednik, socijalist, mirovnjak, egzorciist, židovski mudroslovac ili pak usija-

na mesijanska glava, eshatološki prorok. Sve to ni izdaleka ne pogađa tajnu koju Isus nosi u sebi. Svaki atribut koji mu se pridijeva ima zrnce istine u sebi. On jest i prevratnik, ali i šarmer, on jest karizmatik, ali i židovski *kynikos*, prorok koji naviješta smak svijeta. U svemu se nalazi zrnce istine, a svako je zrnce dragocjeno jer je ono dio istine i veličajnoga mozaika o Isusu Kristu – Božjem Sinu. Isusu pristaju i one galilejske prašnjave sandale u kojima je pješačio, ali i kraljevski ornat božanske liturgije, gdje ga slavimo kao Boga. Sav naš govor o Isusu može biti samo pokušaj približiti se i shvatiti tu osobu u njezinoj biti.

Ako je istina da svi naslovi i imena koja mu se pridijevaju ne mogu dati konačan

Što je Isus naviještao, to je i živio. Stoga smrtna presuda ne bijaše za Isusa nikakvo iznenađenje nego logična posljedica svega što je za svoga djelovanja ustalasio u narodu.

odgovor tko on jest, ako ne mogu pružiti nosivi temelj za činjenicu da ga nazivamo *Gospodinom* i *Bogom*, pa ako ni sami njegovi nastupi, riječi i čini, ne daju završna odgovora, onda se pitamo: Što je to, što nam još preostaje da bismo shvatili tu osobu? Rekli bismo, preostaje nam ono, kad ovaj Isus ništa više nije mogao ni izreći ni učiniti, kad ništa nije mogao promijeniti, kad je zanijemio, kad je sve išlo prema neminovnu kraju: Njegovi posljednji dani muke i smrt pružaju nam odgovor na tajnu te osobe. Tu se Isusova osoba do kraja razotkriva i zgušnjava. S činjenice muke i križa Sina Božjega biva nam jasno zašto je sve ono što je vezano uz tu pojavu za sve nas poruka od samoga Boga te zašto je ono što je Isus govorio Radosna vijest za čovječanstvo. U Isusovoj mucu imamo početke Radosne vijesti za svijet i odgovor samoga Neba na tajnu Isusove osobe.

U Isusovoj mucu i smrti možemo zaviriti u dubinu Isusove duše i života

Naime, prema tomu svršetku u Jeruzalemu smjera cjelokupno Markovo Evanđelje. Od Isusova nastupa na Jordanu te u Galileji Marko nam pripovijeda Isusov život gotovo u jednome dahu. Četrdeset i dva (42!) puta naći ćemo u evanđelista Marka grčki izričaj *euthys*, "odmah", "smjesta". Isus čini, i "smjesta" se udaljuje, odlazi, ide drugamo. I tako četrdeset i dva puta – smjesta, odmah, bez (pre)daha. Marko prelazi s prizora na prizor, dok se ne zaustavi na Isusovim posljednjim danima u Jeruzalemu. A tu se onda sve odvija kao u uspunjenom filmu. Pred nama se skoro iz sata u satu nižu prizori Isusovih posljednjih dana, u krajnjoj dramatici i kontrastu spram onoga što se događalo u prethodnim poglavljima i mjesecima. U Isusovoj mucu i smrti možemo zaviriti u dubinu Isusove duše i života.

I tu se pred nama razastire tajna, tako da u njegovoj sramotnoj smrti, križu, nemoći, umiranju, mi kršćani spoznajemo i nalazimo trajnu bit i srž svoje vjere, svoje povezanosti

s Bogom. Sve do toga završnoga trenutka, za cijeloga svoga djelovanja, Isus je jednostavno odbijao i zabranjivao da ga ljudi veličaju, oslovljavaju posebnim imenima; demonima je prijetio i branio da ga zovu Sinom Božjim. On naprosto mora trpjeti, mora ići u muku, biti odbačen, mora na križ. Nemoguće je zvati i priznavati Isusa Mesijom, Sinom Božjim, bez ove završnice, bez suda i patnje, bez muke i križa. Jedini put kad Isus nije uskratio čovjeku da ga prizna Sinom Božjim jest priznanje i vjeroispovijed onoga rimskoga stotnika pod križem: *Doista, ovaj čovjek bijaše Sin Božji!* Doslovce poganim, pod križem, sučelice s Raspetim koji uz strašni krik umire, priznaje tko je i što je Isus.

Kršćanin ne može biti onaj koji ustima ponavlja da je Isus Bog, nego onaj koji promatrajući osobno Isusa na križu, može reći: *Da, ovo je doista moj Bog, moje sve*. Da, tu na križu umire jedan koji je cijeli svoj životni vijek naviještao blizoga Boga; svojega je Oca uvijek stavljao na prvo mjesto. Isus je bio u trajnome suglasju sa svojim Ocem. Zbog svoga navještaja i poruke Isus je otišao na križ. Što je Isus naviještao, to je i živio. Stoga smrtna presuda ne bijaše za Isusa nikakvo iznenađenje nego logična posljedica svega što je za svoga djelovanja ustalasio u narodu.

Isus je umro, ali je njegovom smrću umrla cijela jedna epoha zvana antika. S njime su umrle sve mitologije i dotadašnje filozofije, bogovi i heroji, moćnici i mudraci, rimski carevi su se još neko vrijeme održali, ali im je s Isusom 'odzvonilo'. Živjeli su i otišli s pozornice. A kad su Isusovi prijatelji u pramazorje došli na mjesto gdje Isus bijaše pokopan, pronašli su kamen odvaljen s groba i prazan grob. Na svoj su način shvatili novo čudo, ali im postade jasno: Te je noći, u Isusovu grobu, umro stari poganski svijet, pokopan je, umrla je smrt. Pred njima se otvarala zora novoga stvaranja, gdje je u liku Isusa-vrtlara Bog hodio vrtom u kojemu bijaše pokopan i gdje je uskrsnuo, te nanovo oblikovao novi svijet.

"Tajna Evanđelja nije tajna dostupna čovjekovoj radoznalosti ili bi joj trebala intelektualna inicijacija; tajna Evanđelja u svojoj najdubljoj biti jest prenošenje života. – Svjetlo Evanđelja nije prosvjetljenje koje bi ostajalo izvana, nego ogranj koji želi prodrijeti u nas, da bi preokrenuo, nanovo stvorio našu nutrinu. Tko u sebe pusti samo jednu jedinu Gospodinovu riječ i dopusti joj da u njegovu životu proizvede svoj učinak, zna više o Evanđelju od onoga čiji se sav napor iscrpljuje u apstraktnom promatranju ili historijskom istraživanju" (M. Delbrél, suvremena francuska mističarka socijalna radnica iz komunističkih radničkih predgrađa).

Čitajte, meditirajte Sveto pismo

Gospa nas u svojim porukama poziva da čitamo i meditiramo Sveto pismo, da u srcu prebiremo Božju riječ kao što ju je i ona sama Djevica Nazaretska prebivala u svome srcu. Zašto Crkva pridaje toliku važnost čitanju i meditiranju Svetoga pisma? Zato jer je Sveto pismo knjiga vjere, istine i života!

vlč. Adalbert Rebić

Iz Svetoga pisma saznajemo da je Bog zaželio čovjeka imati u svojem zajedništvu, u zajedništvu svoje ljubavi. „Uistinu, Bog je tako ljubio svijet te je dao svoga Sina Jedinorođenca da nijedan koji u njega vjeruje ne propadne, nego da ima život vječni“ (Iv 3,16). Bog je ljubav!

Sveto pismo je knjiga vjere, istine i života

Sveto je pismo knjiga riječi Božje. Riječ se Božja događala najprije usmenim putem, što je najnormalnije, zatim je bila zapisana na pločicama, na sveticima, u knjizi. Međutim, uvijek je ona pritom ostala „riječ“ koja je upućena čovjeku kao osobi, s kojom Bog uspostavlja razgovor, a razgovor je suodnos osoba: *ja i ti*. Riječ je upravljena određenoj osobi. Kada Bog govori, bira svoga sugovornika, obraća mu se s *ti*. Njegova riječ nije razdvojena od sugovornikove sposobnosti shvaćanja. Kad velim *Sveto pismo* mislim na zapisani glas, zapisanu riječ. Takvo Sveto pismo treba ponajprije slušati, učiti slušati. Ovu dijalošku povezanost između Boga i čovjeka možemo usporediti s međuljudskim odnosima. Kad se sretnu dva čovjeka i oba se prihvaćaju, onda se to zbiva zbog povezanosti koja se temelji u ljubavi. Uzajamno poštovanje, uzajamna vjerna potpora temelj je zajedničkog života. U biblijskom govoru jedna od vrlo često rabljenih slika za ovaj međusobni odnos između Boga i čovjeka preuzeta je iz stvarnosti zaručništva i bračne veze. Nebeski zaručnik i njegova ljudska zaručnica jedno su drugome dali obećanje, zavjetovali se – to je Savez – i u nadi punoj ljubavi iščekuju trenutak vjenčanog sjedinjenja. Pa ako i ima u Svetom pismu mnogo zapovijedi, zakona, propisa, oni su izgovoreni iz ljubavi radi cjelovitosti i spasenja druge stranke, čovjeka. Zakon je Božji, zapisan u Bibliji, izraz Božje ljubavi i nježnosti prema čovjeku. To je najbolje shvatio psalmist koji veli kako mu Zakon Božji dušu razveseljuje (Ps 19,8; 40,9; 119,72.77.92.113.163.165).

Sveto pismo je „Božje pismo“ ljudima kao očevo pismo svojoj djeci, kako često Oci spominju. „Otac naš nam je uputio Pisma, učinio je da do nas stignu Pisma, da bi u nama zapalio želju za povratkom kući“, kaže sv. Augustin. Sveto je pismo izvrstan izraz Božjeg bla-

gohotnog saobraćanja u ljubavi s ljudima kao svojom djecom. Ovom Božjem pismu trebamo uzvratiti ustrajnim, razumljivim, moliteljskim i poslušnim čitanjem. Prvotna je svrha Pisma, dakle, vjernički susret s Ocem koji govori kao svojoj djeci. Sv. Grgur Veliki savjetuje: „Čitati Bibliju... znači učiti upoznati Božje srce u Božjoj riječi“. Za nas kršćane susret s Božjim pismom jest susret s uskrslim Gospodinom, „jer on govori kad se u Crkvi čita Sveto pismo“. To je susret koji se za nas kršćane zbiva u krilu Crkve, njezine žive predaje, prosvijetljen Marijinim primjerom, „u čije je krilo Bog utkao sva Pisma, svaku svoju riječ“ i utjelovljenu Riječ napose, na svjetlo i utje-

hu svome narodu. To je iskustvo od jedin-stvenog ljudskog i kulturalnog značenja, jer je Sveto pismo knjiga mjesto života u kojemu se odražavaju pitanja i odgovori, boli i radosti, sumnje i sigurnosti čovjeka svakog doba; ono predstavlja izvor tolikih povijesnih, umjetničkih i kulturalnih događaja, pravu duhovnu baštinu cijeloga čovječanstva.

Čitajući vjerno i ustrajno Bibliju, u dijaloškom stavu, u vjernosti Bogu i Crkvi, učimo moliti, učimo razgovarati s Bogom, nalazimo odgovore na svoja životna pitanja, svoj plan za budućnost. Pozorno čitanje Svetoga pisma izvrstan je način molitve. Patristička i srednjovjekovna tradicija snažno izražavaju

Sveto pismo je „Božje pismo“ ljudima kao očevo pismo svojoj djeci, kako često Oci spominju. „Otac naš nam je uputio Pisma, učinio je da do nas stignu Pisma, da bi u nama zapalio želju za povratkom kući“, kaže sv. Augustin. Sveto je pismo izvrstan izraz Božjeg blagohotnog saobraćanja u ljubavi s ljudima kao svojom djecom.

uvjerenje da se Biblija shvaća u mjeri u kojoj se moli. Iz toga duhovnog uvjerenja crkvena je tradicija u sažetu obliku tumačila duhovni smisao Biblije prema nekim ključevima za razumijevanje.

Sveto pismo nije bilo kakva knjiga

To nije *knjiga za zabavu*, kao što su to romani, pripovijetke i slično. Crkva predlaže čitanje Biblije kao istinski i pravi susret s Bogom u vjери i u ljubavi.

Sveto pismo nije *knjiga prirodnih znanosti*. O prirodnim znanostima govori onako kako su ih shvaćali Hebreji u prvom tisućljeću prije Krista. Biblijski pisci, nadahnuti ljudi, nisu namjeravali ljude upoznavati sa znanstvenim spoznajama o podrijetlu svijeta, čovjeka i slično. Oni su nastojali svojim suvremenicima otkriti vjerski smisao svega što ih je okruživalo i što se oko njih zbivalo. Zato u svetim spisima trebamo uvijek najprije otkrivati *poruku vjere*. Prva poglavlja *Knjige postanka* poručuju nam da je Bog stvorio materijalni svijet i životinje i ljude i sve usmjerio u skladu sa svojim spasenijskim naumom k sveopćem spasenju.

Sveto pismo nije ni knjiga povijesti svijeta, u suvremenom smislu. Istina, prva poglavlja *Knjige postanka* izgledaju kao neka povijest svijeta. Ta je povijest, međutim, pisana očima vjere i nade. Ona je poglavito povijest grijeha i milosti, vjernosti i nevjernosti Bogu. Ističe povijest jednog određenog naroda, Izraela, kojega je Bog izabrao da bude prenositelj njegove ljubavi i njegove istine drugim ljudima. Povijest koju Biblija pripovijeda nije sveopća, nego posebna, ograničuje se na prostor Bliskog istoka (Egipat, Mezopotamija, Grčka, Rim) i upire svoj pogled u povijest Izraela. Ništa nam ne govori o civilizacijama i vjerovanjima drugih naroda i zemalja (Kina, Indija, Japan, Amerika, Afrika).

Sveto pismo nije *sustavno djelo o religiji ili o moralu ljudi*. U Starome zavjetu čitamo neobične stvari o Bogu i o ljudima, koje nas možda koji put i zbunjuju. Boga opisuju jezikom koji je nama vrlo neobičan: Bog ima oči, uši, nos, razgovara s ljudima, ljubomoran je, srdi se, bori se na strani Izraela protiv njegovih neprijatelja. Bog je u tim opisima izvanredno ljudski ocrtan.

Sveto pismo je knjiga iskustva jednog naroda

Biblija opisuje kako je Bog u više navrata i na više načina *govorio* ljudima, po prorocima i konačno nam progovorio po svome Sinu (usp. Heb 1,1). Ona opisuje povijest spasenja, povijest grijeha i milosti, povijest čovjekovih uspona i padova. Čovjek nije samo biće Božje ljubavi, nego i biće obdareno takvom slobodnom voljom da može Boga odbiti, njemu ne

služiti, s njime ne prijateljevati, odlučiti se za zlo. Biblija pokazuje kako se čovjek udaljavao od Boga, kako mu je okretao leđa. No u isti mah ona pokazuje kako je velika ljubav Božja bila stalno u potrazi za čovjekom. Boga prikazuje kao dobrog Pastira koji traži izgublenu ovcu i kad je nađe raduje se velikom radošću. Boga prikazuje kao ljubaznoga oca koji prima izgubljenoga sina s velikom radošću: pada mu oko vrata, ljubi ga i odijeva u raskošne haljine. Pokazuje kako je ljubav Božja veća od naše slabosti. „Jer, Bog je veći i od našega srca i znade sve“ (I Iv 3,20).

Zato velimo da je Biblija *knjiga vjere*. Sve što je u njoj zapisano, možemo shvatiti samo činom vjere. Biblija nam pomaže da razmišljamo o svome životu, ona nam nudi odgovore na naša životna pitanja. Preko nje nam Bog na razne načine tumači što vjerovati i kako živjeti da bismo stalno bili njegovi prijatelji, ostali u njegovoj *ljubavi i milosti*. „Uistinu, što je neko napisano, nama je za pouku napisano da po postojanosti i utjese Pisama imamo nadu“ (Rim 15,4).

U Bibliji je *sve usredotočeno* na Boga: on je *središnja osoba*. Bog Biblije nije ni bog filozofa ni bog velikih religija. Bog Biblije nije puka ideja, apstraktna istina, nego Ljubav i Istina u osobi. On je prijatelj ljudi, prijatelj izgubljenih i zalutalih.

Za kršćane je najodlučnije ono što je Bog učinio u prošlosti: *utjelovljenje* njegova Sina u osobiti Isusa Krista, njegov dolazak među ljude. U svjetlu Isusa Krista mi bolje razumijemo događaje Staroga zavjeta, u njegovu svjetlu razumijemo proroštva koja su izgovorili proroci Staroga zavjeta. Isus je „svjetlo istinsko koje prosvjetljuje svakog čovjeka“ (Iv 1,9). On je i svjetlo koje prosvjetljuje cijelu Bibliju. Isus je obećao poslati svoga Duha koji će njegove učenike „uvesti u svu istinu“ (usp. Iv 16,13). A, ljudi ipak, još nisu uspjeli saznati „svu istinu“ Svetoga pisma. Kad bismo cijeli svoj život čitali Sveto pismo i proučavali ga, ne bismo ga uspjeli iscrpiti.

Sveto pismo su napisali ljudi Bogom nadahnuti

Biblijske su knjige napisali ljudi Bogom nadahnuti, pa onda mi vjernici vjerujemo da je pisac cijeloga Svetog pisma zapravo sami Bog. Njemu su ljudi pisci poslužili kao oruđe.

Sveto je pismo povijest Božje prisutnosti u narodu, povijest Božje ljubavi, u kojoj se stalno otkriva Bog na djelu u svome narodu. Biblijski su pisci pisali u svjetlu takve vjere, takvog iskustva. Događaje promatraju Božjim očima, svjetlošću Božjom motre svoju povijest. Zato i jest ta povijest „sveta povijest“, povijest spasenja.

nastavak na 28. str. ►

Snimila Lidija Paris

Bitne značajke međugorske duhovnosti – međugorske poruke (III.)

Za pravi su mir najviše učinili oni koji su shvatili da su baš oni pozvani i da je u porukama ponajprije riječ o putu vlastitog obraćenja k Bogu. U zabludi sam ako pritom prvo mislim na svoga susjeda, svoga kolegu s posla s kojim se ne slažem, na svoju rodbinu s kojom nisam u dobrim odnosima. Ne, poruke se odnose na mene, ja sam pozvan na obraćenje.

fra Ivan Dugandžić

Poziv na mir i obećanje mira

Može se, doduše, raspravljati o tome je li glavna međugorska poruka Gospin poziv na mir i obećanje mira ili je to poziv na obraćenje. Sve ovisi o tome kako na te dvije poruke gledamo. Ako se misli na zadnji cilj i svrhu međugorskih događaja, onda je zacijelo poruka mira glavna, ali ako sve promatramo pod vidikom puta prema ostvarenju mira, onda je to svakako poziv na obraćenje, kao nužan i nezaobilazan preduvjet ostvarenja mira. To je potvrdila i Gospa kada je petnaest godina od početka ukazanja ponovno odlučno pozvala na obraćenje: „*Draga djeco! Danas vas pozivam na obraćenje. To je najvažnija poruka koju sam ovdje dala*“ (25. 2. 1996.).

I vremenske okolnosti te poruke vrlo su rječite. Ona je došla kratko poslije okončanog krvavog rata na prostorima bivše države. Ako s iskustvom ratnih stradanja gledamo natrag na početke ukazanja, taj rat i njegove strahote možemo lako nazrijeti već u dramatičnom načinu Gospina poziva na mir. Ako u tom trenutku dramatično stanje države u raspadanju možda i nije bilo tako bjelodano, sedam-osam godina poslije toga svakako jest. Već tada krajem osamdesetih godina bili smo svjedoci učestalih skupova koji su bili natopljeni mržnjom i prijetili da pretrastu u ratni sukob. No i tada su ostali u manjini oni koji su ozbiljno uzeli k srcu Gospin poziv na obraćenje kao put i način očuvanja mira. Većina se ponašala kao nijemi promatrač rušilačke snage zla i rata koji je opustošio zemlju. No budući da je to samo jedan od

brojnih ratova koji bjesne u svijetu, Gospin poziv na mir i obraćenje ostaju i dalje dvije nerazdvojive poruke upućene svima.

Poruka mira u sjeni križa

Činjenica da je Gospa poruku mira izgovorila u sjeni križa i sa žalosnim izrazom lica zaslužuje posebnu pozornost. To vrijedi već i za neobične okolnosti u kojima je ta poruka dana. Kad je već završio susret svih vidjelaca s Gospom na Podbrdu i kad su poslali svojim kućama, Marija Pavlović išla je nešto brže od drugih. U jednom trenutku osjetila je snažan poticaj da s utabane staze skrene malo ustranu. U tom je trenutku ponovno ugledala Gospu, ali ovaj put kako stoji ispred velikog tamnog križa i kao kroz plač govori: „Mir, mir, mir i samo mir!“ A potom je dva puta ponovila: „Mir mora zavladati između Boga i čovjeka, a i između ljudi!“

Uto su pristigli i ostali vidioci i odmah zamijetili da je Marija vidno potresena. Vicika Ivanković o tome svjedoči: „Ugledali smo Mariju i poslali k njoj. Mi smo mislili da joj je došlo nešto slabo, a ona nam nije mogla odmah ništa o tome pričati, pa nismo pravo znali što joj je“ (J. Bubalo, *Tisuću susreta s Gospom u Međugorju*, str. 60). Marija je došla k sebi tek kad su stigli svojim kućama i tada je ostalim vidiocima ispričala svoj doživljaj.

Nije po sebi nebitno što Gospa nije na prvo mjesto stavila mir među ljudima, iako je u tom trenutku u svijetu bilo toliko nemira i ratova, nego je na prvo mjesto istaknula mir između Boga i čovjeka. Teološki je to posve razumljivo i jedino ispravno, jer upra-

vo je nedostatak mira između Boga i čovjeka najveći uzrok mržnje, terorizma i ratova koji razdiru današnji svijet. Zato sve i mora započeti u čovjeku pojedincu i njegovu odnosu prema Bogu. Tko god postavlja pitanje, kako Bog može pripustiti rat i njegove strahote, morao bi ga zamijeniti pitanjem samom sebi: Jesam li zbog zla koje je u meni u ratu s Bogom i s drugim ljudima?

Isusov križ – izvor pomirenja i mira

Isusov križ kao pozadina Gospine poruke mira ima snažno teološko značenje. Najstarije teološko tumačenje Isusove smrti u Novome zavjetu glasi da je Isus „*umro za naše grijeh*“ (1 Kor 15,3), da je umro „*za nas*“ (Rim 5,6; 1 Sol 5,10; 1 Kor 8,11). Polazeći od toga da je čovjek pojedinac, a onda s njime i cijeli svijet, zbog grijeha u neprijateljstvu s Bogom, sv. Pavao Isusovu smrt na križu teološki tumači kao pomirenje s Bogom (Rim 5,10sl; 2 Kor 5,18sl). Točnije, Krist je svojom smrću omogućio svakom čovjeku pomirenje s Bogom. Pavao sebe smatra glasnikom te velike novosti i radosne vijesti za sve ljude pa poručuje svojim Korinćanima: *U ime Krista molimo: Pomirite se s Bogom!* (2 Kor 5,20).

Razumije se da se u tom govoru o križu pretpostavlja i Isusovo uskrsnuće, u svjetlu kojega nam se i otkriva to spasenjsko značenje križa. Spasenjska snaga Isusove pomirbene žrtve posebno dolazi do izražaja u znamenitom hvalospjevu u čast Kristu u poslanici Kološanima, gdje se kaže da *Bog odluči u njemu nastaniti svu puninu, i po njemu pomiriti za nj sve što je na zemlji ili na nebu, uspostavljajući mir krvlju njegova križa* (Kol

1,20). Tim je riječima snažno istaknut križ kao sredstvo mira i pomirenja svega svijeta s Bogom. Treba pritom reći da je to i jedino mjesto u Novom zavjetu gdje je govor o „*krvi njegova križa*“. Time se cilja na brojne starozavjetne krvne žrtve koje su prinošene kao pomirnica s Bogom. Sve njih je zamijenio i daleko nadvisio Kristov križ.

Ako je križ istodobno i znak stradanja pravdnika, tada u Gospinoj poruci mira u sjeni Isusova križa možemo gledati dvostruko značenje. Prvo, Gospa ne govori o bilo kakvu miru, već o miru koji je omogućio Krist i koji se ostvaruje čovjekovim obraćenjem Bogu. Drugo, u tamnom Gospinu križu možemo gledati simbol i najavu svih ratnih stradanja do kojih je došlo zbog neprihvatanja Gospina poziva na mir i obraćenje. Zar nisu filmske kamere toliko puta zabilježile kako su najdraži ciljevi mrzitelja mira bili upravo križevi na crkvama i zvonnicama, a najčešće žrtve njihove rušilačke snage oni kojima je križ bio jedina nada i utjeha?

Sljepoća za rušilačku snagu zla – varljivi mir svijeta

Stoga nije lako shvatiti kako neki svećenici i biskupi u činjenici da Gospa nije zaustavila rat na prostorima bivše države vide siguran znak da to i nije Gospa. To bi se moglo ustvrditi samo onda da je njezina poruka bila zdušno prihvaćena, a rat se ipak dogodio. A to, nažalost, nije bilo tako. Oni koji su se na tragu Gospina poziva počeli miriti s drugima i moliti za mir ostali su izrazita manjina. Drugi su se izrugivali i s Gospom i njezinim porukama i s onima koji ih prihvaćaju.

Uz poruku mira veže se još jedno zapažanje. Gospa se u počecima ukazanja predstavila kao Kraljica Mira, ali poslije taj naziv ne nalazimo često u njezinim porukama. Ponovila ga je samo triput.

Uostalom, zar nije i Isus svoje suvremenike pozivao na mir i osuđivao svaku mržnju, a ipak se kratko nakon njegove smrti dogodio strašan rat između Židova i Rimljana (66. – 70. p. Kr.), koji je on štoviše i predvidio i najavio (Mk 13,2)? Ni on nije mogao nametnuti mir, kad ga ljudi nisu željeli i na pravi se način za nj zauzeli. To je razlog da je od njegova vremena do danas – kako je netko izračunao – na ovoj zemlji vođeno ništa manje nego oko 8000 što manjih što većih ratova.

Gospa se nije poput kakve moćne ratnice svrstala na jednu zaraćenu stranu protiv druge, niti je došla pozvati političare za zeleni stol da pregovaraju i dogovore se o miru, već je sve ljude bez razlike pozvala da se prihvaćanjem obraćenja okrenu jedinom izvoru mira, Bogu. To jasno proizlazi iz poruke koja je neposredno prethodila izbijanju ratnih sukoba u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini: „*Draga djeco! Danas vas pozivam na mir. Ovdje sam došla kao Kraljica Mira i želim vas obogatiti svojim majčinskim mirom... Pozivam vas da postanete nositelji i svjedoci moga mira u ovom nemirnom svijetu*“ (25. 7. 1990.).

Prepoznati sebe u porukama

Ako netko misli da se Gospine riječi iz ove poruke njega ne tiču, taj pogotovo nema pravo postavljati pitanje, zašto Gospa nije spriječila rat. Pravo je pitanje, zašto nije prihvaćena njezina poruka? A vrijeme i iskustvo krvavog rata potvrda su da je ta poruka s razlogom upućena svijetu. Zato se doista može reći da su za pravi mir najviše učinili oni koji su shvatili da su baš oni pozvani i da je u porukama ponajprije riječ o putu vlastitog obraćenja k Bogu. U zabludi sam ako pritom prvo mislim na svoga susjeda, svoga kolegu s posla s kojim se ne slažem, na svoju rodbinu s kojom nisam u dobrim odnosima. Ne, poruke se odnose na mene, ja sam pozvan na obraćenje.

A da Gospin plan seže puno dalje od ratom zahvaćenih prostora bivše države i da obuhvaća u najmanju ruku sav prostor komunističke vlasti u istočnoj Europi, očito je iz poruke koju je dala godinu dana poslije, a u kojoj izriječom spominje povezanost s taj-

nama i obećanjima koje je davno prije dala u Fatimi: „*Draga djeco! I danas vas pozivam na molitvu. Sad kao nikad, kad se počeo ostvarivati moj plan, sotona je jak i želi pomesti moje planove mira i radosti te vam dati do znanja da moj Sin nije jak u svojim odlukama... Pozivam vas na odricanje za devet dana, tako da se s vašom pomoći ostvari sve što ja želim ostvariti preko tajna koje sam započela u Fatimi*“ (25. 8. 1991.).

Kraljica Mira

Uz poruku mira veže se još jedno zapažanje. Gospa se u počecima ukazanja predstavila kao Kraljica Mira, ali poslije taj naziv ne nalazimo često u njezinim porukama. Ponovila ga je samo triput. Osim upravo spomenute poruke, dvije godine prije toga, kada su počela velika previranja u istočnoj Europi koja su najavila pad komunizma, dvaput je podsjetila da je ona Kraljica Mira i da je zato došla: „*Dječice, ne bojte se, jer ja sam s vama i kad mislite da nema izlaza i da je sotona zagospodario. Ja vam nosim mir. Ja sam vaša Majka i Kraljica Mira*“ (25. 7. 1988.). Druga poruka bila je za Božić iste godine: „*Draga djeco! Pozivam vas na mir. Proživljavajte mir u svom srcu i u svojoj okolini da bi svi spoznali mir koji ne dolazi od vas nego od Boga. Dječice, danas je veliki dan: radujte se sa mnom! Slavite rođenje Isusovo mojim mirom. Mirom s kojim sam došla kao vaša Majka, Kraljica Mira*“ (25. 12. 1988.).

Sve tri poruke u kojima se Gospa izriječkom naziva Kraljicom Mira snažno podsjećaju na početke ukazanja i prvu izrečenu poruku mira vidjelici Mariji Pavlović. Gospa dolazi u susret nemirnom svijetu i obećava mu mir kao dar od Boga. No budući da je taj mir uvijek vezan uz bitni uvjet čovjekova obraćenja k Bogu, on se ne može dogoditi bez čovjeka i njegova prihvaćanja Gospina poziva. To je glavni razlog i tako dugog trajanja ukazanja u Međugorju. Gospa je u jednom momentu sama pozvala župu da o tome razmišlja: „*Draga djeco! Danas vas pozivam da razmišljate, zašto sam ovako dugo s vama. Ja sam Posrednica između vas i Boga. Zato vas, draga djeco, želim pozvati da iz ljubavi uvijek živite sve ono što Bog od vas želi*“ (17. 7. 1986.).

Snimio Anthony Zvonimir Soljić

Međugorje – mjesto susreta s Bogom u molitvi (XIII.)

I ne uvedi nas u napast!

Kako razumjeti ovaj zaziv Očenaša? Stvara nam velike teškoće, te se pitamo: Zar Bog uvodi ili može uvoditi u napast? Sv. Jakov odgovara: „Bog ne može napastovati niti biti napastovan“ (Jak 1,13).

fra Petar Ljubičić

Nemoj, Bože, dopustiti da padnemo u napast!

U francuskome namjesto „uvesti“ stoji „ne pusti da padnem“. Drugim riječima, izraz „ne uvedi“ ne bi značio da Bog izravno, aktivno nekoga uvodi u napast, nego da Bog nekoga može pustiti da padne u napast. Mogli bismo reći: Nemoj dopustiti da budemo uvedeni u napast! Ili bolje: Nemoj dopustiti da padnemo kada budemo napastovani! Sjetimo se i Isusovih riječi učenicima u Getsemaniju: „Molite da ne padnete u napast!“ (Lk 22,40).

Tako nam molitva pomaže da budemo oslobođeni od napasti. Ako molimo, ne ćemo pasti u napast. Isus nas ovdje uči konkretno moliti da ne padnemo u napast.

Mogli bismo reći da naša molitva zapravo glasi: Oče, molimo te da ne budemo uvedeni u kušnju u kojoj bismo se mogli od tebe odijeliti!

Izraz „ne uvedi nas u napast“ mogao bi se prevesti „ne daj da padnemo u napast“. Smisao bi bio: Bože, ne dopusti da padnemo u napast! Moleći ovako, svojom molitvom Boga podsjećamo da bude uz nas i da nas čuva kako ne bismo pali i bili uvedeni u zlo.

Naš je život prepun kušnja. Kušnja je trpljenje i nevolja u kojoj se nalazimo, ono što nam nanosi bol i patnju. Sveto pismo kaže da je čovjekov život velika borba. U kušnji možemo postati sveti ili se protiv Boga okrenuti. Recimo, bolest može biti blagoslov, dovesti do mističnih doživljaja Boga, ali istodobno može i odvesti od Boga, u sumnju da nas Bog ljubi. U kušnji također dolazi i napast. Napast je ono što nas napada, zavodi i

navodi na grijeh. Pristajući na napast, čovjek misli da će biti sretan, ali zapravo postaje nesretan i nezadovoljan.

Kušnja za čovjeka može biti dobra. Ona nas ispituje, daje nam priliku da prokušamo svoju vjernost Bogu. Ona nas tako utvrđuje u našem uvjerenju i pomaže nam da uvijek budemo Bogu vjerni i živimo krjeposnim životom. Zato su kušani svi proroci i svi Bogu mili ljudi. U psalmu molimo: „Pronikni me svega, Bože, srce mi upoznaj, iskušaj me i upoznaj misli moje: pogledaj ne idem li putem pogubnim i povedi me putem vječnim!“ (Ps 139, 23-24). Sveti Jakov kaže: „Blago čovjeku koji trpi kušnju: prokušan, primit će vijenac života koji je Gospodin obećao onima što ga ljube“ (Jak 1,12).

Ne zaboravimo, napasnik postoji. Đavao nas ne iskušava, nego nas napastuje. On je zavidnik i zavodnik, lažac i ubojica ljudi, kaže Isus. Sotona nas na razne načine nagovara na zlo. Ponajprije nas želi vezati uz relativno dobro, kako bi nas odvojio od apsolutnoga. Ako se sotonskoj napasti pridruži požuda koja traži užitak, lako dolazi do grijeha. Tako se odvajamo od Boga.

Poslušajmo Isusa i molimo kako bismo bili oslobođeni od svake napasti i da bi Zli bio što dalje od nas. Bog će nas tako čistiti od grijeha i liječiti naše rane. Osjećat ćemo njegovu blizinu i biti radosni i sretni. Bit ćemo spremni na odricanje bez kojega nema rasta u duhovnome životu. Samo molitvom i uz Božju pomoć možemo pobijediti ovaj svijet, požudu i Sotonu. Sveti Pavao upozorava: „Neprestano molite!“ (usp. 1 Sol 5,16).

Vrlo je bitno prihvatiti križ i sve patnje, bolesti, umrijeti grijehu i s Kristom uskrsnuti. Tako smo s Kristom pobjednici. Po križu pokopavamo zlo i u nama se rađa nebo. Prihvaćajući križ, najjače se odupiremo Zlomu.

Snimio Luka Rupčić

Nego izbavi nas od zla

„Izbavi nas od zla“ zadnja je molba Očenaša. To je žarki vapaj i molitva Bogu da nas izvuče iz zla i tako spasi. Zlo od kojega nas Bog treba izbaviti jest grijeh. To je temeljno zlo. Ono nas odvaja od Boga i stoga od svakoga dobra. Izbavi nas od zla, želi nam reći da već jesmo u zlu. Nas treba izbaviti. Nismo samo napastovani na zlo, nego se već nalazimo u zlu. Zato molimo da nas Bog oslobodi od svih zala koja muče čovječanstvo.

Koliko je samo zla oko nas: psovke i bludnosti, mržnje i osvete, krađe i prijevare, zlih misli i želja, ogovaranja i klevete, svađe i prepirke, neumjerenosti u jelu i piću, zavisti i ljubomore, škrtosti i oholosti, nečistoće i lijenosti i drugih zala. Svijet nas privlači, a požuda zarobljava. U grijehu smo rođeni. David kaže: „U grijehu me začeo majka moja“ (Ps 51,7). Krist je naš izbavitelj i spasitelj. Došao je očistiti nas od grijeha, opravdati nas, nadoknaditi štete, isplatiti naš dug i reći kako nas Otac voli; došao je izvući nas iz zla i povesti Ocu. Učinio nas je svojom braćom i sestrama, subaštinicima svoga kraljevstva. Čudesno nas spašava.

„Zlo nas okružuje sa svih strana te nas želi uvjeriti kako nam nema spasa. Pomisliti da je zlo jače od dobra jest očaj. Iz toga očaja treba nas izbaviti Bog. Ne smijemo nikada zaboraviti da je dobro apsolutno, a zlo relativno; da je dobro svemoćno, a zlo nemoćno; da je Bog Stvoritelj, a Zli i zlo samo stvorenja. Bog je jači. I kad dođe Jaki da nas lukavošću zavodi, pobjeđujemo čim se uteknemo Bogu“ (Tomislav Ivančić, *A vi ovako molite*, str. 143).

Zloga možemo pobijediti samo dobrim, a dobar je jedino Bog. Od njega dolazi svako dobro i trebamo ga kako bismo pobijedili zlo. Isus je križem pobijedio Zloga. Uzimajući na sebe patnje i bolesti, zla i muke, prokletstvo i naše grješno tijelo, dopuštajući da ga sile zla izmrcvare i izrugaju – Isus je pobijedio zlo. Zato i nama kaže: „Tko god hoće ići za mnom, neka se odreče samoga sebe, neka svaki dan uzme križ svoj i neka me slijedi“ (Lk 9,23).

Vrlo je bitno prihvatiti križ i sve patnje, bolesti, umrijeti grijehu i s Kristom uskrsnuti. Tako smo s Kristom pobjednici. Po križu pokopavamo zlo i u nama se rađa nebo. Prihvaćajući križ, najjače se odupiremo Zlomu. Bez Boga ne možemo ništa. Trebamo ga u svakome trenutku. Spreman nam je pomoći, jer poznaje naše nevolje. Ako znamo da su bolesti i zlo u svijetu posljedica grijeha čovječanstva, potrebno je da stalno vapimo i molimo: Bože, budi nam milostiv! Oslobođi nas od Zloga! Oprosti nam sve naše grijeh, iscijeli sve rane i spasi nas!

Moleći Očenaš, molimo da nas očuva od svakoga zla i nesreće, svih vrsta nevolja i muka, mržnje i ratova, ubojstva, prijevare i laži, oholosti i zavisti. Nikada nam nisu bili potrebni molitelji kao danas. Molitelji su najveći blagoslov zemlje, čovjeka i svega čovječanstva. Oni su svjetiljke, liječnici čovječanstva, pomoćnici svim nevoljnicima, po njima Bog liječi.

Molimo Očenaš radosno i srcem, tj. s ljubavlju! Molimo meditativno, polako, kako bi što više zahvatilo naše srce i dušu. I bit ćemo uslišani. Amen.

„Bog te sada zove, da činiš dobro. Počni već danas! Možda sutra ne ćeš više imati vremena. Ili možda te Bog ne će više zvati!“
(Alfonso Maria de Liguori)

Moleći pred križem Bog me oslobodio boli i ovisnosti

Mladić Marcel priznaje da je najprije tražio sreću u lakšim drogama, a onda je malo-pomalo postao ovisan i o teškim drogama. Shvatio je da više nema povratka. Njegov je životni cilj bio okončati si život s dvadeset sedam godina. Želio je kratko živjeti, ali intenzivno da bi onda od prevelike doze droge umro.

Kad mu je zabrinuta majka pričala o događajima u Međugorju, on ju je samo ismijavao i rugao joj se. Ipak je iz prkosa otišao u Međugorje da bi majci pokazao kako se on ne će i ne može promijeniti. Na Brdu ukazanja otišao je do križa i molio da ga Bog oslobodi boli i droge. Istoga je trenutka osjetio kako neopisiva struja prolazi njegovim tijelom. Priznaje da je prvi put u svom životu osjetio Božju ljubav.

On je sam rekao: „Ništa ne može doseći ljubav Božju. Ne postoji ništa što bi moglo biti uzvišenije; nema ljepšeg ili boljeg stanja od onoga kada te Bog ljubi i to osjećaš. Duh Sveti temeljito me očistio. Nisam više imao potrebu uzimati drogu. Bio sam slobodan, zaista slobodan! Mir se vratio u moje srce i nakon devetnaest godina mogao sam reći da volim svoje roditelje i braću te im zahvaljujem na svemu!“ Životna ispovijed donijela mu je konačno obraćenje, oslobođenje i duševni mir (Klaus Ziegler, *Der sichere Weg zum Weltfrieden*).

Marija nam je dala Krista koji je naš život. Ona će nam priskrbiti i posljednju milost ustrajnosti koja će nas dovesti iz ovog zemaljskog života u vječno blaženstvo.

Upoznati se kroz korizmu

Izlaskom iz ropstva i hodom kroz pustinju Božji je narod upoznao Božju ljubav i svoju krhkost. Pred nama je četrdeset dana hoda prema Uskrsu. Misli koje donosimo neka budu pratitelji našega svagdana u tom hodu.

fra Marinko Šakota

Post

Sjetimo se! Kraljica Mira nas zove!

- * "Postite srijedom i petkom"
- * "Postite o kruhu i vodi"
- * "Postite srcem"

"Na poseban način večeras vas pozivam da u korizmi častite rane moga Sina, koje je zadobio od grijeha ove župe" (22. 3. 1984.).

"Htjela bih da svijet moli ovih dana uz mene. I što više! Da posti strogo srijedom i petkom; da moli svaki dan bar krunicu: radosna, žalosna i slavna otajstva" (14. 8. 1984.).

"Danas vas pozivam da počnete post od srca. Ima dosta ljudi koji poste, ali samo zato što svi poste. Postao je to običaj koji nitko ne želi prekinuti. Župu molim da posti za zahvalu što mi je Bog dopustio da ostanem ovoliko dugo u ovoj župi. Draga djeco, postite i molite srcem!" (20. 9. 1984.).

"Napose živite u postu, jer ćete postom postići i učiniti mi radost da se ostvari čitav plan koji Bog planira ovdje u Međugorju" (26. 9. 1985.).

"Ova je korizma za vas poseban poticaj da se mijenjate. Počnite od ovog trenutka. Isključite televiziju i ostavite različite stvari koje vam nisu korisne. Draga djeco, pozivam vas da se pojedinačno obraćate. Ovo je vrijeme za vas" (13. 2. 1986.).

"Druga poruka korizmenih dana jest da obnovite molitvu pred križem. Draga djeco, dajem vam posebne milosti, a Isus posebne darove s križa. Uzmite ih i proživljavajte! Razmišljajte Isusovu muku i u životu se sjedinite s Isusom!" (20. 2. 1986.).

"Danas vas pozivam da svojim malim žrtvama proživljavate korizmu. Hvala vam za svaku žrtvu što ste je meni prinijeli" (13. 3. 1986.).

Što jest a što nije post?

- Post nije odricanje (primjerice, od mesa, a pogotovo ne: odričem se mesa, a jedem finu i skupu ribu)
- Post je život s kruhom i vodom
- Kad postim, ničeg se ne odričem nego izabirem kruh i vodu
- Post je molitva tijelom i dušom

Kako postiti?

- Posti svim osjetilima
- *Dodirom:* Kruh lomiti... osjeti ga... To nas podsjeća na euharistiju, na lomljenje kruha... Lomeći kruh moli (u sebi ili tiho): Isuse, ti si kruh života...
- *Okusom:* Polagano jedi i pij...
- *Pravilo je:* Kruh piti, a vodu jesti... Dvadeset do trideset puta žvakati kruh. Vodu drži u ustima nekoliko sekunda, kušaj je...
- *Slušanjem:* Dok lomiš kruh i piješ vodu, slušaj... vježbaj šutnju... slušaj zvukove... u prirodi...
- *Gledanjem:* Gledaj kruh, vodu... Promatraj sve oko sebe... posebno prirodu... stablo... cvijet...
- *Gospa:* „Idite u prirodu i otkrijte Boga Stvoritelja!“
- *Mirisom:* miriši kruh, vodu (čaj)... osjeti mirise u prirodi...

Čini li nas post agresivnima?

Jedna je osoba za vrijeme jednoga seminara posta i molitve rekla fra Slavku: „Kada postim, ja sam nervozan, agresivan, ljutim se na članove obitelji. Zar je to smisao posta? Bi li bolje bilo da ne postim, a da budem miran i da mir bude u mojoj obitelji?“

Fra Slavko mu odgovara: „Najbolje bi bilo da postiš i ne budeš nervozan... Kad bi bili nervozni samo oni ljudi koji poste, tada bi na svijetu bilo malo nervoznih ljudi... Nije post uzrok tvoje nervoze, nego se tvoja nervoza pokazuje u postu... Zato postani svjestan svoje nervoze, promatraj je i nastoj spoznati odakle dolazi...“

Isus i post

Duh tada odvede Isusa u pustinju da ga đavao iskuša. I propostivši četrdeset dana i četrdeset noći, napokon ogladnje (Mt 1, 1-2).

„Ne živi čovjek samo o kruhu, nego o svakoj riječi što izlazi iz Božjih usta“ (Mt 4, 4).

„Ne budite zabrinuti za život svoj; što ćete jesti, što ćete piti...“ (Mt 6, 25).

„I kad postite, ne budite smrknuti kao lice mjeri. Izobličuju lica da pokažu ljudima kako poste. Zaista, kažem vam, primili su svoju plaću. Ti naprotiv, kad postiš, pomaži glavu i umij lice da ne zapaze ljudi kako postiš, nego Otac tvoj, koji je u skrovitosti. I Otac tvoj, koji vidi u skrovitosti, uzvratit će ti“ (Mt 6, 16-18).

Ivanovi su učenici i farizeji postili. I dođu neki i kažu mu: „Zašto učenici Ivanovi i učenici farizejski poste, a tvoji učenici ne poste?“ Nato im Isus reče: „Mogu li svatovi postiti dok je zaručnik s njima? Dokle god imaju zaručnika sa sobom, ne mogu postiti. Doći će već dani kad će im se ugrabiti zaručnik i tada će postiti u onaj dan!“ (Mk 2, 18-20).

Neke misli o pustinji i postu

- „Odvest ću te u pustinju i tamo tvome progovorit srcu“ (Hoš 2, 16).
- „Pravi okus vode spoznaj se u pustinji“ (Židovska poslovice).
- Post je otkrivanje onoga što je Isus rekao Marti: „Marta, Marta! Brineš se i uznemiruješ za mnogo, a jedno je potrebno“ (Lk 10, 41-42).
- Post je stjecanje prave mjere.
- Post je „operacija bez noža“.
- Bolje je jesti kruh s vodom, nego piti s nevoljom (A. Solženjicin).

Kruh i sloboda

Dok je filozof Diogen za večeru jeo kruh i kuhano leću, posjetio ga je filozof Aristip, koji je provodio udoban život ulizujući se kralju. Aristip reče Diogenu: „Da si naučio biti podložan kralju, ne bi morao jesti taj otpad – leće.“ Diogen mu odgovori: „A da si ti naučio biti zadovoljan lećom, ne bi se morao ulizivati kralju.“

Tko si?

Neka se žena nalazila u smrtnoj borbi. Iznenada je imala osjećaj da je uzeta u nebo i da se nalazi pred sudačkom stolicom.

„Tko si ti?“ upita je Glas.

„Ja sam gradonačelnikova žena“, odgovori ona.

„Nisam te pitao čija si žena, nego tko si ti.“

„Ja sam majka četvero djece.“

„Nisam te pitao čija si majka, nego tko si ti.“

„Ja sam učiteljica.“

„Nisam te pitao što si po zanimanju, nego tko si ti.“

Tako je to išlo dalje. Bez obzira na to što bi odgovorila, činilo se da nije dala zadovoljavajući odgovor na pitanje: „Tko si ti?“

„Ja sam kršćanka.“

„Nisam te pitao koje si vjere, nego tko si ti.“

„Ja sam ona koja je svaki dan išla u crkvu i uvijek pomagala siromahu i potrebitom.“

„Nisam te pitao što si činila, nego tko si ti.“

Očito, propala na ispitu i bila je vraćena na zemlju. Kad se oporavila od bolesti, odlučila je pronaći tko je.

Korizma – to je vrijeme izlaska iz ropstva i hoda prema slobodi. Započni i ti svoj izlazak iz ropstva sebi i započni tražiti sebe, svoj istinski ja.

Ivan Dragičević (IV.)

Nije današnji svijet u ekonomskoj recesiji. Današnji svijet i čovječanstvo u duhovnoj su recesiji, a Majka dolazi k nama, ona želi pridignuti ovo grješno čovječanstvo, ona dolazi k nama jer je zabrinuta za naše spasenje i kaže: Draga djeco, ja sam s vama i dolazim k vama jer vam želim pomoći da mir dođe; ali, draga djeco, ja vas trebam, ja s vama mogu ostvariti mir. Zato se, draga djeco, odlučite za dobro a borite se protiv zla, protiv grijeha.

Majka govori jednostavno, toliko puta ponavlja, nikad se ne umara. I vi majke, koliko ste puta svojoj djeci rekli: Učite, radite, slušajte. Tisuću i tisuću puta to ste ponovile svojoj djeci, i nadam se da se još niste umorile. Postoji li ikoja majka koja može reći: Tako sam sretna, samo sam jednom rekla jednu stvar svom djetetu i nikad više nisam morala ponoviti! Nema takve majke. Svaka majka mora ponavljati. Tako i Gospa nama. Ona ponavlja da ne zaboravimo.

Gospa nije došla k nama donijeti nam strah. Nije došla govoriti nam o kraju svi-

jeta. Nije došla govoriti nam o drugom Isusovu dolasku. Gospa nam, zapravo, želi reći: Draga djeco, Isus nam se daruje svaki dan! Svaki vam se dan daruje u svetoj Misi, pođite na svetu Misu, stavite svetu Misu u središte svoga života! Na jednome ukazanju Gospa nam je rekla: Draga djeco, kada biste se sutra odlučivali doći k meni, susresti se sa mnom, ili otići na svetu Misu, onda nemojte doći k meni, ne, nemojte doći k meni, idite na svetu Misu, jer ići na svetu Misu znači ići Isusu koji se daruje, Njemu se predati, Njemu se otvoriti, Njega primiti.

Gospa nas zove na mjesečnu ispovijed. Gospa nas poziva na klanjanje pred Presvetim. Na poseban način poziva svećenike da u svojim župama organiziraju klanjanje pred Presvetim. Gospa nas zove na molitvu krunice u našim obiteljima. Na čitanje Svetoga pisma u našim obiteljima. Kaže u jednoj poruci: Draga djeco, neka Biblija bude u svakoj obitelji na vidljivu mjestu. Nije htjela reći da Biblija stoji samo kao ukras. Gospa želi da počnemo živjeti tu Kristovu riječ, da to bude duhovna hrana na našem životnom putu. Gospa nas zove da opraštamo, da ljubimo.

Prava se ljubav pokazuje na Križu

Kardinal Kuharić je rekao: Prava se ljubav pokazuje na Križu. Na to mislimo kada pogledamo na Križevac i vidimo križ koji se izdiže iznad Međugorja. Na jednome letu helikopterom, koji je organizirao jedan imućan čovjek, taj je bogataš sjedio preko puta Majke Terezije iz Kalkute, a pokraj njega je sjedio jedan kardinal iz Vatikana koji priča, da je taj bogataš pao na koljena i rekao: „Za Boga miloga, preko ove žene gleda me Bog!“ Kardinal je to rekao Majci Tereziji, a ona je odgovorila: „Bog ga već odavno gleda, samo što je on to tek sada primijetio!“ Kada dođemo u Međugorje, tada Bog svakoga od nas pozorno pogleda s mnogo ljubavi. I mi gledamo njega.

mons. Leo Maasburg

Božja poniznost

U jednome drugom helikopteru, kad sam ja sjedio pokraj Majke Terezije, helikopter je letio jako nisko i odlično su se vidjele kuće, polja i šume. Bio je predivan sunčan dan. Majka Terezija mi je rekla: „Oče, pogledajte kroz prozor!“ Ja sam rekao: „Da, jako lijepo!“ Ona je nastavila: „Tako je lako razumjeti Božju svemoć. On je sve to stvorio. Lako je shvatiti i Božju ljepotu, On je sve to tako lijepo stvorio, ali, oče, nije lako shvatiti Božju poniznost!“ Tada nisam shvatio što to ona govori. Već tada mi je trebalo biti jasno da je Isus rekao: „Nisam došao da mi se služi nego sam došao služiti.“ To je jedna karakteristika koju možda previdamo. Božja poniznost. To je bilo pred četrdesetak godina, ali ta riječ – Božja poniznost – stalno mi je na pameti. Naše predodžbe o Bogu često su vezane uz ideologiju moći: On je moćan, On je Svemoćan. Vezane su i uz ideologiju uspjeha: On će se probiti, On će nametnuti svoje planove, htjeli mi to ili ne. U stvarnosti je zapravo vjerojatno posve drugačije. Božja poniznost. Bog ima hrabrosti služiti.

Bog ima problema s nama

To je problem koji On ima sa svakim od nas. On je u nas zaljubljen. Najviše od svega, On čezne za tim da mi Njega ljubimo zauzvrat. Tko god je bio zaljubljen i osjetio leptiriće u trbuhu zna da to uključuje čeznutljivo iščekivanje da ljubljena osoba kaže DA. Nema sjedinjenja u ljubavi, ako do tog sjedinjenja ne

dođe kroz slobodni pristanak. Sjedinjenje se ne može nametnuti nasiljem, jer je to onda silovanje. Ono se ne može kupiti novcem, jer je to onda prostitucija. Ono se ne može nametnuti niti iznuditi lukavstvom. Jedino pravo sjedinjenje u ljubavi dolazi preko slobodno izrečenoga DA. Od sveg srca i duše svim snagama moram reći DA ljubljenoj osobi. Bog čezne da svatko od nas tako Njega ljubi.

Naše predodžbe o Bogu često su vezane uz ideologiju moći: On je moćan, On je Svemoćan. Vezane su i uz ideologiju uspjeha: On će se probiti, On će nametnuti svoje planove, htjeli mi to ili ne. U stvarnosti je zapravo vjerojatno posve drugačije. Božja poniznost. Bog ima hrabrosti služiti.

„Žedan sam“

Bog tako čezne za našom ljubavlju, da za nama žeda. Ivan 19 donosi posljednje Isusove riječi na Križu: „Žedan sam“. To je žed Boga koji čezne za ljubavlju svojih stvorenja. Bog čezne za nama. Nikakva moć, nikakvo lukavstvo, nikakvo nasilje, nego na ponizan način. On ima hrabrosti nama služiti. Na te Isusove riječi „Žedan sam“, po Ivanu, odgovara jedan rimski vojnik koji mu pruža spu-

žvu natopljenu octom. Isus uzima taj ocat, ispušta krik i umire. Pod križem stoji ocat. Što radi ocat pod križem? Teolozi kažu da je to najvjerojatnije služilo rimskim vojnicima za pranje ruku poslije pribijanja na križ. Razapinjanje je bilo vrlo prljava stvar, mnogo krvi, mnogo tjelesnih izlučina, sve se to pere u tom octu.

Isus počinje svoj javni život u Kani, kada vodu pretvara u vrlo dobro vino, da bi obra-

dovao ljudsko srce. On završava svoj javni život time da prihvaća ocat – pokvareno vino. Bog nam priprema svadbu, a od nas uzima naše promašene ljudske egzistencije. Ocat znači – moglo bi se reći – otpad svega čovječnoga. Judinu izdaju, našu izdaju, Petrov kukavičluk, naš kukavičluk, grijehnost cijeloga čovječanstva. Isus uzima taj ocat. Isus nas uzima onakve kakvi jesmo. Ne očekuje da k njemu dođemo kao sveci, nego nas prihvaća kao grješnike. Pritom ima jednu tajnu, a to je tajna njegove moći. To nije moć ugnjetavanja, nije moć lukavštine, nego je najveća moć na ovome svijetu, po riječima Majke Terezije, moć nježnosti.

Duh Sveti

Duh Sveti, koga nam je Bog obećao i poslao na dan Pedesetnice, njegova je tajna, njegova moć. Samo jedan primjer. Duh sveti u svaki-danšnjem životu. To je misao Ide Friederike von Görres. Ona se oslanja na himan Duhu Svetomu koji kaže: operi sve što je nečisto. Jedna od zadaća Duha Svetoga je očistiti sve što je nečisto, da se ne bismo udavili u prljavštini. To ima dvije strane. Jednu posve materijalnu, i jednu duhovnu. Ona kaže: kad čistimo tanjure, lonce, djecu, kad peremo pod, sve su to stvari kojima se bave sve domaćice (u međuvremenu i muškarci!), to je djelo Duha Svetoga. Sve što je očišćeno doprinosi tome da se život održava. Zamislimo da ne peremo tanjure, lonce, djecu! Možemo zamisliti da bi vrlo brzo izbile bolesti, pa i smrt. Sve što održava život uvijek dolazi od Duha Svetoga, Duh Sveti je na djelu.

Na duhovnoj razini, Duh Sveti nas u krštenju čisti od svih grijeha. Kada pogledamo velika svetišta kao što je Lurd, vidimo da je voda simbol čišćenja. Marija kaže: Ja sam Bezgrješno Začeće, čistoća. To je djelovanje Duha Svetoga u stvaranju i u obnavljanju. Ali to još nije tajna Božja.

Tajna Božja

Tajna Božja je u Njegovu najljepšem stvorenju, u stvorenju koje je reklo „Amen“ Njegovoj čežnji, Njegovu planu ljubavi. Ta zvijezda svega stvorenja bila je puna Duha Svetoga. Sigurno nije znala u čemu se sastoji Božji plan, ali je začela po svojem DA. Tada počinje život pun iznenađenja. Vjerujem da je dobro da mi, koji dolazimo i odlazimo iz Međugorja, to imamo na umu.

Majka Božja šuti o tajni začeca. Ta šutnja mogla je dovesti do toga da bude kamenovana. Ona ništa ne kaže o siromaštvu rođenja Božjega Sina u Betlehemu. Ona šuti kod bijega u Egipat. Ona šuti kad ne razumije, kad nalazi svoga dvanaestogodišnjeg Sina u Hramu, ona šuti pod Križem. Ona šuti u Gor-

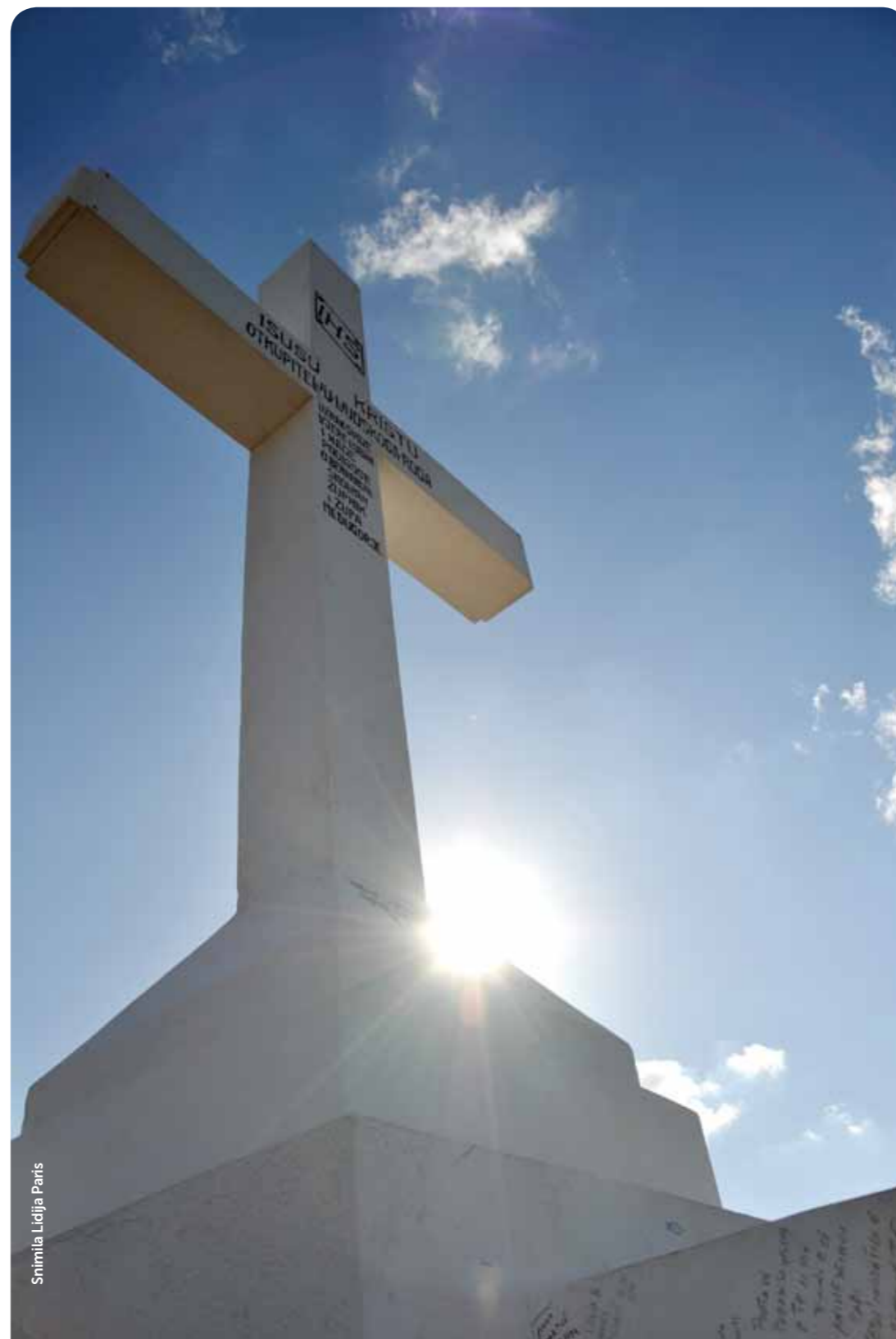
Ljubav izraziti povjerenjem – to je najuzvišeniji izraz ljubavi. Marija nas podsjeća na to, da povjerenje u ovom životu uvijek sa sobom donosi rizik patnje i križa. Nitko od nas nema potpuno povjerenje. Nitko od nas ne ljubi tako, da ne će povrijediti drugoga.

njoj odaji među apostolima. Snaga Marijine šutnje. Njezina trudnoća, Kana, Križ, trideset godina šutnje njezina Sina – u toj šutnji skriva se nježnost, nenametljivost. Savršeno povjerenje u Boga. Koji zaljubljeni čovjek ne bi bio sretan zbog takva povjerenja?

Najuzvišeniji izraz ljubavi

Ljubav izraziti povjerenjem – to je najuzvišeniji izraz ljubavi. Marija nas podsjeća na to, da povjerenje u ovom životu uvijek sa sobom donosi rizik patnje i križa. Nitko od nas nema potpuno povjerenje. Nitko od nas ne ljubi tako, da ne će povrijediti drugoga. Ovdje, gdje nas Majka Božja već 30 godina ljubi, jednostavno s ljubavlju gleda, čini mi se da ona govori nešto slično: žedam, čeznem za vašim povjerenjem. Ona čezne da imamo povjerenja u njezina Sina. Zato želim svima koji odlaze iz Međugorja predložiti način na koji mogu pokloniti svoje povjerenje Sinu Božjemu: budite pomireni ljudi. Budite ljudi koji ni s kim i ni s kojom situacijom nisu u svađi. Praštanje je početak ljubavi. Praštanje, koje se ne može ničim platiti, početak je povjerenja u Božju riječ. U trenutku najveće muke, Isus kaže Ocu: „Oče, oprostite im, jer ne znaju što čine.“ Najveći dar koji možemo dati Gospodinu i samima sebi je to, da bude-mo pomireni ljudi. Aktivno i snažno se truditi stvarati mir u svom životu. To ne znači da su svi ljudi sa mnom u miru, ali ja mogu svim ljudima dati taj dar praštanja i mira. Zato je točna rečenica kardinala Kuharića: Prava se ljubav pokazuje na Križu.

(Autor je nacionalni ravnatelj papinskih misijskih djela „Missio“ u Austriji)
(Prevela Lidija Paris)

Snimila Lidija Paris

Majčino selo i Milosrdni Otac

Služiti životu

Svatko od nas ima svoje ime i prezime, zemlju iz koje dolazi, ali svatko od nas u svojoj životnoj priči ima još jednu bitnu pojedinost, a to je hodočašće u Međugorje. Vi, koji ste došli, kazali ste: Dragi Bože Oče, dragi brate Isuse Kriste, ja sam spreman za Tebe! Bože moj, računaj na mene! Dolazak u Međugorje ostavlja vječni pečat. Danas dragi Bog i Marija žele kazati: Ti si moj, ja te danas rodih za tebe i za sebe, ti si danas moj u vremenu i u vječnosti. Na neki način, hodočašćem u Međugorje svi postaju vidioci Božje milosti.

Fra Svetozar Kraljević,

povratnik Majčina sela:

Radom i trudom pok. fra Slavka Barbarića nastao je Festival mladih, ali su se okupili i oni, koji su bili u potrebi zbog ovisnosti ili zbog obiteljskih problema, i to u zajednicu koju nazivamo Majčino selo. Danas susrećete mladiće iz zajednice Milosrdni Otac i djecu iz Majčina sela. Čut ćemo njihovo svjedočanstvo i s njima ćemo moliti.

Ante Bralo,

srednjoškolac iz Majčina sela:

Ono što nas oblikuje u životu stvari su koje smo proživjeli zajedno. Želim vam prenijeti iskustvo ustanove kojoj pripadam. Iz Viteza sam, maloga mjesta u Bosni. Svi smo mi iz različitih mjesta, iz različitih obitelji, a povezala nas je jedna ustanova koja nam je i dom i majka, ustanova koja se zove Majčino selo, ovdje u Međugorju, u Bijakovcima.

To Selo nije postojalo oduvijek. Jedan čovjek, franjevac, koji je cijeli svoj život posvetio borbi za život, naš fra Slavko Barbarić, bio je ispunjen Gospinom majčinskom ljubavlju. Fra Slavko se želio usprotiviti duhu rata i uništavanja. Znao je da se to najbolje radi tako, da se bori za ljubav, za život i za obitelj. Počeo je tako, da je primio i pobrinuo se za nekolicinu ratne siročadi. Uz pomoć svojih prijatelja hodočasnika dobročinitelja i ljudi velika srca, uspio je sagraditi sedam kuća u kojima mi danas živimo, nas pedesetak. Svakoga od nas obilježilo je ili rat, ili siromaštvo, ili nered, ili uništenje. Fra Slavkova želja bila je da Majčino selo bude kutak u kojem svaki život ima priliku, jer poruka mira je poruka da se zauzimamo za život. Bez toga nema mira. To je njegovo geslo – služiti životu. To je postalo i naše geslo, to želimo i vama.

Fra Slavko nije stao samo na dječjem selu, nastavio je živjeti Gospine poruke i svoju borbu za život. Okupio je mladiće koji su imali psihičke probleme povezane s raznim ovisnostima. Organizirao ih je u zajednicu koja se danas zove Milosrdni Otac.

Organizirao je prihvata žena s različitim potrebama: djevojaka trudnica, samohranih majki ili žena koje moraju pobjeći od nasilja u obitelji. One su danas u zajednici Majka Krispina.

Mi djeca iz Majčina sela možemo posvjedočiti koliko nam nedostaje majčinska i očinska ljubav i prisutnost. Koliko smo siromašniji od drugih, jer mnogi od nas nisu imali nimalo iskustva obiteljskog zajedništva.

Stoga je naša velika poruka vama mladima da se ne bojite zajedništva i odgovornosti koju traži odluka za obitelj i djecu. Gospa nas najviše potiče da obnovimo obiteljsku molitvu jer Gospa – majka – zna da je naša sreća u zajedništvu. Zadatak je prave Božje obitelji da nas odgoji za zajedništvo, svi smo mi stvoreni da bismo se darovali drugima. Darivanje traži ljubav, ljubav traži žrtvu, zato se ne bojite ljubavi i ne bojite se žrtve, jer je

to pravi put. U našem svijetu u kome život, odnosi i komunikacija postaju sve više virtualni, vidimo da mladi postaju sve usamljeniji. Molimo se za nas i za vas da nas Gospina majčinska ljubav izliječi, da nas otvori za zajedništvo: jednih s dugima, s prirodom i s našim Stvoriteljem.

Vedran Boban,

tri godine u zajednici Milosrdni Otac:

Sretan sam što sam ovdje i što imam priliku ispričati vam svoje životno iskustvo, što sam prije bio, što sam sada, i što sam sve otkrio u svome životu. Imam 28 godina, živim u blizini Mostara. Iz posve sam normalne katoličke obitelji koja je uvijek poštovala katoličke običaje, redovito odlazila na sv. Misu i molila kod kuće. Bili smo prosječna obitelj: otac, majka, dvije starije sestre i ja kao najmlađi, a uz to i sin jedinac. Imao sam dosta burno djetinjstvo. Kao dijete, uvijek sam nekako odskakao od svojih vršnjaka, moglo bi se reći da sam bio hiperaktivan. U školi sam bio prosječan učenik, pun pozitivne i zabave.

Kad sam bio dijete, na ovim prostorima bio je rat koji je donio mnogo problema svima, pa tako i mojoj obitelji. To vrijeme bilo je vrijeme briga i poteškoća, sa svim tim događanjima moji su roditelji bili puni straha i problema, pa me nisu mnogo kontrolirali. Vrlo mlad počeo sam s vršnjacima odlaziti u kafiće i diskoteke. U tome društvu prvi sam put probao cigarete i alkohol. U četrnaestoj godini došao sam u kontakt s drogom, s marihuanom, i nisam se mogao oduprijeti. Moje „ja“ bilo je vrlo slabo, bio sam mlad. Zakoračio sam u svijet tame. Krenuo sam tim putem ne razmišljajući što me sve čeka.

Završio sam osnovnu školu i upisao srednju školu u Mostaru. Tada sam počeo živjeti praznim i besmislenim životom, bez ikakva cilja. Moji su roditelji izgubili svu kontrolu nada mnom. Izlazio sam kad sam htio, išao sam kamo sam htio, jednostavno im nisam dopuštao da upravljaju mojim životom, što će se poslije pokazati kao kobna pogriješka. Postajao sam sve bahatiji i okrutniji, pravi uličar. Kroz idućih nekoliko godina smatrao sam da je sve to normalno.

Moj je život bio besmislen, tonuo sam sve dublje. Počeo sam konzumirati jače droge o kojima sam postao ovisan, nisam mogao živjeti bez njih. Po završetku srednje škole nisam se zaposlio, obitelj mi je mnogo pomagala financijski, znao sam se baviti i kriminalnim poslovima. Danju bih spavao, noću izlazio. Moje je društvo bilo vrlo loše. Dosta sam dugo krio da sam ovisnik. Nakon niza godina tame, problema i patnje potražio sam pomoć svoje obitelji. Išao sam kod psihijataru, liječnika, na terapije, ali sve je bilo bezuspješno. U dubini srca bila je velika želja da pobjegnem od svega, ali nisam mogao jer je ovisnost upravljala mojim životom. Počeo sam gubiti prijatelje, u obitelji je stalno bilo problema. Osjećaji više nisu postojali. U meni je bila praznina koja me izjedala. Bilo je dana kad sam želio nestati, da me nema. Žudio sam za rukom spasa, ali je nisam uspijevaao naći.

Nakon mnogo patnje, borbe i pokušaja, saznao sam za zajednicu Milosrdni Otac, i došao sam s roditeljima i sestrom pokušati ovaj način liječenja. Nakon razgovora, pristao sam na sve samo da se spasim. Tu sam došao u vrlo loše fizičko i psihičko stanje. Nije mi bilo ni do čega. Iskreno, bio sam izgubljena osoba, bez cilja. Sam ulazak u zajednicu Milosrdni Otac bio je vrlo težak i mukotrpan za moju obitelj, za mene. Nekoliko sam puta napuštao program i odlazio kući jer sam imao teške fizičke krize. Mnogo mi je pomogla upornost moje obitelji, koja me uvijek iznova vraćala u zajednicu gdje sam morao ostati po svaku cijenu.

Trebalo mi je dugo vremena da prihvatim borbu sa samim sobom, da idem protiv sebe. Kako je vrijeme prolazilo, i savjest mi se budila. Počeo sam shvaćati da mi je Zajednica dala priliku, da mi je otvorila vrata da se spasim od ovisnosti i problema koje imam. Kroz čitav sam život želio upoznati onu drugu stranu, ali nisam uspijevaao. U zajednici, u molitvi, razgovoru, radu, tražeći, kopajući, nakon 28 godina pronašao sam pravoga sebe i sretan sam zbog toga. Trebalo mi je mnogo vremena, ali sam ga našao, proveo sam tri godine u zajednici Milosrdni Otac. Za dva tjedna završavam program liječenja od ovisnosti, vrlo sam sretan. Moji se osjećaji ne mogu ni s čime usporediti. Na početku sam novoga života. Mogu zahvaliti dragom Bogu i Blaženoj Djevici Mariji za sve ovo. Dobio sam novi život, novu priliku, koju ne dobiva svatko. Za kraj bih rekao da je jedini spas molitva, vjera, podrška zajednice, braće koja su bila uz mene dan i noć, dobrih ljudi, hodočasnika, župe Međugorje i golema podrška obitelji, koja je stvarno potrebna svakom momku koji se bori s problemima. Vrlo sam sretan.

Foto: Dani

Franjevačke molbe za proglašenje dogme Uznesenja

Kao što je Bog sačuvao Mariju od ljage grijeha, te sačuvavši i njezino djevičanstvo u začeću i rođenju, tako je sačuvao i njezino tijelo od propadanja i pretvaranja u pepeo – smatra sv. Bonaventura.

fra Miljenko Šteko

U posljednjem članku spomenuto je kako je glede pripreme dogme o Marijinu uznesenju važno mjesto pripalo neumornome istražitelju, velikome zagovorniku i pobožnu franjevcu fra Remigiju Buselliju iz Ruosina. No, on nije usamljeni pisac i zagovornik proglašenja ove dogme u franjevačkome obzoru. Naime, godine 1942. autori De Moos i Hentich izdali su u Rimu dva sveska pod nazivom: *Petitiones de Assumptione Corpora B. V. Mariae in Caelum Definienda ad Sanctam Sedem Delatae: Propositae Secundum Ordinem Hierarchicum Dogmaticum, Geographicum, Chronologicum ad Consensum Ecclesiae Manifestandum*. Riječ je o svim mogućim argumentima koji su zagovarali dogmu Marijina uznesenja na nebo. U prvome svesku ovoga izdanja (str. 149-150) izložena je *Molba* franjevačkoga kapucinskog biskupa Giacinta Marie Martineza y Saeza (+1873.), koju je Papi uputio četiri godine prije svoje smrti, a u kojoj se objašnjava franjevački stav i upućuje molba za proglašenjem dogme. U drugome svesku (str. 91) izložena je još jedna molba, supotpisana od trinaest drugih franjevačkih biskupa, nazvana *Franjevačkom molbom*, u kojoj se na sličan način iznosi franjevačka misao i tradicija glede Uznesenja Marijina na nebo. Obje zamolbe donose vrlo jasan pregled onoga što su franjevački teolozi i propovjednici zagovarali. Zapravo, ovakvo prikazani dokumenti bjelodano nam stavljaju pred oči činjenicu kako je smisao ove dogme, zajedno s drugim marijanskim potvrđenim naukom, osobitost franjevačke teološke pobožnosti, škole i misli. I opet, još zornije, sve na prepoznatljivost franjevačkoj kristocentričnoj crti, po kojoj postaje vidljivo središte – Krist i njegov dar Majci koja je uvijek uz njega. Bilo u djelu koje slavi Boga, bilo u suradničtvu otkupljenja ljudskoga roda.

Marijin završetak ovozemnoga hoda – poseban i slavan

Ove postulacije uistinu pomažu proširiti horizonte i pogledati cjelokupnost predmetne misli. Tako pisci zadiru u same početke kršćanskoga promišljanja o Marijinu uznesenju. Ostaje povijesna činjenica Epifanijevo promišljanje, tzv. *Panarion*, s početka petorog stoljeća, koji glede završetka Marijine zemaljske misije iznosi tri mogućnosti. Prvo kaže: Marija nije mogla umrijeti, onako jednostavno smrtno, nego je prenesena u bolji svijet. Na drugome mjestu govori da je mogla umrijeti mučeničkom smrću, a na trećemu spominje mogućnost prirodna umiranja i smrti. U svome se spisu ne odlučuje ni na jednu mogućnost, jer nema sigurnih svjedočanstava. Ali, ono što je ovome piscu bilo sigurno, taj završetak je morao biti slavan – jer je to jedino dostojno Marijine uloge. Epifanijevo promišljanje donose mnogi franjevački autori kako bi jednostavno naglasili nepostojanost točne tradicije, ali i postojanost vjerovanja u jedino mogući završetak ovozemnoga hoda – on je uvijek promišljan kao poseban i slavan. Naravno, povijest ovoga vjerovanja i liturgijskih obreda ima svoju tradiciju i na Istoku i na Zapadu.

Važno je naglasiti temeljnu crtu franjevačke marijanske misli i pobožnosti, počevši od samoga sv. Franje – koju će osobito Škot podcrtati i razviti, a ona je uvijek promatrala Marijin privilegij proslavljenosti. To je, na koncu, i gotovo unisono vjerovanje naroda Božjega – neovisno o Marijinu prelasku s ovoga svijeta u nebo. *Postulacija* ukazuje i na znakovitost Franjinih naziva prema Gospi koji su bili inspirativna svjetiljka kasnijim franjevačkim teolozima. Osobito se to odnosi na molitvene izričaje Gospi kao Kraljici i Odvjetnici franjevačkog reda. Svi su ti nazivi koje Franjo izgovara u trinitarnome obzoru,

osvijetljeni Kristovim misterijem, a Marijina uloga nosi nerazdvojjnost povijesnoga i duhovnog majčinstva. Primjerice, Franjo u svome Pozdravu Blaženoj Djevici piše: „Zdravo Gospodarice, sveta Kraljice, Bogorodice Marijo, ti si djeвица koja si postala Crkvom, i izabrana od presvetog Oca na

nebu da te posveti sa presvetim Sinom svojim i Duhom Svetim Utješiteljem. U tebi je bila i jest sva punina milosti...“. Valja pročitati i Franjinu Antifonu Blažene Djevice Marije, u stvarnosti odsjek iz Službe Muke Gospodnje, koja odiše još snažnijim kristocentrizmom i liturgijskom svečano-

Važno je naglasiti temeljnu crtu franjevačke marijanske misli i pobožnosti, počevši od samoga sv. Franje – koju će osobito Škot podcrtati i razviti, a ona je uvijek promatrala Marijin privilegij proslavljenosti. To je, na koncu, i gotovo unisono vjerovanje naroda Božjega – neovisno o Marijinu prelasku s ovoga svijeta u nebo.

šću: „Sveta Djevice Marijo, nema tebi slične među ženama, kćeri i službenice svevišnjega Kralja, Majko presvetoga Gospodina našega Isusa Krista, Zaručnice Duha Svetoga: moli za nas sa svetim Mihaelom arkangelom i svim nebeskim silama i sa svima svetima kod svoga svetoga ljubljenoga Sina, Gospodina i Učitelja.“ A u svojoj Velikoj legendi, odnosno Franjinu Velikom životopisu, u devetome broju i trećemu odsjeku, Bonaventura izričito spominje liturgijsku proslavu Uznesenja: „Njoj je na čast pobožno postio od svetkovine apostola Petra i Pavla do svetkovine Uznesenja. S anđelima je, koji plamte divnim žarom i uzdižu se k Bogu raspaljujući duše izabranih, bio povezan neraskidljivom vezom ljubavi te je iz pobožnosti prema njima počevši od Uznesenja slavne Djevice četrdeset dana postio i neprestano se bavio molitvom“.

Isus, uzišavši k Ocu, pridružuje slavi i svoju Majku

Glede franjevačke misli, *Postulacija* govori o sv. Anti Padovanskom, evanđeoskom učitelju, koji je u jednome svome tekstu, osvrćući se na riječi proroka Izaije 60, 13, zapisao kako je Božanski Otkupitelj proslavio svoju Majku, po kojoj je uzeo tijelo. On, pobjednik nad smrću, uzišavši k Ocu, pridružuje slavi i svoju Majku – smatra sv. Ante. Znamo da je sv. Ante ostavio šest Gospinih propovijedi i svaka je na svoj način biser njegova pronicljiva duha, vrsna teologa i Marijina štovatelja. *Postulacija* se više puta osvrnula na njegove usporedbe i pripadajuće navode Sv. pisma. Njegov opis Gospine ljepote u usporedbi s biblijskim Esterinim opisom često se navodi i u suvremenoj literaturi. Ne treba zaboraviti ni njegove protumačene nazive: *Vrata nebeska, Zvijezda mora, Raj novoga čovječanstva* itd.

I sv. Bonaventura, serafski učitelj, vjeruje i piše o Uznesenju i predmetno je važan zagovornicima dogme. Naime, kao što je Bog sačuvao Mariju od ljage grijeha, te sačuvavši i njezino djevičanstvo u začeću i rođenju, tako je sačuvao i njezino tijelo od propada-

nia i pretvaranja u pepeo – smatra Bonaventura. Navode se i Bonaventurini tekstovi glede osobe koja je i duša i tijelo, zajedništvo, zapravo, duše i tijela, te je tako Marijina čitava osoba uznesena u nebesku slavu. Poznata je glasovita Bonaventurina predodžba o Uznesenju, koju valja pročitati. On, naime, spominje nekoliko trenutaka u sebi specifičnu nazivlju: *Obviatio* – to je trenutak u kojem čitav nebeski kor ide ususret Mariji nakon njezina usnuća. Slijedi *Receptio* – korski doček i prihvaćanje Marije. *Intronisatio* – posjednuće na tron slave. I na kraju slijedi *Locatio* – Marija je kao Kraljica uz svoga Sina na nebesima. Oni koji su se bavili Bonaventurinim spisima znaju kako Bonaventura, u opisu ove Marijine proslave, dotiče predmetno gotovo sve mariološke teme.

Krist – Kralj neba i zemlje, Marija – Kraljica neba

Sveti Bernardin Sijenski razvija misao o sličnosti Majke i Sina u dostojanstvu i uzvišenosti duše i tijela. Upravo na tome putu Bernardin govori o Kristu, Kralju neba i zemlje, te Mariji, Kraljici neba. Ona jednostavno treba biti tamo gdje je i njezin proslavljeni Sin. I razumski je najnormalnije promatrati, smatra Bernardin, da su upravo na nebesima proslavljeni u duši i tijelu. Upravo u vremenu nakon sv. Bernardina, kad je uvedena i liturgijska proslava, gotovo je uobičajeno da svaki propovjednik o marijanskim blagdanima spominje i njezino slavno uznesenje. I sve se činilo tako uobičajeno prihvatljivim do sredine devetnaestoga stoljeća, odnosno do proglašenja dogme o Bezgrješnome začeću. I onda, prigodom pripremanja spomenute dogme, neki su biskupi, poduprti određenim teološkim pokretima, smatrali da bi trebalo uz dogmu Bezgrješne, proglasiti i dogmu o Uznesenju Marijinu na nebo. Eto, tako nastadoše i ove dvije peticije, zamolbe ili, jednostavno molbe, u kojima je ponovno iščitana i sabrana franjevačka mariološka misao osvijetljena i usmjerena Uznesenju.

Međugorje pod snijegom

Nakon neuobičajeno lijepa i topla siječnja, u veljači je zima pokazala svoje pravo snježno lice. U srijedu 1. veljače 2012. u Međugorju je pao prvi snijeg, a u petak je jednostavno sve zaustavio – kao i u čitavoj Hercegovini i Dalmaciji. Takvo vrijeme nastavilo se i idućih dana: snježni pokrivač dosegnuo je debljinu od preko sedamdeset centimetara, što ne pamte ni najstariji župljani. Uz igrače nogometnog kluba Cibalijski, u Međugorju su tih dana boravile i skupine hodočasnika iz Španjolske, SAD-a, Argentine, Perua, Koreje i Italije – svjedočeći neponovljivim prizorima međugorskoga krajobraza. Premda je snijeg bio zatrpao sve putove i puteljke, molitveni program u župnoj crkvi bio je po redovitom rasporedu i – nije nedostajalo vjernika!
Fotografije snimili: Marta Nam, Lidija Paris, Luka Rupčić, Predrag Smoljan, Franjo Sušac i Anthony Zvonimir Šoljić.

Poruka pape Benedikta XVI. za korizmu 2012.

Pazimo jedni na druge da se potičemo na ljubav i dobra djela (Heb 10, 24)

U povodu početka svetoga korizmenog vremena donosimo poruku Svetoga Oca koji nas potiče razmišljati o žarištu kršćanskoga života, naime, o ljubavi. To je pogodno vrijeme da, uz pomoć Božje riječi i sakramenata, obnovimo svoj hod u vjeri, i kao pojedinci i kao zajednica. To je put označen molitvom i zajedništvom, šutnjom i postom, u iščekivanju uskrse radosti.

Ove godine Papa želi iznijeti neka svoja razmišljanja u svjetlu kratkoga biblijskog teksta preuzeta iz poslanice Hebrejima: "Pazimo jedni na druge da se potičemo na ljubav i dobra djela" (10, 24). Ta je rečenica dio odlomka u kojem sveti pisac poziva pouzdati se u Isusa Krista kao Vrhovnoga svećenika, po kojem smo zadobili oprostjenje i otvoren put k Bogu. Plod prihvaćanja Krista je život koji počiva na tri bogoslovne krjeposti: to jest pristupiti Gospodinu "istinitim srcem u punini vjere" (r. 22), nepokolebljivim čuvanjem "vjerne nade" (r. 23) u stalnoj budnosti da se zajedno s braćom čine "ljubav i dobra djela" (r. 24). Kaže se također kako je, kao potpora vjerniku u tom ponašanju u skladu s evanđeljem, važno sudjelovati na bogoslužnim susretima i molitvi zajednice, zagledani u konačni cilj, to jest puno zajedništvo u Bogu (r. 25). Zaustavio bih se na retku 24 koji, u kratkim crtama, pruža dragocjen i trajno aktualan nauk o tri vidika kršćanskog života: pozornost prema drugome, uzajamnost i osobna svetost.

1. "Pazimo": odgovornost prema svojoj braći i sestrama.

Prvi aspekt predstavlja poziv da "pazimo": grčki izraz koji se koristi u tekstu je *katanoein*, koji znači dobro gledati, biti pozoran, svjesno promatrati, primjećivati neku stvarnost. Susrećemo ga u Evanđelju kada Isus poziva učenike da "promatraju" ptice nebeske, koje su, bez imalo truda, okružene brižnom i pažljivom Božjom providnošću (usp. Lk 12, 24) te da "dobro vide" brvno u vlastitom oku prije nego ugledaju trun u bratovu oku (usp. Lk 6, 41). Nala-

zimo ga također u još jednom ulomku iz iste poslanice Hebrejima, gdje Pavao poziva braću: "promotrite... Isusa" (3, 1), apostola i Velikoga svećenika naše vjere. Dakle, glagol kojim započinje naš poziv poručuje nam da svrnemo svoj pogled na drugoga, prije svega na Isusa, te da budemo pozorni jedni prema drugima, da ne budemo jedni drugima stranci, ravnodušni prema onom što se događa našoj braći i sestrama. Nerijetko, međutim, u nas prevladava potpuno oprečan stav: stanovita ravnodušnost i nezainteresiranost koje su plod sebičnosti i prikrivene tobožnjim poštovanjem tuđe "privatnosti". I danas snažno odjekuje Gospodinovo glas koji svakoga od nas poziva da se bremenimo za drugoga. I danas Bog traži od nas da budemo "čuvari" svoje braće (usp. Post 4, 9), da uspostavljamo odnose obilježene uzajamnom brigom, pozornošću prema dobru drugoga i prema osobi u cjelini. Velika zapovijed ljubavi prema bližnjemu zahtijeva od nas da shvatimo odgovornost prema onome koji je, kao i ja, Božje stvorenje i dijete: činjenica da smo braća u čovječstvu i, u mnogim slučajevima također u vjeri, mora nas navesti na to da u drugome promatramo istinsko drugo ja, *alter ego*, koje Gospodin bezgranično ljubi. Budemo li odnjegovali u sebi taj stav da u drugima promatramo svoju braću i sestre, solidarnost, pravednost kao i milosrđe i suosjećanje sami će kao iz nekog vrutka provrjeti iz našega srca. Sluga Božji Pavao VI. rekao je da svijet danas nadasve trpi zbog nedostatka bratstva: "Svijet je bolestan. Njegovo zlo sastoji se manje u tome da ne bi bilo zalih, da bi ih neki prigrabili, nego većma u pomanjkanju bratstva među ljudima i među narodima". Pozornost prema drugom

podrazumijeva da njemu ili njoj želimo dobro u svakom pogledu: tjelesnom, moralnom i duhovnom. Suvremena kultura je, čini se, izgubila osjećaj za dobro i zlo, zato treba ponovno snažno isticati da dobro postoji i da pobjeđuje, jer je Bog "dobar i dobrostiv" (Ps 119, 68). Dobro je sve ono što daje, štiti i promiče život, bratstvo i zajedništvo. Odgovornost prema bližnjemu znači, dakle, htjeti i činiti dobro drugome, u nadi da će i taj drugi postati osjetljiv na dobrotu i njezine zahtjeve. Zanimati se za brata znači otvoriti oči za njegove potrebe. Sveto pismo upozorava nas na opasnost da nam srca otvrdnu zbog svojevrsne "duhovne neosjetljivosti" koja nas čini slijepima za trpljenje drugih ljudi. Evanđelist Luka donosi dvije prispodobе u kojima su prikazana dva primjera te situacije do kojih može doći u ljudskom srcu. U prispodobu o dobrom Samarijancu, svećenik i levit ravnodušno "prodoše dalje" pokraj čovjeka koga su opljačkali i pretukli razbojnici (usp. Lk 10, 30-32), a u prispodobu o bogatašu i Lazaru, bogataš, koji je uživao sva obilja, potpuno je neosjetljiv prema siromašnom Lazaru koji umire od gladi pred njegovim vratima (usp. Lk 16, 19). Obje prispodobе pružaju primjere onoga što je krajnja suprotnost "ponosćenju pozornosti", promatranju drugoga s ljubavlju i sućuti. Što je to što čovjeka prijiče da uputi taj ljudski i brižni pogled prema bratu? Nerijetko su to materijalno bogatstvo i osjećaj dostatnosti, ali to može biti i stavljanje vlastitih interesa i problema iznad svega drugog. Ne bismo nikada smjeli biti nesposobni "imati sućuti" prema onima koji trpe; nikada naše srce ne bi smjelo biti u tolikoj mjeri obuzeto stvarima i problemima da postane gluho za vapaj siroma-

ha. Poniznost srca i osobno iskustvo trpljenja mogu u nama probuditi osjećaje suosjećanja i empatije: "Pravednik razumije pravo malenih, a opaki ne shvaća spoznaju" (Izr 29, 7). Moguće je tako shvatiti blaženstvo "ožalošćenih" (Mt 5, 4), to jest onih koji su kadri izaći iz samih sebe i ganuti se na tuđu bol. Susret s drugim i otvaranje srca njegovim potrebama prigoda su za spasenje i blaženstvo.

"Paziti" na brata podrazumijeva također brigu za njegovo duhovno dobro. I tu želimo podsjetiti na jedan vidik kršćanskog života koji je, kako mi se čini, pao u zaborav: riječ je o bratskom ispravljanju poradi vječnog spasenja. Danas smo, općenito, vrlo osjetljivi kada se govori o brizi i ljubavi prema tjelesnom i materijalnom dobru drugih, ali kada je riječ o našoj duhovnoj odgovornosti prema braći, zavladao je šutnja. Tomu nije bilo tako u ranoj Crkvi i u zajednicama doista zrelih u vjeri, koje su pokazivale brigu ne samo za tjelesno zdravlje brata, već također za zdravlje njegove duše u pogledu njegova konačnog određenja. U Svetome pismu čitamo: "Ne kori podsmjeha, da te ne zamrzi; kori mudra, da te zavoli. Pouči mudroga, i bit će još mudriji; uputi pravednoga, i uvećat će se njegovo znanje" (Izr 9, 8. sl.). Sâm Krist zapovijeda da prekorimo brata koji pogriješi (usp. Mt 18, 15). Glagol kojim se izražava to bratsko ispravljanje – na grčkom *elenchein* – isti je onaj koji označava proročko poslanje kršćana da razobličie naraštaj koji se odao zlu (usp. Ef 5,11).

Crkvena je tradicija ubrojila među djela duhovnog milosrđa "opominjanje grješnika". Važno je ponovno vratiti taj vidik kršćanske ljubavi. Pred zlom ne treba šutjeti. Mislim tu na stav

onih kršćana koji se, zbog ljudskog obzira ili iz osobne lagode, prilagođavaju prevladavajućem mentalitetu, radije nego da upozoravaju svoju braću na načine razmišljanja i djelovanja koji su u oprjeci s istinom i ne slijede put dobra. Kršćanski se prijekor, međutim, nikada ne vodi duhom osude ili uzajamnog optuživanja. Naprotiv, uvijek je potaknut ljubavlju i milosrđem te proizlazi iz istinske brige za dobrobit drugoga. Apostol Pavao kaže: "Braćo, ako se tko i zatekne u kakvu prijestupu, vi, duhovni, takva ispravljajte u duhu blagosti. A pazi na samoga sebe da i ti ne podlegneš napasti" (Gal 6, 1). U našem svijetu prožetu individualizmom nužno je ponovno otkriti važnost bratskog ispravljanja, da bismo zajedno kročili prema svetosti. Čak i pravednik padne sedam puta (usp. Izr 24, 16), kaže se u Svetom pismu, a svi smo mi slabi i sami sebe obmanjujemo (usp. 1 Iv 1, 8). Veoma je, dakle, značajna služba koja se sastoji u tome da drugima pomažemo i dopustimo da nama drugi pomognu da sami sebe sagledamo u istini, da bismo poboljšali svoj život i smjernije kročili Gospodinovim putem. Postoji uvijek potreba za jednim pogledom koji ljubi i ispravlja, koji poznaje i prepoznaje, koji duboko proniche i oprašta (usp. Lk 22, 61) kao što je Bog učinio i čini sa svakim od nas.

2. "Jedni na druge": dar uzajamnosti.

To "čuvanje" u odnosu na druge u oprjeci je s mentalitetom koji, svodeći život isključivo na zemaljski vidik, ne promatra ga u zreniku vječnosti te prihvaća svaki moralni odabir u ime individualne slobode. Društvo kao što je ovo današnje može postati gluho bilo na tjelesna trpljenja, bilo na duhovne i moralne životne potrebe. Ne smije tako biti u kršćanskoj zajednici! Apostol Pavao poziva nas da tražimo ono što vodi "miru i uzajamnom izgrađivanju" (Rim 14, 19) i koristi "bližnjemu na dobro, na izgrađivanje" (isto 15, 2), ne tražeći vlastitu korist "nego što koristi mnogima na spasenje" (1 Kor 10, 33). To uzajamno ispravljanje i opominjanje, u duhu poniznosti i ljubavi, mora biti sastavni dio života svake kršćanske zajednice.

Gospodinovi učenici, sjedinjeni s Kristom po Euharistiji, žive u zajednici koja ih međusobno povezuje kao udove istoga tijela. To znači da mi drugi pripada, njegov život, njegovo spasenje tiču se moga života i moga spasenja. Dotičemo ovdje jednu veoma duboku sastavnicu zajedništva: između našeg života i života drugih ljudi postoji neka međuovisnost, bilo u dobru bilo u zlu; i grijeh i dobra djela imaju društvenu protegu. U Crkvi, Kristovu mističnom tijelu, ta uzajamnost nalazi svoju potvrdu: zajednica ne prestaje činiti pokoru i moliti za oprostjenje za grijehe svoje djece, ali se također raduje neprestance i s klicanjem zbog svjedocanstava kreposti i ljubavi koje se javljaju u njezinu krilu. Neka se "udovi jednako brinu jedni za druge" (1 Kor 12, 25), kaže sveti Pavao, jer

smo jedno tijelo. Ljubav prema braći, čiji jedan izraz – milostinja, koja je, zajedno s molitvom i postom, tipična korizmena praksa, ima svoj korijen u toj zajedničkoj pripadnosti. I u konkretnoj brizi za siromašne svaki kršćanin može izraziti svoje dioništvo u jednom tijelu koje je Crkva. Jedan je od pokazatelja pozornosti prema drugima u uzajamnosti također prepoznati dobro koje Gospodin čini u njima i zahvaljivati s njima za čudesne milosti koje dobri i svemoguća Bog nastavlja izvoditi u svojoj djeci. Kada neki kršćanin otkrije u drugom djelovanju Duha Svetoga, mora se tomu radovati i slaviti nebeskog Oca (usp. Mt 5, 16).

3. "Da se potičemo na ljubav i dobra djela": zajedno hoditi u svetosti.

Taj izraz iz poslanice Hebrejima (10, 24) potiče nas razmišljati o općem pozivu na svetost, neprestanom napredovanju u duhovnom životu, težanju većim karizmama i ljubavi koja će biti sve uzvišenija i plodonosnija (usp. 1 Kor 12, 31-13, 13). Briga jednih za druge ima za cilj uzajamno poticanje na sve veću djelatnu ljubav koja nas, "kao svjetlost svanuća, koja je sve jašnija do potpunog dana" (Izr 4, 18), potiče da živimo svaki dan kao predokus dana koji ne pozna zalaza koji nas očekuje u Bogu. Vrijeme koje nam je dano u našem životu dragocjeno je za otkrivanje i vršenje dobrih djela, u Božjoj ljubavi. Tako sama Crkva raste i razvija se da prispije punini uzrasta Kristova (usp. Ef 4, 13). U toj perspektivi dinamike rasta smjšten je naš poziv na uzajamno poticanje da bismo prispjeli punini ljubavi i dobrih djela. Nažalost, uvijek je prisutna napast mlakosti, utrnuća Duha Svetoga, odbijanja da "oplodimo talente" koji su nam dani za naše vlastito dobro i dobro drugih ljudi (usp. Mt 25, 25 sl.). Svi smo primili duhovna i materijalna dobra koja su korisna za ispunjenje Božjeg nauka, za dobro Crkve i za naše osobno spasenje (usp. Lk 12, 21b; 1 Tim 6, 18). Duhovni učitelji podsjećaju da u vjerskom životu onaj koji ne napreduje, nazaduje. Draga braćo i sestre, prihvatimo trajno aktualan poziv da težimo "visokom mjerilu redovitog kršćanskog života" (Ivan Pavao II.). Mudrost Crkve u priznavanju i proglašavanju blaženstava i svetosti nekih uzornih kršćana ima također za cilj probuditi želju za nasljedovanjem njihovih krjeposti. Sveti Pavao potiče: "Pretečite jedni druge poštovanjem!" (Rim 12,10).

Neka u svijetu koji traži od kršćana novo svjedočanstvo ljubavi i vjernosti Gospodinu svi osjete koliko je prijeko potrebno to nastojanje u pretjecanju u ljubavi, služenju i općem dobru (usp. Heb 6, 10). Taj je poziv posebno snažan u svetom vremenu priprave za Uskrs. Uz želju za svetom i plodnom korizmom, povjeravam vas zagovoru Blažene Djevice Marije i svima od srca udjeljujem apostolski blagoslov!

(Priredio fra Tomislav Pervan)

Duhovna obnova

Već treću godinu zaredom vlč. Tomislav Ivančić na početku nove godine vodi duhovnu obnovu za međugorske župljane. Vrijeme je to kad je u župi malo hodočasnika i kad se župljani mogu više i dublje posvetiti molitvi, na što nas stalno poziva Kraljica Mira. Na obnovi sudjeluju i brojni vjernici iz okolnih pa i udaljenijih župa, ali i hodočasnici koji se tih dana zateknu u ovome mjestu.

Duhovna obnova održana je od 27. do 29. siječnja. Prvu večer vlč. Ivančić govorio je vodičima, ugostiteljskim djelatnicima i zaposlenima u Informativnom centru „Mir“ Međugorje, istaknuvši kako će svaki hodočasnik po njima prepoznati je li Gospa u Međugorju ili nije. Od njihova vladanja i vjere ovisi koliki će plodovi otići u svijet. Budimo blizi Bogu, Gospi i njezinu Sinu Isusu, koji su uvijek s nama, ali od nas ovisi hoćemo li ih prepoznati. Marija je žena koja nam je dala svoga Sina, daje nam ga i danas svaki dan, ovdje, no od nas zavisi hoćemo li se učiniti strancima ili domaćima.

Drugi dan duhovne obnove bio je za učelnike, njihove roditelje te prosvjetne djelatnike, a vlč. Ivančić ukazao je na Marijino roditeljstvo, na njezino „Da, neka mi bude“. Vrijeme u kojemu jesmo, u kojemu djeca

odrastaju, izloženo je mnogim pogiblima koje se mogu svladati jedino vjerom i življenjem sa svojom djecom. Ako se nema vremena, ako se djeci ne dajemo dovoljno, od njih ne možemo očekivati ni pravi odgovor na te pogibli. Taj dan bio je također i za sve župljane, koji su se u velikom broju odazvali. Prisjećajući se svojih prvih dolazaka u Međugorje, nekoliko mjeseci nakon početka ukazanja, vlč. Ivančić ponovio je Gospi riječi o posebnom izabranju ove župe. A to izabranje traži i stalno svjedočenje života po Gospijnoj poruci. Jesmo li toga svjesni, pitao se i sve upitao voditelj.

Duhovna obnova završila je u nedjelju, 29. siječnja, pučkom sv. Misom koju je predslavio župnik fra Petar Vlašić. Župnik je zahvalio profesoru Ivančiću, te izrazio nadu da će nam doći i sljedeće godine.

Korizmena duhovna obnov podružnog bratstva FSR

Organizaciji vijeća Hercegovačkog podružnog bratstva Franjevačkoga svjetovnog reda, u subotu 25. veljače 2012. održana je korizmena duhovna obnova u Međugorju, na kojoj se okupilo više od 350 članova iz bratstava Hercegovine i to iz Tomislavgrada, Posušja, Drinovaca, Humca, Čerina, Čitluka, Mostara, Širokog Brijega, Međugorja itd.

Na početku duhovne obnove nazočne je pozdravio domaćin fra Danko Perutina, nakon čega je područni duhovni asi-

stent fra Josip Vlašić održao predavanje o temi: „Kao bratstvo i s bratstvom kroz vrata vjere“. Fra Josip je posebice naglasio važnost života u bratstvu. Sudionici obnove su sudjelovali i u večernjem molitveno-liturgijskom programu u međugorskoj župnoj crkvi sv. Jakova. Svetu Misu u 18 sati predslavio je provincijal Hercegovačke franjevačke provincije fra Ivan Sesar u konceleciji s 9 svećenika. Na kraju sv. Mise sudionike je pozdravio međugorski župnik fra Petar Vlašić. Program duhovne obnove završio je klanjanjem Presvetom oltarskom sakramentu.

Korizma

Na Pepelnicu ili Čistu srijedu, 22. veljače 2012., u Katoličkoj Crkvi započela je korizma, četrdesetodnevna priprava za Uskrs. Osobitost je korizmenoga vremena razmatranje Kristove muke, poglavito u pobožnosti Križnoga puta.

Raspored te pobožnosti u međugorskoj župi je:

Petkom: Križni put na Križevcu u 14 sati, a u župnoj crkvi sv. Jakova nakon večernje sv. Mise u 18 sati.

Nedjeljom: prije pučke Mise, tj. u 10.30, i nakon večernje sv. Mise u 18 sati.

Na Čistu srijedu u župnoj je crkvi na jutarnjoj i večernjoj sv. Misi obavljeno pepljanje domaćih vjernika i hodočasnika.

I ovom prigodom pozivamo vjernike da na vrijeme pristupe sakramentu uskrsne ispovijedi kako bi se pred Uskrs izbjegle nepotrebne stiske.

Statistika za siječanj 2012.

Broj podijeljenih sv. pričesti: 54.700.
Broj svećenika koncelebranata: 1122
(36 dnevno).

Statistike za veljaču 2012.

Broj podijeljenih sv. pričesti: 21.000
Broj svećenika koncelebranata: 729
(25 dnevno)

Rateb Rabie, predsjednik Kršćanske ekumenske zajednice, u posjetu Međugorju

U Međugorju je boravio Rateb Rabie, predsjednik Kršćanske ekumenske zajednice. Tom prigodom s njim su razgovarali novinari Radiopostaje „Mir“ Međugorje.

Gospodin Rateb je kršćanin iz Palestine rođen u Jordanu, jer su mu roditelji 1948. bili prisiljeni napustiti Jeruzalem. Poslije je otišao u SAD, oženio se i tamo živi već 35 godina. O svome životnom putu kaže: „Bio sam poslovan čovjek i samo sam razmišljao kako steći moć i novac. U to sam vrijeme dobio poziv da odem u Svetu zemlju i osjetio kako trebam nešto učiniti za kršćane i mir. Tri godine poslije shvatio sam da moram izabrati hoću li ići naprijed sa svojim poslom ili ću početi sa svojom misijom, jer istodobno nisam mogao oboje raditi. Ostavio sam sve i upustio se u ovo, i mogu reći da sam sretan. Imam četiri kćeri, i mojoj se obitelji na početku to nikako nije sviđalo jer nisu mogli shvatiti što je to ova neprofitna zajednica.“

Zajednica kojoj predsjeda ima sjedišta u Washingtonu i Betlehemu, a utemeljena je prije 14 godina s ciljem da pomogne zadržati kršćane u Svetoj zemlji. Danas milijun kršćana iz Svete zemlje živi u dijaspori i zajednica se preko njih trudi pomoći maloj ekumenskoj zajednici kršćana u Svetoj zemlji. Imaju oko 500 volontera i tisuće drugih ljudi koji pomažu na različite načine. Politika ih ne zanima.

U Međugorje ga je privukla poruka mira i mnoge druge poveznice sa Svetom zemljom. Osobito ističe mir kao misiju zajednice koju vodi: „Druga misija naše organizacije je uspostavljanje mira između Arapa i Izraelaca, između muslimana i Židova, jer smo mi kršćani most koji će uspostaviti taj mir. (...) Vjerujem da Gospa Međugorska i od nas traži mir. Razmišljao sam kako doći ovamo, susresti je i razgovarati s njom, biti joj blizu samim time što sam u Međugorju. Dugo sam priželjkivao doći jer mnogo ljudi koji sa mnom hode u miru i volontiraju ovdje su bili jednom ili dvaput. (...) Osjećam kako sam blagoslovljen što sam ovdje i pun sam entuzijazma da se vratim i na novi način donesem mir Svetoj zemlji. Međugorje nas približava Gospi koja nas svojim učenjem, savjetima i uputama usmjerava da moramo donijeti mir u Svetu zemlju. Sve ljubitelji mira pozvat ćemo da dođu u Svetu zemlju, u Betlehem – grad mira u kojem je rođen Knez mira, da molimo svi skupa za vjeru: kršćani, židovi,

muslimani, svi zajedno. Nadamo se da ćemo s mons. Léonardom, nadbiskupom iz Belgije, i s patrijarhom Jeruzalema Fouadom Twalom te mnogim drugim ljudima koji će nam se pridružiti održati prvi molitveni susret za mir u Betlehemu. Mi trebamo mir u Svetoj zemlji, jer ako budemo imali mir u zemlji našega Gospodina, mir će biti posvuda! Tema molitvenog susreta je 'Donesimo mir čovječanstvu tako što ćemo ga donijeti Svetoj zemlji'. Čvrsto vjerujemo da ćemo uspjeti i da je Gospa Međugorska uz nas. Osjećamo da smo s njom u dobrim rukama i to je način da povežemo Međugorje sa Svetom zemljom, koja je njezin dom. Gospa je u njoj rodila svoga Sina kojega svi slijedimo, a u Međugorje, u zemlju koja je dugo bila pod komunizmom, došla je s razlogom... (...)

O Međugorju sam čuo prije deset godina. Čuo sam da se Gospa ovdje ukazuje, ali nisam previše obraćao pozornost. Kako sam počeo susretati ljude koji su bili u Međugorju i kako smo pričali o Međugorju te tražili način kako uspostaviti mir u Svetoj zemlji, svi smo se složili da trebamo Međugorje da nam pomogne u ispunjenju naše misije. Idem u Svetu zemlju četiri puta godišnje, ali sam osjećao da mi nešto nedostaje. Imao sam potrebu doći u Međugorje, osjetiti ga, biti s ovdašnjim ljudima i tako ispuniti svoju duhovnu potrebu i upotpuniti svoju intuiciju da nastavim misiju koju sam započeo, misiju za mir. Međugorje u budućnosti vidim

kao vođu, a Gospu kao ženu vjere koja svijet uči miru. Nadam se i siguran sam da će Gospa Međugorska biti uz nas i da će se ispuniti njezina želja za mirom u svijetu. (...) Gospa je u Međugorje došla tražeći mir. Njezina su ukazanja znak nečega i moramo to tako i gledati i sve to povezati sa Svetom zemljom. Dosta je ljudi u Svetoj zemlji upoznato je s događanjima u Međugorju, ali ne onoliko koliko bi trebalo.“

Gospodin Rateb na kraju je kazao: „Hvala vam za priliku da budem ovdje s Gospom. Osjećam da ću još više raditi na svom životu. Još više ću moliti za mir za čovječanstvo.“

Sabrina Čović iz Pariza, koja je bila u pratnji g. Rateba, kaže da su se upoznali 2007. godine. „Bila sam tako sretna kad mi je g. Rateb neki dan rekao da se u svome zgusnutom rasporedu trebao naći s kraljem Jordana, ali nije otišao na taj sastanak jer je umjesto kod kralja došao u Međugorje, osluhnuti što nam govori Kraljica Mira. Većina Ratebovih suradnika postala je aktivna u pomagaju ljudima u svojim crkvama i u ECF-u nakon svojih osobnih iskustava u Međugorju. Mislim da je to nešto neprocjenjivo i da je ta veza divna. On djeluje kao produžena ruka mons. Twala, latinskog patrijarha, za sve stvari koje mu trebaju, samo ne za teološke“ – dodala je na kraju Sabrina Čović.

Sjećanje na pobijene franjevce i puk

U Širokom Brijegu je od 4. do 7. veljače obilježena 67. obljetnica stradavanja hercegovačkih franjevaca, odnosno 2. dani pobijenih hercegovačkih franjevaca, a u petak, 10. veljače, na spomendan blaženog kardinala Stepinca, i dan kada se sjećamo stradalih franjevaca i župljana međugorske župe. Večernju svetu Misu u 18 sati u suslavlju s devet svećenika predslavio je fra Marinko Šakota.

Koncem Drugoga svjetskog rata i u poraću mučki su ubijeni fratri rođeni u međugorskoj župi: fra Jozo Bencun, fra Marko Dragičević, fra Mariofil Sivrić, fra Grgo Vasilj i fra Jenko Vasilj te fra Križan Galić, koji je tih dana bio na službi u župi. Fra Marinko je istaknuo i župljane, njih 369, koji su poginuli u tom vremenu, ali i sve stradale u Prvom i Domovinskom ratu.

Stepinčevo – Trodnevnica – 9. 2. 2012.

Neznanje i drskost imaju pravo javnosti

Pomoćni biskup zagrebački dr. Valentin Pozaić, SJ

Kad je mladi svećenik, Alojzije Stepinac, bio imenovan zagrebačkim nadbiskupom koadjutorom, pjesnik je popratio taj događaj značajnim stihovima. U potrazi za novim zagrebačkim nadbiskupom mnoge su se silnice izmiješale, ispreplitale se na putu njegova imenovanja. A vjerni je narod molio. O toj molitvi uporno upravljanoj Bogu, stihovi glase:

Molitvama s tobom vodili smo boj, / Dok ne reče: Evo izabranik moj! / Odgovorom tvojim - bjesmo zadivljeni: / Zar je to, o Bože, - pastir izmoljeni? / Mlad i neznan tako - do pred koji dan, / Da, al' star vrlinom, - tebi dobro znan. / I ti skrovit bješ, - mlad se na križ pope! / Sluga tvoj i u tom, - u tvoje će stope. / Krvavog će znoja - mnogu prolit kap, / Udarit će ljuto - pastirski ga štap, / Bodljikama oštrim - mitra će procvasti, / Nadbiskupski prijesto - u križ će izrasti. ...

Je li to bila samo pjesnička, ili pak proročka inspiracija patra Milana Pavelića? Daljnji tijek, svima nama dobro znan, svjedoči: da, to je bila proročka inspiracija. Novi je nadbiskup bio darovan kao svjetionik i kao predvodnik Crkvi i narodu Hrvata u već prijetećim kobnim vremenima.

Prošlih smo se dana naslušali začudnih antropologija i sofizama o čovjeku malom i velikom, moćnom i slabom. Morali smo slušati svakojaka govorenja o prvenstvu nekih interesa jednih nad temeljnim pravom na život drugih. Povod je bio novo-planirani zakon o umjetnoj, *in vitro* oplodnji.

Sukladno zacrtanome, giljotina je prodavala, nije zadržala: Glave članova 'Nacionalnog povjerenstva za medicinsku oplodnju' već su se otkotrljale. Istini za volju: mandat im nije istekao, zakon se nije promijenio; promijenila se partija.

Izjavu ministra o početku ljudskog života, hrvatski su biskupi ocijenili kao 'nestručnu, nehumanu, ideološki motiviranu'.

Vraća li se to '45., kad je vrijedilo: Drug komesar je rekao: 'Nema Boga!' i - nema Boga. Danas drug komesar kaže: 'Nema čovjeka-embrija!' i - nema čovjeka-embrija.

Za jedne može biti, u razna doba - za druge ne. Ovisi o procjeni i samovolji pojedinca-partijca. Skojevci su opet u modi. Ignorancija i arogancija imaju pravo javnosti.

Notorna je komunistička ideologija: sve što nije na liniji partije, tim samim je osuđeno kao rigidno i konzervativno, klero-fašističko.

Takvih smo se floskula naslušali 50 godina tijekom udružene zločinačke komunističke diktature u 20. stoljeću.

Takvi se stavovi danas opravdavaju prizivom na 21. stoljeće. Po očitovanoj ignoranciji i aroganciji, koju do danas nitko nigdje nije demantirao, mogli bi pripadati u 21. stoljeće - prije Krista! Tamo nekamo gdje nema ni embriologije, ni Dekaloga, ni Hipokrata.

Kako je moguće u državi Hrvatskoj, danas, zastupati tako ekstremno rigidne i zastale, ideološki zaslijepljene partijske stavove? Jednostavno: Moguće je - jer u Hrvatskoj nije provedena lustracija.

Na te začudne pojave reagirala je 'Građanska inicijativa' pozivom na akciju: 'I ja sam bio embrij'.

Htjelo se podsjetiti da svaki ljudski život počinje začecem, da je embrio od početka istinito ljudsko biće, baštinik dostojanstva i nepovredivih prava ljudske osobe, da ima pravo na poštovanje i temeljno pravo na život (Ivan Pavao II, *Evangelium vitae*, 1995, 60; *Donum vitae* 1987, I, 1).

Na Markov trg poslano je, i zaprimljeno putem elektroničke pošte, silno mnogo zahtjeva za očitovanjem o takvoj izjavi. Umjesto odgovora, Predsjednik vlade prezreo je te e-maile, i nazvao ih: spam = smeće.

Valja se upitati: Znači li to da su za Predsjednika vlade i svi ti hrvatski gra-

đani, koji su se usudili iznijeti svoje mišljenje, također spam = smeće?! Koji si predsjednik vlade, demokratske, može to dopustiti, i opstati? Može onaj - totalitarne, iz '45.! (...)

Pitanje poštivanja ljudskog života, na svim njegovim razvojnim razinama, pitanje je ljudskosti i pravednosti, pitanje je ljubavi prema čovjeku. Ljubav prema životu, kultura života, u temeljima je blagoslova obitelji i naroda. Govorio je blaženi Alojzije Stepinac:

"Jake i sretne Hrvatske nema bez jakih, fizički i moralno zdravih i zadovoljnih hrvatskih obitelji. A tih opet ne će biti bez čestitih moralno i fizički zdravih i sretnih pojedinaca, bez zdrave, brojne i valjane djece" (Propovijedi. Poruke. Govori 1934-1940, Zagreb 2000, 480).

Poznata je izjava Martina Luthera Kinga, gdje među ostalim kaže: "Kukavičluk pita: Je li sigurno? Taština pita: Je li popularno? ... A savjest pita: Je li ispravno? ... Dođe trenutak kad čovjek mora zauzeti poziciju koja nije sigurna ... ni popularna, pa, ipak, potrebno ju je zauzeti zato što je ispravna" - jednostavno: zato što je etička, moralna, ljudska, Božja!

A gdje je danas savjest? Na prežalosnom sramotnom procesu, iz onih drugarskih, navodno antifašističkih vremena, čula se riječ čovjeka smirene savjesti, riječ Blaženika: "Moja je savjest čista!"

Ta je savjest bila nježna, osjetljiva na dobro i zlo, Bogu i čovjeku vjerna po uzoru na poniznu Službenicu Gospodnju, Blaženu Djevicu Mariju.

Po zagovoru nebeske Majke Marije molimo i mi pjesnikovima stihovima: "Čuj, Božansko Srce, naših srca krik: / Daj da k tebi vodi tvoj nas miljenik" - blaženi Alojzije. Amen.

(Dijelovi propovijedi mons. Pozaića; naslov je dalo uredništvo - izvor www.zg-nadbiskupija.hr)

Isus moli

Međugorski vidioci tvrde da je u jednom ukazanju Gospa plačući rekla: „Zaboravili ste Bibliju“! Listajmo zajedno Stari i Novi zavjet kako bismo upoznali Oca, Sina i Duha Svetoga.

Lidija Paris

Bijaše treća ura kad ga razapeše (Mk 15,25). O šestoj uri tama nastaje po svoj zemlji - sve do ure devete. Isus je bez riječi. Kralj židovski šuti. Sin Davidov šuti. Božji pomazanik šuti. Bog pred ovim prizorom ostaje bez riječi. Bog šuti i tama nastaje po svoj zemlji. Tama u koju je uronjen svijet koji ne čuje Božju riječ i ne razumije Božju tišinu... „Ti sve vidiš, Gospode! Nemoj šutjeti! Gospode, od mene se ne udaljuj! ... Bože, diko moja, nemoj šutjeti!“ (Ps 35,22; Ps 109,1). O devetoj uri povika Isus iza glasa: „Eli, Eli, lema sabahani?“, što znači: „Bože moj, Bože moj, zašto si me ostavio?“ (Mt 27,45-46; Mk 15,33-35). Odakle Isusu ove riječi? Jesu li to riječi tjeskobe? Jesu li to riječi beznađa? Jesu li to riječi očaja? NE. Isus poznaje Pisma. To su prve riječi psalma 22.

Isus moli. To je krik iz dubine duše, to je molitva patnika koja završava ispovijedanjem vjere, povjerenja i nepokolebive nade. Taj su savaj Židovi molili stoljećima. Isus moli sa svojim narodom. Isus ispovijeda vjeru svojega napaćenoga naroda koji mu uzvraća zlo za dobro, mržnju za ljubav njegovu... „Za moju me ljubav oni optužuju, a ja se samo molim“... (Ps 109,4).

Isus moli. „Bože moj, Bože moj, zašto si me ostavio? Daleko si od ridanja moga. Bože moj, vičem danju, al' ne odvraćáš; noću vapijem i nema mi počinka. A ipak, ti u Svetištu prebivaš, Nado Izraelova! U tebe se očevi naši uzdaše, uzdaše se, i ti ih izbavi; k tebi su vikali i spasavali se, u tebe se uzdali, i postidjeli se nisu. A ja, crv sam, a ne čovjek, ruglo ljudi i naroda prezir. Koji me vode, podruguju se meni, razvlače usne, mašu glavom: 'U Gospoda se on uzda, neka ga sad izbavi, neka ga spasi ako mu omilje!'“ (Ps 22,2-9). I doista, prolaznici su ga pogrdjivali mašući glavama: „Ti koji razvaljuješ Hram i za tri ga dana sagradiš, spasi sam sebe! Ako si Sin Božji, siđi s križa!“ Slično i glavari svećenički s pismoznancima i starješinama, rugajuću se, govorahu: „Druge je spasio, sebe ne može spasiti! Kralj je Izraelov! Neka sada siđe s križa pa ćemo povjerovati u nj! Uzdao se u Boga! Neka ga sad izbavi ako mu omilje! Ta govorio je: 'Sin sam Božji!'“ (Mt 27,39-43).

Isus moli dalje: „Iz krila majčina ti si me izveo, mir mi dao na grudima majke. Tebi sam predan iz materine utrobe, od krila majčina ti

si Bog moj. Ne udaljuj se od mene, blizu je nevolja, a nikog nema da mi pomogne“ (Ps 22,10-12). Ali pod križem stoji Marija. S Isusom moli taj isti psalam. Marija shvaća. Marija prepoznaje ispunjenje svih proročanstava i zato ostaje uspravna. Isus moli dalje: „Probodoše mi ruke i noge, sve kosti svoje prebrojiti mogu, a oni me gledaju i zure na me. Haljine moje dijele među sobom i kocku bacaju za odjeću moju“ (Ps 22,17-19). I doista, „pošto ga razapeše, razdijeliše među se haljine njegove bacivši kocku. I sjedeći ondje, čuvahu ga“ (Mt 27,35-36). Ali Isus moli dalje: „Ali ti, o Gospode, daleko mi ne budi; snago moja, pohiti mi u pomoć! Dušu moju istrgni maču, iz šapa pasjih život moj. Spasi me iz ralja lavljih i jadnu mi dušu od rogova bivoljih!“ (Ps 22,20-22).

Isus poznaje Pisma. On poznaje Izajino proročanstvo o sluzi Jahvinu. Ono kaže: „Gle, uspjeh će Sluga moj, podignut će se, uzvisit' i proslaviti! Kao što se mnogi užasnuše vidjevši ga - tako mu je lice bilo neljudski iznakaženo te obličjem više nije nalčio na čovjeka - tako će on mnoge zadiviti narode i kraljevi će pred njim usta stisnuti videć' ono o čemu im nitko nije govorio, shvaćajuć' ono o čemu nikad čuli nisu“ (Iz 52,13-53,12). Svi će jednoga dana shvatiti ono što je Marija shvatila pod križem. Zato se očajnički krik židovskoga naroda, tjeskobni krik raspetoga Isusa pretvara u hvalospjev:

„A sada, braći ću svojoj naviještati ime tvoje, hvalit ću te usred zbora. Koji se bojite Jahve, hvalite njega! Svi od roda Jakovljeva, slavite njega! Svi potomci Izraelovi, njega se bojte! Jer nije prezreo ni zaboravio muku jadnika, i nije sakrio lice svoje od njega; kad ga je zazvao, on ga je čuo. Zato ću te hvaliti u zboru velikom, pred vjernicima tvojim izvršit' zavjete. Siromasi će jesti i nasitit će se, hvalit će Jahvu koji traže njega: nek' živi srce vaše dovijeka! Spomenut će se i Jahvi se vratit' svi krajevi zemlje; pred njim će ničice pasti sve obitelji pogana. Jer Jahvino je kraljevstvo, on je vladar pucima. Njemu će se jedinom klanjati svi koji snivaju u zemlji, pred njim se sagnuti svi koji u prah silaze. I moja će duša za njega živjeti, njemu će služiti potomstvo moje. O Gospodu će se pripovijedat' sljedećem koljenu, o njegovoj pravdi naviještati narodu budućem: Ovo učini Jahve!“ (Ps 22,23-32).

Kakav pratar? Di su pratri?

Početak ove godine Vicepostulatura postupka mučeništva „Fra Leo Petrović i 65 subrača“ iz Širokog Bijega te Nova stvarnost iz Zagreba objavili su knjigu fra Jerke Karačića (1912. – 1987.) Uspomene iz doba mučeništva. Fra Jerko je svećeničku službu započeo u Mostaru, a nastavio u Trebinju, Ružićima, Ljutom Docu, Širokom Brijegu i još nekoliko hercegovačkih župa. Jedno je vrijeme djelovao na župi u Frohnleiten (Austrija). Knjiga je iznimno snažno svjedočanstvo o životu ljudi u našim krajevima potkraj i nakon Drugoga svjetskog rata. Svjedočanstvo koje donosimo uzeto je iz spomenute knjige.

fra Jerko Karačić

Vratio sam se iz Podgorja gdje sam opremio bolesnika. To je župa Kruševo koju sam ja služio više od godinu dana. Don Andrija Majić – zamjenjivao biskupa pa zatvoren, kruševski župnik don Ante Romić otišao u ordinarijat – zamjenjuje zatvorenog don Andriju. Kad sam došao kući, vidim kod štale konja. Ulazim u kuću. Tu me čeka Mirko Mićanović iz Mostarskog Graca i moli me da mu idem opremiti, tj. podijeliti sakramente umirućih, njegovu starom ocu Matiši Mićanoviću. Deset je sati. Kretanje (dopušteno) do šest sati. Pitam Mirka je li od Udbe dobio propusnicu, jer moram kroz Knešpolje proći, a Knešpolje je iseljeno. On kaže da nema ništa od Udbe. „Otac mi umire, kod nas nema više fratara – ja došao po Vas. Doveo sam konja pa možete uzjahati.“ „Oh, jedan brate, tko je vidio da fratar sada smide jahati?“ – tako odgovorih Mirku. Rekoh dijaku: „Ako tko bude za me pitao, reci da sam otišao nad bolesnika u Jare. Ne kazuj da sam otišao preko ‘granice’. Kad me vidiš, onda mi se nada.“ A onda Mirku: „Brže natovari na konja nekoliko bilja drva da tako manje upadamo u oči.“ Polazimo. Idemo cestom ispod Uzarića. To je već ničiji teren. Molimo Boga da prijedemo uzarički most jer je na njemu obično vojna straža, ali je jutros nije bilo kad je Mirko prešao preko mosta. Žurimo. Konj mora kasom, tako smo se žurili. „Ako me uhvate po noći gdje god izvan župnog stana, ostade narod bez svećenika!“ Žurimo. Već smo pred mostom. Na mostu straža. Samo jedan vojnik. Idemo. Vojnik nas zaustavi i pita mene: „Velečasni, kud Vi?“ To me vrlo

Fra Jerko Karačić, 1945.

iznenadi i okuraži. Rekoh mu kamo idem i što imam obaviti. On mi reče: „Nek Vas Bog čuva. Idite, samo ja sam do pet sati ovdje na straži pa, ako je moguće, vratite se prije pet sati da Vas pustim.“ Opet mi reče: „Velečasni, ne nagovaram Vas da lažete, ali ako Vas netko upita kako ste prešli most, Vi jednostavno recite da niste nikoga vidjeli na mostu. Bog će nam oprostiti ovu neiskrenost. I meni je teško skoro kao i Vama jer moram mrcvariti ovaj ispaćeni svijet. Bože, na što smo spali...“

Požurili smo kroz Knešpolje. Kroz onu mahalnu od mosta pravac Lončari u Gracu. Sve kuće otvorene. Nigdje žive duše. Pustinja. Ljudi iseljeni, zbijeni u druga sela skapa-

vaju. Kad smo prolazili kraj Zovkinih kuća, jedna je mačka doletjela k nama i tako žalosno mijaukala da srce puca. Žurimo. Već smo kod Mićanovića. Stojna kuća prizemnica, pokrivena ciglom (crijepom). Do nje kojih dvadeset koraka pojata (štala) pokrivena slamom. Idemo u tu pojatu. U pojati jasje unaokolo i jedna krava za jaslama. Tu je prije bilo goveda i konja, ali su partizani sve otjerali osim krave jer je Matišin sin poginuo 1944. u borbi s partizanima, pa je ta obitelj proglašena neprijateljska za režim. Takve su obitelji morale hraniti partizane. Uđosmo u pojatu gdje je lijevo od ulaza odgrađena prostorija – prava soba, lijepo okrećena, s dosta velikim prozorom. Ima mala peć u ćošku. Tu me uvede Mirko i reče: „Ja odoh u kuću da priprelim štogod za prigrisat“ (pojesti). Ulazim i vidim na dosta čistom drvenom seljačkom krevetu starca kako mirno leži. Velim: „Hvaljen Isus“. On odgovori: „Vazda Isus valjen“. Ja zažihem svijeću, spuštam Presveti Sakrament na stol i počnem, po običaju, škropiti i moliti: „Mir kući ovoj...“ Matiša, starac od preko osamdeset godina, potpuno slijep, pita: „Ma, ko je to? Šta to šuškaš?“ Ja odgovorim: „Evo, moj Matiša, došao fratar, pa ako se želiš ispovjediti, tu sam.“ „Pratar!?“ – viknu Matiša i podiže se. „Ma, ko si ti, šta si doša?“ Opet velim: „Fratar. Došao te okrijepiti svetim sakramentima.“ „Kakav pratar? Di su pratri?“ – razdera se bolesnik. „Ma, jesusam, Matiša, evo, pipaj habet, pasić i očenaše (kronicu).“ On zaista popipa i raskrivi se te reče: „Odlazi, sotonin sine. Ne navodi me na grij prid smrt. Dosta jada vidijo. Kojeg li si pratra ubijo pa obuka njegovo sveto ruvo i mene doša varat... Izlazi mi iz kuće, razbojnice... Oh, moj fra Zlatko!“ (Misli na fra Zlatka Sivrića, njihova župnika, koji je morao seliti.) „Pobište i pozatvaraste naše zakonoše. Šta su vam pratri skrivili? Izlazi mi iz kuće, partizanski razbojnice, izruguješ pratarsko odilo, izruguješ svetu ispovid i svetu viru. Bog će te kaznit. Izlazi iz kuće, ne napastuj me da prid smrt grišim... Oh, moji pratri, jadni mi bez vas. Bože, Bože, smiluj se...“

“Pobište i pozatvaraste naše zakonoše. Šta su vam pratri skrivili? Izlazi mi iz kuće, partizanski razbojnice, izruguješ svetu ispovid i svetu viru. Bog će te kaznit. Izlazi iz kuće, ne napastuj me da prid smrt grišim... Oh, moji pratri, jadni mi bez vas. Bože, Bože, smiluj se...”

tizan... Mirko, ponesite i jidite putem. Datileko je Ljuti Dolac. Brže pripremi jelo, i nek vam je Bog na pomoć. Zovni nevistu!“ Nevjesta uđe. Matiša joj veli: „Sva čeljad, i naša i tuđa, neka kleće mole svetu kronicu da ne bi partizani smakli Božjeg misnika...“ Brže sam ušao u stojnu kuću u kojoj je nabijeno Matišine četvero čeljadi i iz Gornjeg Graca k njima zbijeno (silom dotjerano) još devetnaestero čeljadi. Kuća za petero čeljadi sada služi za dvadeset i troje... Pozdravim se s čeljadi i s Matišom. Mirko uzeo u torbu slanine i luka, i veli: „Babo, zbogom. Mi odosmo.“ Prolazimo ispred stojne kuće. Čuje se molitva: „...dođi kraljevstvo tvoje...“ Žurimo prema uzarićkom mostu. Slanina, luk i

Trumanova (Unra) kukuruza se rastapaju u ustima koje izgledjeli stomak pohlepno prima...

Prolazimo kroz pusto Knešpolje. Dolazimo na most. Nigdje nikoga. Ipak nam iza vrbe blizu mostu mahnu rukom i zaželi sretan put onaj brat vojnik koji trpi kao i mi svi... Ulazimo konačno u Jare. Dočepali smo se „slobodne zone“, ali prije šest nećemo moći u Ljuti Dolac. Žurimo. U Biograticima (selo između Ljutog Doca i Jara) je vojna komanda u školi. Ta je škola (zgrada) vlasništvo Petra zvanog Petrike Sušćevića. Petrika je seoski odbornik. Idem k njemu. Još je pet minuta do šest. Ima do župskog stana barem pola sata. Svratimo se u Petrike. Molim ga da ode komandantu i da me najavi, tako da smjednem prenoćiti u Petrike. On ode i vrati se, pa veli: „Komandant želi s Vama razgovarati.“ Idem komandantu. Ulazim i pozdravljam ga običnim civilnim pozdravom, a on naglašeno odgovori: „Zdravo!“ Ponudi mi stolicu. Ja sjednem vis-a-vis njega za stol. Dosta hladno, ali – rekao bih bez prezira – reče mi: „Vi, pope, kršite disciplinu koja zbog izvanrednih prilika ovdje vlada. Već je šest sati, a Vi niste kod kuće...“ Odgovorim da sam ga upravo zato došao moliti što sam „prekršio“ disciplinu, da smijem prenoćiti ovdje u Petrike. Veli mi: „Lako je to riješiti. Čim se vojnici vrate s terena, dat ću ti dvojicu neka te otprate do crkve i s tim je problem svršen.“

„Baš mi je drago da smo se sastali i da smo sami“ – tako on nastavi ponudivši mi cigaretu, i nastavi: „Zaista se ja čudim vama popovima koji ste mladi. Šta čekate, što li zavaravati i sebe i narod. Vi niste više potrebni ovom novom društvu. Vjeruj, do deset godina ove vaše crkve bit će potpuno suvišne. Mi ih ne ćemo rušiti, ali ćemo narod vaspitati, preodgojiti, pa će narod uvidjeti suvišnost i besmislenost vjere i crkve. Nego, pope, Vi ste mlad čovjek, ne čekajte. Napuštajte to danas što će trebati sutra napustiti. Mi trebamo profesora, trebamo ljudi s fakultetom. Zaposlite se i budite slobodni građanin ove zemlje...“ Još je dalje govorio i uvjeravao me, a ja sam samo čekao da dođe ta vojska i da me doprati kući. U raspravu se nisam upuštao. Po koji sam put sazeo ramenima i dao mu do znanja da se s njim ne slažem. Nisam se ni ljutio na njega jer mi je izgledalo da me kao čovjeka i razumije i sažalijeva što sam ostao ovako „nisko“ babama na raspolaganje, a mogao sam biti „visoko“ i narodu krv piti i nazivati slobodom i ovo da ne smijem iz kuće izići kad je najveća potreba. – Vojnicima je naredio da me doprate točno do vrata župskog stana, ali da u župski stan ne smiju ući. Tako je i bilo.

Duhovna borba (2.)

U dubini čovjekova srca, dublje od njegove osjetilne razine, stanuje ljubav. Čovjek koji zna da ga Bog ljubi sposoban je pobijediti svaku tromost svoje tjelesne prirode i svoga društvenog bića. On je sposoban za sučeljavanje sa svim poteškoćama, kušnjama, zlom, bolešću, pa čak i sa svojim grijehom.

o. Bernard Ducruet OSB

1. otegotna okolnost: društveno okruženje

Prva okolnost koja može otežati našu duhovnu borbu je društveno okruženje. U obitelji smo u djetinjstvu mogli poprimiti sklonost prema oholosti, škrtosti ili taštini. Oponašanjem okoline, u sebi smo izgradili određeni „nad-ja“ koji pojačava iskonski egocentrizam, koji već ionako previše negujemo. Kultura nacije, plemena, kontinenta ili predaka može jednako tako uvjetovati način na koji gledamo same sebe: može nas uzdizati i poticati ili pak u nama razvijati komplekse. Postoji, primjerice, kompleks zapadnjačke superiornosti, oblik taštine koja je drugima teško podnošljiva. Čak i pripadnost nekoj vjerskoj ili redovničkoj zajednici može pojačati poneku od tih iskonskih sklonosti za posjedovanjem, dominacijom ili mišljenjem da smo bolji od drugih. Treba biti svjestan svih tih utjecaja koji nam dolaze iz okoline, ali i paziti da svoje vlastite sklonosti ne projiciramo na druge.

2. otegotna okolnost: moderna antropologija

U zapadnjačkim zemljama razvila se antropologija usredotočena samo na čovjeka, koja potencira čovjekovo bavljenje samim sobom. O čovjeku se razmišlja neovisno od Boga. To je na radikalan način izraženo u ateizmu, a na nešto suptilniji način u „vjerovanju“ u potpuna, samodostatna i neovisna čovjeka. Svaki drugi način razmišljanja proglašava se neznanstvenim, pa time i neprihvatljivim. U oba slučaja potpuno se gubi temeljni odnos između čovjeka i Boga, kao i pojam „bića koje je stvoreno za Boga“, što je središnja misao crkvenih otaca, napose svetoga Augustina: „Za sebe si nas stvorio, Gospodine, i nemirno je naše srce sve dok se ne smiri u tebi“. Moderna zapadnjačka misao, koja je vrlo omiljena zato što čovjeka potiče da učinkovito podčini svijet svojoj vlasti, preneglašava percepciju ljudskoga „ja“, koje je već ionako u napasti da se oholo smatra samodostatnim. U ovom kontekstu treba spomenuti i sudjelovanje u nekim društvima koja se bave loše probavljive

nim praksama dalekoga Istoka, kao i magiju, drogu, alkohol, seksualni razvrat. Neke sekte potiču čovjekovu želju da živi samo za sebe, da ostvari svoj uživalački, častoljubivi i dominantni „ja“.

3. otegotna okolnost: emocionalne rane

Ovim izvanjskim okolnostima valja dodati i sve one emocionalne rane i traume koje, kod nekih, mogu onemogućiti budnost i otežati preusmjeravanje želje. Emocionalne rane i traume uzrokuju bijeg, nasilje, kompenzaciju i zaslijepljenost. Takvo ponašanje čovjeku onemogućuje da svoje želje prikaže Bogu, a upravo je takvo prikazivanje jedini način da se ljudski „ja“ podvrgne Božjoj volji i Njegovoj ljubavi. Emocionalne rane i traume mogu proizaći iz obiteljskih uvjeta u kojima je netko proživio svoje djetinjstvo, ili iz kasnijih događaja koji su nasilno povrijedili njegove emocije. Osjećajnost tako postaje krhka, boležljiva i nesposobna za budnost i pozornost koja je, što ćemo kasnije vidjeti, uvjet za preusmjeravanje želje.

Tromost i milost

Dok analiziramo okolnosti koje otežavaju duhovnu borbu, mogli bismo doći u napast pomisliti da je bitka unaprijed izgubljena, i da je naša sloboda – koja ima ključnu ulogu u toj borbi – samo iluzija, budući da smo se rodili a da to nismo ni tražili, budući da nismo izabrali ni roditelje, ni domovinu, ni rasu, ni povijesno razdoblje, ni spol, ni vjeru, itd. Mi smo, dakle, unaprijed određeni. Naše fizičko, moralno, psihičko i emocionalno biće je predodređeno. Zatočenici smo svoje biologije i svoje društvene okoline. Pa ipak, naša vjera i naše iskustvo ne potvrđuju ovu postavku. Znamo da čovjek ima sposobnost odbaciti sve što otuđuje njegov život i da može dopustiti milosti da ga iznova izgradi, počevši od onoga „ja“ koji je mnogo dublji od biološkog ili društvenog „ja“. U dubini čovjekova srca, dublje od njegove osjetilne razine, stanuje ljubav. Čovjek koji zna da ga Bog ljubi sposoban je pobijediti svaku tromost svoje tjelesne prirode i svoga društvenog bića. On je sposoban za sučeljavanje

sa svim poteškoćama, kušnjama, zlom, bolešću, pa čak i sa svojim grijehom. Čak niti demon ne može prodrijeti u tu temeljnu slobodu koju čovjek posjeduje, slobodu da odgovori na Božju milost, koja ga neprekidno poziva da ustane i da se vrati Ocu.

Neprijatelj

Sebičnost se suprotstavlja istinskoj ljubavi prema sebi, ljubavi u međuljudskim odnosima, darivanju sebe drugima, i to u toj mjeri da pretpostavlja ne samo tri iskonske pukotine ljudske prirode (pohlepu, taštinu i oholost), nego i utjecaj izopačenoga napasnika. Da bi proširio te pukotine i učinio još skli-skijom padinu koja vodi samouništenju, zao duh se služi svim sredstvima koja mu nudi suvremena kultura, svim događajima i osobama, koje pretvara u svoje agente. U svojoj knjizi o nepodjeljivoj ljubavi, Madeleine Delbrel ustvrdila je da zao duh nije tek pojam. Treba ozbiljno shvatiti što nam Isus u svom evanđeoskom realizmu o njemu govori. Zao duh nije napast, on je „napasnik“. On je „knez ovoga svijeta“. Biblija mu daje oko stotinu imena, ali najčešće je to lažac, onaj koji unosi razdor, đavao, neprijatelj. U evanđeljima se razotkriva više nego drugdje, budući da ga Isusova nazočnost prisiljava na skidanje krinke. On je netko, on je inteligentan, ali nije „osoba“ nego, kao što kaže kardinal Ratzinger, „anti-persona“, „ne-osoba“. On dezintegrira osobno biće. U njemu nema ni traga ljubavi ni jedinstva. Lijep je pa zavedi, ali i optužuje, sumnjiči, uništava. Lucidan

je ali razara, i čista je suprotnost svjetlu koje prosvjetljuje i grije. Napastuje, često progoni – napose svece – a katkad i zaposjeda. Vara, unosi nemir i razdor, odvaja od Boga i od drugih. Pothranjuje unutarnje gundanje koje razdire srce. On je „otac laži“ i „otajstvo bezakonja“.

Kako djeluje neprijatelj?

Njegov glavni napor sastoji se u tome da nas dovede do gubitka povjerenja u Boga, kojega počinjemo sumnjičiti da je ljubomoran na našu slobodu i na našu sposobnost za ljubav. Taj temeljni strah od Boga, koji nam biva predodređen kao „sadist“, suptilno je pomiješan sa svim drugim strahovima koji ga prikrivaju. I tako, u zemaljskom raju Adam odgovara Bogu: *Pobojah se jer sam go, pa se sakrih (Post 3,10)*. Strahovi koji proizlaze iz našeg unutarnjeg siromaštva, iz naše nemoći i krhkosti, u nama prikrivaju jedan bitni strah: strah od ljubomornog i osvetoljubivog Boga kakvog nam prikazuje neprijatelj. Jednako tako, strah od đavla na koji posvuda nailazimo, zapravo je napast koja nas paralizira i sprječava da doista spoznamo Boga, i da se u Njega uzdamo.

No neprijatelj, knez ovoga svijeta, ne djeluje samo u srcima. On djeluje i u povijesti svijeta, kao što reče Madeleine Delbrel: „Taj inteligentan duh uvlači se u ljudske poslovne na tako spretno doziran način da istovremeno opstaju i ljubav i mržnja, i oholost i odricanje, i ubojstvo i žrtva. On svakom vremenu, svakom razdoblju, svakoj civilizaciji nudi svoju vlastitu viziju svijeta“. Njegovo se djelovanje najbolje raskrinkava u pustinji i u gorljivim zajednicama. Zid koji ih odvaja od vladajuće kulture, od „svijeta“ u kojemu se neprijatelj tako izvrsno skriva, zavjeti koji zatvaraju pukotine ranjenih želja i preusmjeravaju želju, organizacija zajednice oko ljubavi kao zakona nad zakonima, sve ga to prisiljava da se očituje na vidljiviji način.

U okruženju obilježenom ljubavlju mnogo je lakše prepoznati laž, strah, duhovnu tromost, bahatost, ljubomoru, sumnjičenje, optuživanje, gundanje, lijenost, zaslijepljenost, srditost, zadovoljstvo samim sobom, osvetoljubivost, škrtost, grozničavost, itd., a napose oholost, taštinu ili lakomost. U svijetu je teško prepoznati zloga duha, budući da su se nelagoda i neugoda koje on širi rasplinule u sveopćoj mučnini. U borbi protiv njega zapravo se i ne zna s kojeg bi se kraja trebalo početi. U gorljivoj zajednici ili u gorljivoj srcu, i najmanji dašak napasnika koji se suprotstavlja Duhu ljubavi odmah biva prepoznat, imenovan i suzbijan.

Razlikovanje duhova

Pustinjski oci to su rado objašnjavali slikom grada u kojemu jedan jedini demon sjedi na zidinama i skrštenih ruku nadgleda svoje ortake koji rade za njegov račun, nadgleda mjesta koja potiču na poroke i nepravdu, kao i prirodnu težnju svakoga da traži vlastite interese. Za to se vrijeme u jednom samostanu stotinu demona bjesomučno trudi napastujući monahe. U svojoj povijesti svetoga Benedikta, svetog Grgur Veliki kaže da svi nemaju dar razlikovanja duhova. Benedikt je imao tu karizmu. Njegov učenik Mauro napasnika je prepoznao tek nakon nekoliko dana posta, a poglavar samostana Pompejanus nikako nije uspijevao shvatiti, zašto jedan monah uvijek izbjegava tihu samotnu molitvu. Je li sveti Benedikt tek dobar psiholog? Psiholog promatra poteškoće u karakteru. Karizmatik razlučuje nazočnost napasnika. Da bi jedna osoba ozdravila, oni moraju djelovati zajedno.

Božji odabranici iz duhovne borbe uvijek izlaze osnaženi

Sjetimo se, na kraju, da demoni ostaju podvrgnuti Božjoj vlasti. Iz knjige o Jobu učimo da Bog koristi njihovu „službu“. U konačnici se demon uvijek bori protiv samoga sebe, budući da Božji odabranici iz te borbe uvijek izlaze osnaženi. Iako demon postoji po Božjem dopuštenju, on ima potpunu slobodu izbora i strategije, tako da njegovo izopačeno djelovanje u svijetu i u povijesti ostaje nepredvidljivo i neočekivano, pa će nas držati u napetosti sve do konca vremena, kao što nam to pokazuje knjiga Otkrivenja. Polagani i postupni uspon čovječanstva prema noosferi, uspon koji opisuje Teilhard de Chardin u svojoj knjizi *Milieu Divin*, iz tih je razloga jedva primjetan u povijesti, koja često daje dojam da se vraća unatrag.

Napast koju demon uzrokuje u nama, i borba koju moramo voditi, često potiču na jaču vjeru i na veće povjerenje u Boga, komu se gorljivo obraćamo u molitvi. Znamo, kako kaže sveti Pavao, da Bog nikada ne dopušta da budemo kušani iznad svojih snaga. U molitvi, od Boga tražimo da neprijatelja priveže uz podnožje križa Isusova, čije je ime strah i trepet pakla.

(O. Bernard Ducruet pristupio je benediktincima 1947. godine. Bio je meštar novaka, a od 1973. do 1991. poglavar Opatije sv. Benedikta u Francuskoj. Poznat je kao voditelj duhovnih vježbi i seminara za laike i redovnike.)

Prevela Lidija Paris

Snimila Lidija Paris

Bez Božje pomoći sve je ništavno

U Božićnoj poruci Gospa nam govori o sakramentu krštenja kroz koji smo dobili pečat Božjeg poziva i Božje ljubavi! Življeno krštenje čini nas svjedocima te ljubavi prema svakom čovjeku koji nam po majci Mariji postaje brat ili sestra. Maja Sansović predsjednica je udruge „Gledati srcem“ iz Zagreba, koju smo upoznali za čestih posjeta Majčinu selu, kojemu donosi pakete pomoći. S njome smo razgovarali o ljubavi prema potrebitima.

Priredila Paula Tomić

Molim Vas, predstavite se našim čitateljima.

Rođena sam u Zagrebu, gdje i danas živim s majkom Ankom. Nakon završene gimnazije upisala sam studij ekonomije. Samo s jednom plaćom u obitelji bilo je teško studirati pa sam se zaposlila u jednoj medijskoj agenciji. Od djetinjstva osjećam veliku ljubav prema ljudima u potrebi, prema starijima, osamljenima i onima koji trebaju tuđu pomoć. Osobito sam vezana uz djecu koja su sama i bez roditeljske skrbi. Ta moja ljubav svakoga dana jačala i jačala te sam jednoga dana donijela odluku: ostaviti ću stalno zaposlenje, dobru i sigurnu plaću na kojoj bi mi mnogi Hrvati zavidjeli. Medijski život, izlaske, prezentacije, pozivnice... zamijenit ću humanitarnim radom za osmijeh i zagrljaj djece koja trebaju pomoć.

U kakvu ste obiteljskom ozračju odgajani?

Odrasla sam u katoličkoj obitelji. Velik utjecaj u odrastanju u vjeri imala je moja majka, koja se kao lavica borila da na asfaltu velegrada zadržim prave vrijednosti katoličke djevojke. Uz Božju pomoć i zaštitu Blažene Djevice Marije nije bilo teško ostati na putu koji mi je odredio dragi Bog.

Odakle nadahnuće za pomaganjem drugima?

Još kao djevojčica osjetila sam potrebu da pomažem drugima, slabijima, starima i nemoćnima. Mislim da od rođenja imam dar ljubavi za druge.

Živjeli smo skromno, ali mi ništa nije nedostajalo. Ono što sam imala, voljela sam podijeliti s onima koji nemaju i pri tome sam osjećala veliku sreću i zadovoljstvo. Davno sam shvatila prvo pravilo: „Ako sama poje-

dem vrećicu bombona, boljet će me trbuh. Ako podijelim tu vrećicu bombona s onima koji nemaju, dobit ću osmijeh i zagrljaj.“ A, ima li što ljepše od osmijeha?

Vaši susreti s Međugorjem?

Kao mala djevojčica od 4-5 godina sa svojim sam roditeljima dolazila u Međugorje. U to vrijeme nisam znala što se to događa. Moja majka, očarana ovim prekrasnim mjestom, uzima me za ruku te nastavljamo zajedno hodočastiti svih ovih godina. Međugorje je moje mjesto molitve i mira. Ono je mjesto Gospine škole koju sam prohodala u duhu i u vjeri. Naučila sam moliti i slušati. Naučila sam molitvu bosih nogu po užarenom hercegovačkom kamenu i plavih prstiju kada puše bura i kada je zima.

Svaki je moj dolazak u Međugorje kao da sam „kod kuće“. Tijekom prošle godine dolazila sam skoro svaki mjesec. U petak poslije posla sjela bih u autobus, vozila se cijelu noć, a ujutro sam bila pred kipom naše Majke. Svaki me tjedan primala raširenih ruku i učila me ljubavi prema drugima. Penjući se na Brdo ukazanja i Križevac, sudjelovanjem na svetoj Misi, klanjajući se Presvetom oltarskom sakramentu uvjerala sam se – u Međugorju se Nebo spojilo sa Zemljom.

Kako ste došli do Majčina sela? Što ste već napravili za Selo?

Moja prijateljica Amanda Filipović volontirala je u Majčinu selu. Posjetila sam je, upoznala sam djecu iz prve kuće, tetu Lenku, sestru Kristinu, fra Svetozara Kraljevića i brzo sam shvatila kakve su potrebe Majčina sela te sam se odlučila uključiti u „mali projekt“ Majčino selo Međugorje. *Mail* koji sam poslala svojim prijateljima i kolegama s posla pokrenuo je „lavinu“ poziva. Bila sam sret-

na što se odazvalo toliko ljudi. Donosili su pakete hrane, kozmetike, školskog pribora, odjeće, igračaka i svega što je bilo potrebno. Osobno sam pakirala stvari u kutije i putne kovčege i to automobilom ili autobusom dostavljala u Međugorje. Bilo je mnogo truda i nespavanja – ali sam bila sretna kada sve dobro prođe i ujutro stignem u Majčino selo.

U Međugorju sam upoznala obitelj Andre Sivrića. Svi njegovi ukućani nesebično su mi pomagali u skladištenju paketa ili transportu do Sela. Hvala im od srca što su uvijek „gledali srcem“ te mene primali u svoju kuću kao svoje dijete i dio svoje obitelji.

Potaknuta tim malim projektom pomoći, u Zagrebu sam osnovala udrugu „Gledati srcem“ (www.gledati-srcem.hr) i pokrenula razne projekte humanitarne pomoći. Uz donaciju u stvarima udruga je slala i novčanu pomoć.

Vaša je pomoć stigla i do Afrike?

Želja za Afrikom i odlazak u misije godinama je postojala u mom srcu. Dobila sam informaciju da mogu volontirati u sirotištu sv. Antuna u Songei, na jugu Tanzanije. Moja prijateljica Željka Ćurin i ja otputovale smo zajedno u tu daleku zemlju. Osim pomoći u sirotištu kod djece bez roditelja, uključile smo se i u program i popis djece za kumstva po afričkim selima. Kumstvo znači popisati siromašnu djecu i pronaći im kumove u Hrvatskoj koji će godišnje izdvojiti 100 EUR za školovanje jednoga djeteta. To će dijete dobiti knjige, torbu, odjeću, uniformu, plaćenu školarinu, jedan dnevni obrok i sve što je potrebno jednom školarcu.

Naš zadatak bio je, nakon volontiranja u sirotištu na jugu Tanzanije, otputovati na sjever u Morogoro popisati djecu. Tamo smo otišle u hrvatsku katoličku misiju Dakawa, koju s Božjom pomoći vode don Dražan Klapež i don

Nikola Sarić. Na području naše misije nalazi se pleme naroda Masai. Taj je narod drugačiji od ostalih Afrikanaca, s drugačijom je kulturom i izgledom, i plijenio je našu pozornost.

Izgradili ste i školu?

Prvi susret s Afrikom bio je šokantan. U mojoj glavi nevjerica – kako se može tako živjeti? Ovo je 21. stoljeće, ljudi hodaju po Mjesecu. Na svakom koraku jad i bijeda, siromaštvo, razne bolesti, opasne divlje životinje. Žive u nastambama od blata, bez struje, vode. Hodaju u dronjima. Ne posjeduju ništa materijalno. Samo prašina i užareno sunce, a kada pada kiša ostaju bez kuća jer ih voda odnese.

Obilazeći s velečasnim Dražanom Klapežom područje naše katoličke misije Dakawa, dobro smo upoznali njihove potrebe i već tada sam znala da moramo nešto napraviti za taj narod. Ne možemo se vratiti kući u Hrvatsku, svojoj obitelji i prijateljima i samo pričati kako je teška situacija u Tanzaniji. Ideja je stvorena: graditi školu. Don Dražan ima projekt, a udruga „Gledati srcem“ financirat će njezinu izgradnju.

Poslije povratka u Zagreb krenuli smo u ostvarenje projekta koji smo nazvali „kamen po kamen, cigla po cigla, škola u Magoju, Tanzanija“. Da bismo prikupili financijska sredstva, pripremamo i održavamo prezentacije projekta i misijskog rada s plemenom Masai u župama u Zagrebu i okolici, održavamo humanitarne koncerte i razne druge priredbe. Zahvaljujući dragome Bogu i svim dobrim ljudima koji gledaju srcem, naša škola je za 10 mjeseci dobila i krov. Sada nam nedostaju klupe, stolovi, sanitarni čvor, kuhinja (djeca će u školi imati jedan dnevni obrok) i kuća za učitelje koji će tamo živjeti. Škola će primiti 150 djece, gradi se u šikari, daleko od grada. Školska godina počinje u siječnju, a završava u prosincu. Nadamo se da ćemo već početkom 2012. završiti izgradnju glavnog objekta i da će naša dječica u novoj školskoj godini krenuti u novu školu. Sada ona pješače u školu i do 12 km – ako su uopće imala novaca uplatiti klopku u kojoj će sjediti.

Škola je za njih put u slobodu i zalag za bolju budućnost. Mnogi su se dječaci izjasnili da žele u školu i da bi htjeli biti svećenici. Nekoliko njih sada pohađa bogoslovni fakultet. Školovanje je za njih preskup, zato tražimo kumstva za naše bogoslove.

Naša katolička misija Dakawa veliki je rasadnik Božjeg cvijeća – djece koji žele biti Kristovi vojnici.

Što je za Vas ovaj humanitarni rad?

Moj rad je odgovor dragom Bogu: „Evo me, pokazao si mi malene, hvala ti!“ Teško mi

je u nekoliko riječi opisati što osjećam. To je posao koji ima smisla. Započeti i završiti dan s molitvom uz njihov osmijeh koji se ne zaboravlja, uz pjesmu i ples kojim slave Boga dok prisustvuju sv. Misi – to je prekrasno. Nema ljepšeg osjećaja od osmijeha, zagrljaja i poljupca djeteta. Upravo su takva ta djeca: nasmijana, radosna, željna obrazovanja i barem jednog obroka dnevno.

Citirala bih Sinišu Glavaševića koji je, gledajući djecu kojima je rat ukrao djetinjstvo, rekao: „Zaustavite svijet, zaustavite vrijeme ako ne stignete dati djeci sve što im treba da odrastu u čistoj ljepoti, jer za ono što se događa nisu kriva djeca.“

Pričala sam djeci u Tanzaniji o djeci iz Majčina sela u Bijakovcima. Nacrtali su i poslali crtež – srce zahvale, koji se nalazi na zidu u prvoj kući u Majčinu selu. Na našem filmu „Misijsko putovanje 2011.“ djeca iz sirotišta sv. Antuna na hrvatskom jeziku pozdravljaju djecu Međugorja – ima li što ljepše?

Djecu Afrike i djecu Majčina sela naša draga Gospa zagrlila je svojim plaštem!

Ovaj moj humanitarni rad odgovor je na ono što nisam razumjela kada sam kao djevojčica dolazila u Međugorje. I ja sam morala proći Gospinu školu da bih znala kako ovaj moj posao ima smisla.

Poruka drugima?

„Svako je dijete neprocjenjivo vrijedno. Svako je Božje stvorenje“ (Majka Terezija). Te riječi moto su moga životnog puta davanja i pomaganja drugima. Svi bismo trebali pogledati ljude oko sebe, poslušati ih, pomoći im lijepom riječju, molitvom... Divno je davati sebe za druge i ne očekivati plaću. Znajte da i najmanja pomoć, materijalna ili financijska, mnogo znači. Kada se mnogo nas složi, i uz malu financijsku pomoć gradimo školu u Africi, napravimo pakete za mnogobrojne obitelji, pomognemo djeci slabijega imovinskog stanja, zaustavimo tugu i suzu u dječjem oku... Pružajući pomoć, s crnim i bijelim rukama radimo divan šareni mozaik sreće i ljubavi. U svome humanitarnom radu susrela sam divne i plemenite ljude koji gledaju srcem na ljude u potrebi. Hvala dragom Bogu i našoj Gospi, i svim ljudima koji su pomogli da ideja o gradnji škole u dalekoj i siromašnoj Africi bude ostvarena. Hvala svoj djeci koju sam susrela u svom životu jer su učinila moj život bogatim.

Planovi za budućnost?

Uz Majčino selo i Afriku kojoj ću se uvijek vraćati, nadam se da će udruga „Gledati srcem“ pokrenuti i neke projekte u Hrvatskoj. Imam ideje, volju, želju, ljubav u srcu, ali to predajem dragom Bogu jer bez njegove pomoći sve je ništavno.

Božja riječ – neiscrpno vrelo života

Gospodine, može li itko ijednu riječ tvoju potpuno shvatiti? Više je onoga što ostavljamo nego što usvajamo, na sličan način kao što žedni piju s izvora. Prema različitim mogućnostima shvaćanja riječ Gospodnja pokazuje različite likove onima koji je proučavaju. Gospodin je obojio svoju riječ različitim bojama, tako da se svatko, tko se za nju zanima, može zagledati u ono što mu se sviđa. U svoju je riječ stavio različite vrste blaga, da se svaki od nas obogati onako kako istražuje.

Riječ je Božja stablo života koje ti na svim granama nudi blagoslovljeni plod, kao što je i pećina koja je u pustinji provrela sa svih strana pružala duhovni napitak. Apostol o tome kaže: *Jeli su duhovno jelo i pili duhovno piće.*

Tko, dakle, dobije kakav dio od onoga blaga, neka ne misli da je to što je on našao sve što se u ovoj riječi nalazi, nego neka zna da je to samo ono što je od toga obilja uspio pronaći. Neka ne govori da je ova riječ prazna i neplodna i neka je ne prezire stoga što je do njega dopro i zapao ga samo jedan njezin dio, nego neka zahvaljuje Bogu zbog njezina bogatstva, koje on ne može sve uočiti.

Raduj se što si u ovoj stvari nadvladan i ne žalosti se što te Božja riječ nadvisila. Žedan se čovjek veseli kad pije, a ne žalosti se što ne može iscrpiti cijelo vrelo. Izvor neka nadmaši tvoju žed, a ne tvoja žed izvor, jer, ako se tvoja žed utazi a da izvor ne presuši, kad ponovno ožedniš, moći ćeš opet iz njega piti; kad bi naprotiv izvor presušio, pošto je tvoju žed utazio, tvoja pobjeda nad izvorom bila bi kobna za tebe.

Zahvaljij Bogu za ono što si zahvatio, i ne žalosti se za ono što je preobilno ostalo. Ono što si zahvatio i do čega si dopro, tvoje je dio, a ono što je ostalo, tvoja je baština. Ako ustrajesh, u drugo vrijeme možeš uzeti ono što zbog svoje ograničenosti ne možeš zahvatiti u jedan čas. Nemoj preuzetno pokušavati da jednim srkom progutaš što se ne može jednim srkom progutati. Nemoj iz lijenosti odustati od onoga što možeš uzimati malo-pomalo.

Sv. Efremsirski (+373.)

Sukob taštine i savjesti

Zbog tašte slave najčešće se gaze ili izdaju životna načela. Nemoralne ponude pršte na sve strane i cijena slave plaća se gubitkom ponosa, identiteta i prihvaćanja onoga što nije naš svijet.

fra Mario Knezović

„Što pokreće velika djela? Taština. Želiš ime, slavu, popularnost, hoćeš da značiš nešto u svijetu, u narodu. I eto – niču novinari, političari, znanstvenici, pisci – čitava jedna legija ljudi, u kojih je taština jača od želuca. I niču heroji i – mučenici... Naravski, mi vidimo samo čovjeka što je pošao u tamnicu radi ideje, ali nikada ne primijetimo radi čega je došao uopće do jedne ideje.“ Tako piše Jan-ko Polić Kamov u djelu „Isušena kaljuža“.

Uz korizmeno vrijeme veže se odricanje. Čega se odreći? Već su nam poznati oblici odricanja od hrane, alkohola, cigareta, zabave, medija itd. Bismo li mogli krenuti korak dalje pa se pokušati odricati taštine? Zasi-gurno se pitate kako se odreći nečega što nije materijalnoga karaktera. Nije to lagan put, jer taština vlada čovjekom umjesto da čovjek vlada sobom. Isus nam savjetuje kako se trebamo kloniti svake tašte slave. Isus upozorava: „Čuvajte se pismoznana, koji rado hodaju u dugim haljinama, vole pozdrave na trgovima, prva sjedala u sinagogama i pročelja na gozbama“ (Lk 20,46).

Do koje je mjere taština uznapredovala razvidno je na različitim slavljinama i okupljanjima ljudi. Često se dogodi da pojedinci ljutito napuste događaj samo zato što im nisu iskazane počasti i nakloni koje su očekivali. Razumije se da tim činom mnogo više govore o sebi nego o organizatoru, premda su mu tom gestom nešto kanili poručiti. Taština je postala svojevrsna bolest koja se hrani putem medija, specijaliziranih emisija, časopisa i ljudi spremnih na dodvoravanje i laskanje...

U Matejevu Evanđelju čitamo: „Sva svoja djela čine zato da ih ljudi vide. Doista, proširuju zapise svoje i produljuju rese“ (Mt 23,5). Danas će mnogi, navlastito medijski stručnjaci, kazati kako se nešto nije dogodilo ako nije medijski zabilježeno. Jedanput sam bio sudionikom uručivanja donacije siromašnoj obitelji s brojnom djecom i doživio nelagodu. Naime, prigodom uručivanja toga dara kameraman je načinio omašku i nije snimio sam čin predaje pomoći iz ruke u ruku. I, što se nakon toga dogodilo? Pogadate! Cijeli je

čin bio ponovljen kako bi tašti donator svi-ma pokazao što čini. A, takvih epizoda ima na sve strane, kao da se zaboravlja ona Isusova „...neka ti ne zna lijeva što čini desnica“.

Isus govori o proširenju zapisa i produljivanju rese. Time nam otkriva nevjerojatnu čovjekovu potrebu da svojim izgledom plijeni, osvaja, izaziva divljenje... Na našim trgovima i ulicama već postoje lokali u koje se ne ide na piće ili razgovor već se ide biti dio insceniranoga glamura nekakvih celebrity tipova koji se poput izložaka slikaju i pokazuju javnosti. Čovjek se time sveo na lutku u izlozima trgovačkih centara. Dan poslije taština tjera u očaj one koji nisu zamijećeni i objavljeni u medijima, a u stanje oholosti i osjećaja važnosti gura one koji su zauzeli mjesto na naslovnici! Mnogi kroče crvenim tepisima bez crvenila na licu. Kod nekih je očito taština nadjačala savjest!

Kad govori o onima koji hoće prva mjesta, Isus zna kako se do njih dolazi i upozorava nas da se toga čuvamo. Zbog tašte slave najčešće se gaze ili izdaju životna načela. Nemoralne ponude pršte na sve strane i cijena slave plaća se gubitkom ponosa, identiteta i prihvaćanja onoga što nije naš svijet. Doduše, tako se dobije određeni položaj u hijerarhiji društva ili Crkve ali se izgubi blizina Božja: ne može se služiti dvojici gospodara. Isus je te poteškoće imao sa svojim učenicima: njegov plan bio je zaniijekati sebe i poći na križ, a učenici su maštali o zemaljskim položajima i slavi, o čemu najzornije svjedoči majka Zebedejevih sinova.

Mark Twain jednom je svom učeniku posvjedočio da ne može prestati pisati, premda je izgubio i želju i smisao za tim, a ne može jer je već postao slavan, slava ga je zarobila i ovladala njegovim odlukama. Počeo je služiti slavi. Naučimo nešto iz Twainova poučka i pokušajmo u ovoj korizmi trezveno živjeti, jer mnogi će reći kako se slava ne maže na kruh. Zaniijekati sebe ne znači sebe ponižavati već se očuvati tašte zemaljske slave i čuvati se za slavu nebesku jer Isus reče: „Tko se god uzvisuje, bit će ponižen, a tko se ponizuje, bit će uzvišen“ (Mt 23,2-12).

Molitva pred Raspetim

Marijo, sa svima koji u srcu gledaju Tvoj lik, ovdje u Međugorju i u cijelom svijetu, molimo Te, budi s nama, zagovaraj za nas, da osjetimo Tvoju majčinsku ljubav, koju trebamo napose kad stojimo pred Križem Tvoga Sina.

Stajala si pod Križem na Kalvariji kada je Tvoj Sin, naš Spasitelj, umirao. Kao oporučno primila si nas za svoju djecu. Hvala Ti za svu ljubav koju nam daješ, iako ju često ne zaslužujemo.

Kada izgovaramo Vjerovanje, napose pred Križem, vjera Crkve nam pomaže razumjeti riječi: vjerujem u uskrsnuće mrtvih, vjerujem u život budućega vijeka.

Isuse, Ti nisi samo naša pomoć na prolazu u život. Ti si taj Život, koji želimo živjeti već sada i zauvijek, život koji nitko ne može uništiti, život s Tobom, protiv kojega ni grijeh, ni đavao, ni bolest, ni zloća, ni naša vlastita slabost ne može ništa, jer Ti si jači od svega, jer Ti si život.

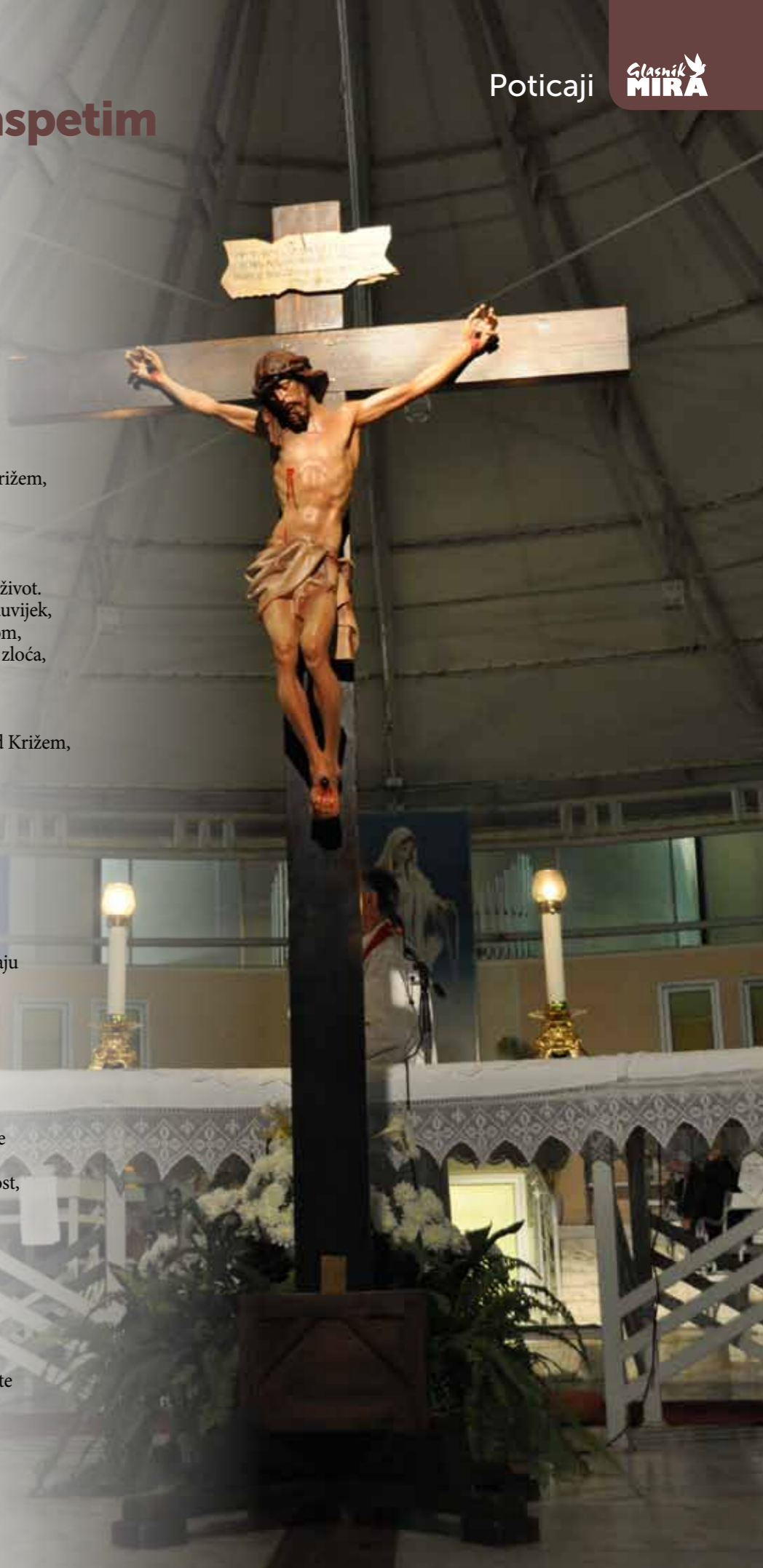
Isuse, neka Tvoja milost otvori naša srca pred Križem, da se možemo životno osloniti na Tebe. Dokle god ljudi budu živjeli na ovoj zemlji, Tvoj Križ je potreban. Ti ostaješ razapet da bi stalno izljevao Nebo na zemlju, da bi davao život nama, koji se približavamo smrti u borbi između grijeha i milosti.

Dok Te gledamo raspetoga, oči naše duše znaju da to nije slika, da to nije kip, nego stvarnost. Tvoje su ruke sada probodene, Tvoje je srce probodeno kopljem, Tvoja je glava okrunjena trnjem. Oči naše duše Te vide živog, kako trpiš, kako se boriš za svakoga od nas.

Ti želiš da nam svaki naš susret s Tobom kaže koliko nas ljubiš. Ti nam želiš reći da to nije neka davna prošlost, nego sadašnjost. Isuse, utisni tu stvarnost Križa u naša srca, da mogemo osjetiti Tvoje rane, Tvoj krvavi znoj, Tvoju patnju za nas.

Otvori našu savjest za svoju milost da Ti uzmognemo reći svoje rane i moliti za iscjeljenje, da Ti mogemo reći svoje grijeha koji nas tište i moliti za oprostjenje. Neka u nama, po snazi Tvoga Križa, započne novi život.

M. Š.

Kolomenskoje – ruska Fatima

U noći 13. veljače 1917. Eudokia Andrianova, priprosta žena iz sela Počinki u blizini Moskve, čula je u snu glas: „U Kolomenskoju je crna Ikona. Uzmi je, očisti i moli se pred njom!“

fra Karlo Lovrić

Kolomenskoje je stara carska rezidencija jugoistočno od središta Moskve. U ranijim stoljećima nazivala se na tada važnom putu za Kolomnu. Godine 1960. postala je dijelom gradskoga područja Moskve. Selo se prvi put spominje 1336. u oporuci moskovskog velikog kneza Ivana Kalite. Tijekom vremena Kolomenskoje se razvilo u omiljeno ladanjsko mjesto moskovskih mogućnika. Najstarija sačuvana građevina jedinstvena je crkva Isusova Uzašašća (1532.). Sagrađena je iz bijelog kamena, a trebala je podsjećati na dugo očekivano rođenje prijestolonasljednika, budućega cara Ivana Groznog. Kao prvu crkvu od kamena u obliku šatora obilježio ju je „bijeli stup“, odvažan prekid s dotadašnjom bizantinskom sakralnom arhitekturom. UNESCO je crkvu Isusova Uzašašća godine 1994. stavio na popis svjetske kulturne baštine.

Uzmi je, očisti i moli se pred njom

U noći 13. veljače 1917. Eudokia Andrianova, priprosta žena iz sela Počinki u blizini Moskve, u snu je čula glas: „U Kolomenskoju je crna Ikona. Uzmi je, očisti i moli se pred njom!“

Nenavikla na nadnaravna priopćenja bilo koje vrste, žena se prilično prestrašila. Budući da nije znala kako bi to učinila, a nije ni mogla po cijelom Kolomenskoju tražiti crnu Ikonu, molila je Boga za nadahnuće kako je pronaći.

Trinaest dana nakon prvoga doživljaja, 26. veljače, u snu vidi bijelu crkvu i u njoj jednu gospođu kako veličanstveno sjedi na prijestolju. U njoj prepoznaje Majku Božju, premda nije mogla prepoznati njezino lice. U snu joj tada ništa nije bilo rečeno.

Eudokia Andrianova odlučila je 2. ožujka 1917. poći u Kolomenskoje i sve ispričati župniku tamošnje crkve o. Nikoli Lihačevu. Poslije obavljene ispovijedi i pričesti uputi se u Kolomenskoje, kamo je stigla poslije podne. O. Nikola sluša njezino izvješće i buduća da ga nepoznata žena moli za savjet što joj je dalje činiti, šuteći je uzima za ruku i vodi u crkvu. Pokazuje joj ikone i pri sva-

koj pokazanoj ikoni pita je: „Jesi li ovu vidjela?“ „Ne, oče, nije bila takva“, bio je uvijek isti odgovor seljanke. Pošto je pogledala sve ikone, od kojih ni jedna nije ni približno sličila onoj koju je vidjela u snu, Eudokia Andrianova odlučila poći dalje. „Ne, ostani još koji trenutak“, iznenada kaže o. Nikola, „nešto mi pada na pamet...“ I zamoli sakristana i još jednoga čovjeka koji se tu zatekao da pođu u spremište ispod crkve i donesu najveću ikonu koju tamo nađu. Ljudi se vrte i donesu jednu veliku ikonu koju je prekrivao debeli sloj prljavštine i prašine. O. Nikola zapovjedi da se slika odnese u župnu kuću i očisti.

„Moj Bože, to je ona!“

„Jesi li ovu sliku vidjela u snu?“ pita župnik, pokazujući na sliku očišćenu od prašine. „Moj Bože“, zajeca Eudokia, „to je ona!“ Sagne se pred Ikonom tri puta do zemlje i poljubi je sa strahopoštovanjem. I oni drugi učine isto. Još iste večeri o. Nikola obavi zahvalnu pobožnost pred Ikonom. Ali ova Ikona za bizantinsko poimanje umjetnosti ima neobičan izgled: Bogorodica, umotana u grimizni ogrtač, sjedi na jednom bizantskom carskom prijestolju. Na glavi joj kruna, u desnoj ruci drži žezlo, u lijevoj carsku jabuku (ruski: „država“). Na njezinim koljenima sjedi božansko dijete koje blagoslivlja i lijevom rukom pokazuje na majku. Izraz lica „Nebeske Carice“ žalostan je i strog. Štovanje nove Ikone brzo se proširilo. Crkva je istražila cijeli slučaj i događaj s Ikonom proglasila vjerodostojnim. S izričitim dopuštenjem patrijarha Tihona (strog i antikomunistički nastrojen) složen je jedan akatist (liturgijska pobožnost koja se sastoji iz 26 himana, od toga 13 s „aleluja“ i 13 sa „Zdravo budi, Majko Božja, Ti moćna, Ti revna pomoćnice kršćanstva“ kao pripjev) koji se od tada pjevao kao stalna pohvalna pjesma. „Deržavnaja“. „Ja moram preuzeti upravljanje!“ Ime „deržavnaja“ izvodi se iz riječi „deržava“, što znači moć. Riječ u isto vrijeme znači i carsku jabuku koja je simbol kraljevske

moći.

„Deržavnaja“, prema tome, znači: „Moćna“, „Gospodarica“, „Ona koja vlada“. Po usmenoj predaji, Majka Božja navodno je Eudokiji u drugom snu rekla: „Monarhija pada. Ja moram preuzeti vlast u Rusiji!“

Bez obzira na to odgovara li ili ne odgovara ova predaja činjenicama, vjera u to da je Nebeska Kraljica poslije rušenja monarhije te ubojstva cara i carevića Carica Rusije, posvuda se proširila u vjerničkom narodu.

Ova vjera ojačana je činjenicom da se Ikona pojavila upravo onoga dana kada je car Nikola II. potpisao predaju!

Kopije Čudotvorne slike

Hodočasnici su u skupinama hrlili u Kolomenskoje od Deržavnaje (Gospe) moliti zaštitu od nadolazeće bezbožnosti i crkvenog progona. Govorilo se o brojnim uslišanijima. Nosili su zavjetnu sliku u okolna sela i gradove, samostane, crkve, poduzeća i tvornice u Moskvi. Posvuda se molilo za pomoć, za smilovanje, oslobođenje od velikog jada koji su novi bezbožni vlastodršci nanijeli narodu. Mnogi samostani, crkve i laici napravili su kopije Čudotvorne slike. Gore spomenuti akatist u velikoj je nakladi proširen po cijeloj Rusiji.

U njemu doslovce stoji da Bog svoju pravednu srdžbu s kojom je pogodio Rusiju, ipak pretvori u smilovanje i sve, ali osobito klanjatelje zlatnom teletu k svjetlu svome dovede.

Ponizno te molimo, Gospodarice, umilostivi Stvoritelja da On uskoro obrati svoju srdžbu u smilovanje i nama se smiluje. Ti, koju zazivamo: Zdravo, Majko Božja, Ti moćna, Ti revna pomoćnice kršćanskoga puka!

Bilo je tako kao da je cijela Rusija zasuta molitvom, što su primijetili i boljševički vlastodršci pa su štovanje nove Ikone strahovito progonili i proglasili ga kontrarevolucionarnim. Sve do smrti patrijarha Tihona (1925.)

u crkvama se molio akatist u čast Deržavnaje, a kad je Ruska pravoslavna Crkva pod patrijarhom Sergijem okrenula uljevo, Ikonu se više nije smjelo liturgijski častiti.

Nije više tiskan ni akatist i samo se u tajnosti molilo pred Nebeskom Caricom da se skrate dani patnje i nevolje. Treba doživjeti kad zajednica na koljenima pjeva akatist pred Deržavnajom:

O, moćna Gospodarice, najsvetija Bogorodice, koja u svojim rukama držiš Onoga koji drži cijeli svijet, Kralja Neba! Zahvaljujemo Ti za Tvoje neizrecivo milosrđe, da si nama nedostojnim grješnicima darovala ovu čudotvornu Ikonu, u ovim zlim i nemilosrdnim danima koji se poput olujnog vjetrova sručiše preko naše zemlje, u danima naših poniženja i kažnjavanja, u danima rušenja i oskvrnuća naših svetinja preko nerazumnih ljudi koji ne samo u srcu nego i ustima drsko govore: „Nema Boga“, i svojim djelima bezboštvo dokazuju. Nebeska Kraljice! Tvojim moćnim žezlom rasprši poput dima i prašine bezbožne napade naših vidljivih i nevidljivih neprijatelja; razruši svako njihovo neumjereno traženje i zabrani im i kao Majka svijetu dovedi ih opet na pravi i Bogu ugodan put!

Kolomenskoje – Fatima

S ukazanjima u Fatimi događaji u Kolomenskoju gledani su u novom svjetlu. Pitamo se: Postoje li tu nekakve poveznice? Jedno ukazanje na krajnjem Zapadu Europe, a drugo na njezinu Istoku; Fatima i Kolomenskoje, mala i neugledna sela. U Fatimi troje jednostavne djece, u Kolomenskoju jedna priprosta seljanka – na oba mjesta traži se molitva, a u oba slučaja tajanstveni broj 13: u Kolomenskoju prvo viđenje Andrianove na 13. veljače, drugo 13 dana poslije, na 26. veljače. Čak ako se nadnevke prenese u drugi način računanja (bizantska Crkva služila se još tada u cjelini julijanskim kalendarom!) slika se bitno ne mijenja, jer razlika između staroga i novoga kalendara iznosi 13 dana! Opet proizlazi za prvo viđenje broj 13, naime 26. veljače. I u Fatimi? Tamo su bila ukazanja svakoga 13-og u mjesecu, od svibnja do listopada 1917. godine. To je skoro kao da bi Bogorodica, pošto je u Rusiji njezino gospodstvo silom potisnuto, sada u Fatimi pozivala cijeli svijet da u Rusiji molitvom i pokorom ponovno uspostavi svoje gospodstvo.

„I Rusija će se obratiti!“ Rusija mora opet biti ono što je bila: „Kuća Presvete Bogorodice“. Do sada se mnogo toga ostvarilo. S Berlinskim zidom pao je i komunizam ne samo u Istočnoj Njemačkoj (Istočna Njemačka kao država više ne postoji!) nego i u Sovjetskom Savezu, koji također više ne postoji.

Što dijeli Vatikan i “Ruinijeve vidioce” glede čudesa u Međugorju?

Paolo Rodari

Istražno povjerenstvo kojemu predsjedava kardinal Camillo Ruini u ukazanjima Gospe u Međugorju prošlih dana završilo je s ispitivanjem vidjelaca i do kraja 2012. moglo bi biti spremno predati svoje mišljenje Kongregaciji za nauk vjere, pod čijim nadzorom i radi.

Sukladno izvorima koje je konzultirao Foglio (dnevni list) trebat će, međutim, sačekati spram javnoga izjašnjenja. Bivši Sveti Oficij, naime, iako se sprema sagledati rezultate do kojih je došlo Povjerenstvo, čini se da kani još dosta dugo čekati prije nego objavi vlastiti završni pravorijek: nadnaravni fenomeni su uostalom još u tijeku, a postoji uvjerenje da je nepromišljeno reći nešto prije nego ti fenomeni prestanu. U Vatikanu vlada lozinka: oprez, a ona, ako se prevede u praktični rječnik i odluku znači, „odgoda suda“.

Tako je učinio Tarcisio Bertone 1998., dok je još bio tajnik Kongregacije za nauk vjere, koji je onodobno dao svoj „za sada nihil obstat“, tj. nema zapreke. To će reći, makar se još uvijek ne može ustvrditi sa sigurnošću da je riječ o nadnaravnim fenomenima (a također se ne može ustvrditi ni suprotno), može se hodočastiti, vjernici mogu nastaviti odlaziti u mali bosanski gradić. Op rez prije svih zagovara i sam Papa. Ali za njega oprez ne znači nezanimanje, naprotiv.

U siječnju 2010. izazvala je pravu senzaciju inicijativa bečkoga kardinala Christoph Schönborna, koji je odlučio odmah nakon Božića otići u Međugorje unatoč tomu što je Sveta Stolica tražila od crkvenih vlasti da se ne upuštaju u slične pothvate. Schönbor-

novo „hodočašće“ izazvalo je naime mnoge prijepore. Mnogi su se u Vatikanu razgnjevili. Ali vjerojatno su samo rijetki znali da je Schönborn išao u Međugorje svakako i sa svoje točno određenom nakanom, naime, prikupiti informacije koje je trebao prenijeti Papi. Benedikt XVI., naime, kao i prije Ivan Pavao II., želio je znati, pet godina nakon što je izabran na Petrovu stolicu, kako se stvari ondje razvijaju. Schönborn nije mogao učiniti drugo nego zabilježiti ono što je vidio: riječ hodočasnika koja je sve više uvjerena u autentičnost ukazanja. Čini se da je u to sve više uvjeren austrijski primas koji je malo nakon što je stigao u Međugorje izrekao sljedeće riječi: „Istina jest da je Gospa posvuda, ali je jednako tako istina da se u ovim mjestima osjeća mnogo snažnije njezina prisutnost“. Pitali su ga: kako saznati i razlučiti istinu u događajima kao što su ovi u Međugorju? Schönborn je odgovorio: „Temeljno ishodište i motrište su plodovi. Plodovi govore, plodovi pričaju, plodovi su objavitelji“.

Dakako, ali u Međugorju, osim plodova, postoje i poruke koje Gospa svakoga dvadeset petoga u mjesecu daje vjernicima. Poruke koje uvijek pozivaju na molitvu i koje navode na razmišljanje i u Vatikanu. Zadnja poruka jest od prošle subote. Riječi koje u vremenu VatiLeaksa, svakako nisu ostavile ravnodušnim kardinala koji upravlja Crkvom: „Draga djeco, – rekla je Gospa između ostaloga – molite srcem. Vi puno pričate, a malo molite. Čitajte, meditirajte Sveto pismo, i riječi u njemu napisane neka vam budu život“.

(Foglio, utorak 28. veljače 2012.)

Stiže proljeće

Kraljica nas Mira poput djece uzima za ruku i pokazuje nam kojim putem krenuti.

fra Miljenko Stojić

Kad si zameten snijegom, onda se i Bogu moliš da stigne proljeće. A tako je zaista bilo nedavno u Širokom Brijegu, Međugorju, jednostavno u Herceg Bosni. Došlo nevrijeme kakvo nitko ne pamti. Zbog toga mu ljudi nisu bili vješti pa se nisu odmah najbolje snalazili. Kasnije je pošlo bolje, ali kod onih koji su se htjeli trznuti.

Koristeći vrijeme čitao sam knjigu *Svjetlost i nada*. Opisuje bolnicu u Novoj Biljoj i onaj poznati *Bijeli put*. Bila su to teška ratna vremena. Domovinski rat. Hrvati stiješnjeni u Lašvanskoj dolini. Nemaju bolnice. Franjevci otvaraju vrata novoizgrađene crkve, liječnici se stavljaju na raspolaganje, a potrebitih je previše. Teška povijest piše se iz časa u čas. Nakon toga se u ovu dolinu zaputi i konvoj. „Naši dolaze“, kazivao je, prema knjizi, puk tih dana. I u tim riječima sve je sažeto rečeno. Kad smo zajedno i planine možemo premjestiti, kamoli ne ustrajati u nametnutom ratu.

Čišćenje putova podsjećalo me na naš ljudski život.

Htjeli ne htjeli svašta se u njemu zna nakupiti. Ako to redovito ne čistimo i ne odbacujemo, odjedanput putovi do našeg srca postanu neprohodni. I naše biće počne trpjeti.

Dok je snijeg okivao Široki Brijeg, obilježavala se 67. obljetnica ubojstva hercegovačkih franjevaca. Kažu da je bio snijeg tih dana kad je sve to otvoreno počelo. Komunističkoj namisli hladnoća nije smetala. Prepoznale su se i zajedno stale nastupati. Puk je, naravno, sanjao o proljeću. Trpio je udare hladnoće i išao dalje. Znao je da će svanuti nova, ljepša jutra.

Prošlih je dana bilo teško probijati se do Kraljice Mira. Dolazili su zaista hrabri, kao ono dok je bjesnio rat. Nekako je mirisalo sve na to, samo se pucnjevi nisu čuli. Molitve su kao i onda išle prema nebu. Spoznavali smo da smo tek krhka ljudska bića i ništa više. Uzalud svi dosezi naše pameti, uzalud sve veze. Pred hladnoćom si sam. Ne snađeš li se kako treba, novu priliku ne ćeš imati.

Čišćenje putova podsjećalo me na naš ljudski život. Htjeli ne htjeli svašta se u njemu zna nakupiti. Ako to redovito ne čistimo i ne odbacujemo, odjedanput putovi do našeg srca

postanu neprohodni. I naše biće počne trpjeti. Zbog toga je potrebno neprestano na njih paziti i nastojati da uvijek budu prohodni. Što više ljudi njima ide, nama je sve bolje i bolje. Bog nas nije stvorio kao sebične jedinke na ovom svijetu, nego kao ljude koji su spoznali što treba činiti i onda to dalje prenose. Na taj način palimo vatru koja razbija svaku hladnoću na ovom svijetu.

Kraljica Mira neprestano govori o sličnim stvarima. Jedino je taj njezin govor potpuno jednostavan, a mi bismo nekada voljeli da je malo složeniji, da se možemo hvaliti kako smo uspjeli shvatiti što to ona traži od nas. Takva je ljudska ispraznost! Valja je odbaciti i pred svoga Boga stati praznih ruku. Jer ako nešto ima u njima, kako ćemo moći ponijeti ono što nam on daje? A to je zacijelo mnogo vrjednije od svega što imamo. Kraljica nas Mira poput djece uzima za ruku i pokazuje nam kojim putem krenuti. Hrabri su stizali i do pobijenih franjevaca na Širokom Brijegu. Prvi dan, kad je stanje bilo najteže, došlo ih je 80-ak. Sve su nas ugodno iznenadili. Htjeli su se pokloniti tim ljudima koji su dali svoje živote ne htijući prestati biti ono što jesu. Treba taj njihov stav nositi dalje kroz život. Samo ćemo tako moći biti zadovoljni onim što je prošlo i onim što će vjerovatno tek doći. Time smo si ujedno zajamčili i sretnu vječnost. Oni koji prošlih dana nisu mogli ni do svoje Kraljice Mira ni do svojih pobijenih franjevaca, mogli su preko radiovalova pratiti što se događa. Radiopostaja Široki Brijeg, Radiopostaja „Mir“ Međugorje. Obje nastale u onim teškim ratnim i poratnim danima. I ispunile svoju svrhu. Sjećam se početaka Radiopostaje „Mir“ Međugorje. Već je tome 15 ljeta, a kao da je bilo jučer. Ništa nismo imali, samo namisao u glavi. Ali to je bio prvi, odlučujući korak. Poslije je sve išlo mnogo lakše. Kao kod plivanja, teško je dok ne započneš. Vjerujem da su i Kraljica Mira i pobijeni franjevci zadovoljni time, bez obzira na moguće pogreške.

Prošla veljača značajna je još zbog nečega. Navršilo se 20 godina otkada su Hrvatska i Sveta Stolica uspostavile diplomatske odnose. Bilo nam je prije toga tako hladno, hladno. Naša se država htjela roditi, a zakulisna središta moći nisu dala. Papa ih se nije bojao i hrabro je govorio da je sramota ono što se događa u Hrvatskoj. Naposljetku su oni s hladnim mislima u glavi morali popustiti. Pape su, pak, odnjihale novostvorenu državu i nastavile je čuvati. Čak su je pohodile 4 puta. Stupili smo među druge narode u svijetu. Unatoč svim poteškoćama uvjeren sam da nam dolazi proljeće, ne samo ono što nam ga Bog podaruje svake godine preko prirode koju je stvorio. Jesmo li ga spremni dočekati kao svoje?

Tjedni molitveni program

– zimski raspored
(od Mise na Križevcu do 1. svibnja)

PONEDJELJAK I UTORAK

7.30 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. Misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

SRJEDA

7.30 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. Misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
21 - 22 h Euharistijsko klanjanje

ČETVRTAK

7.30 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
Krunica
- U došaću, u božićnom vremenu i u vremenu kroz godinu: radosna otajstva i otajstva svjetla
- U korizm: otajstva svjetla i žalosna otajstva
- U uskršnom vremenu: otajstva svjetla i slavna otajstva
18 h Sv. Misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h Euharistijsko klanjanje

PETAK

7.30 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h Križni put uz Križevac
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. Misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h Čašćenje križa

SUBOTA

7.30 h, 13 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. Misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
21 - 22 h Euharistijsko klanjanje

NEDJELJA I BLAGDANI

7, 8, 11 i 18 h Sv. Misa na hrvatskom
9.30 Ćačka Misa (tijekom školske godine)
Ispovijed Prije podne za vrijeme Mise
Prije podne Sv. Mise na različitim jezicima
Tijekom dana Susreti sa svjedocima
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h Krunica na Brdu ukazanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. Misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

Glasnik MIRA

O međugorskim događajima te odjecima u svijetu i Crkvi čitajte u Glasniku mira, mjesečniku Informativnog centra MIR Međugorje.

Surađujte u Glasniku mira. Podijelite svoje dojmove i iskustva.

Uredništvo:
Glasnik mira, Gospi trg 1,
88266 Međugorje, BiH
Tel.: 00 387 36 653 327
Faks: 00 387 36 651 300
E-mail: kreso.sego@medjugorje.hr

Preporučite drugima Glasnik mira. Darujte im godišnju pretplatu. Pretplatite se na Glasnik mira.

Služba pretplate:
Tel.: 00 387 36 653 342
E-mail: lidija_paris@medjugorje.hr

RADIOPOSTAJA
MIRA
MEĐUGORJE

Jajce 87,8 Mhz
Mostar 100 Mhz
Banja Luka 107,8 Mhz
Hercegovina 101,5 Mhz
Lašvanska dolina 100 Mhz
Split, Južna Hrvatska 101,5 Mhz
Sarajevo i Srednja Bosna 96,1 Mhz
Bugojno, Uskoplje i okolica 101,8 Mhz
Sjeverozapadna Bosna, Jajce 106,7 Mhz
Žepče, Tuzla, Usora, Posavina 100,1 Mhz
Dolina Neretve i Južna Hercegovina 98,3 Mhz
Rama, Konjic, Sjeverna Hercegovina 104,7 Mhz
Zagreb, Lika, Bihać, Srednja Hrvatska 107,8 Mhz

Sateliti:
Europa, Bliski istok i Afrika – HOT BIRD 6
Sjeverna i Južna Amerika – AMERICOM 4
Australija i Novi Zeland – OPTUS D2

RADIOPOSTAJA "MIR" MEĐUGORJE
Gospin trg 1
88266 Međugorje,
Bosna i Hercegovina

Tel.: ++387 36/653-328 uredništvo
++387 36/653-326 glavni tehničar
++387 36/653-310 marketing
Faks: ++387 36/651-300

e-mail: marketing@medjugorje.hr
www.medjugorje.hr

Pribilježio i preveo Zoran Pervan

Prvi sam put došao u Međugorje zbog problematične prošlosti i problema s pićem. Ljudi su pričali o Međugorju, i u srcu sam osjetio da želim vidjeti o čemu je tu zapravo riječ.

Jedna velikodušna osoba kupila mi je kartu i tako sam došao. Svaki dolazak poslije toga vodio me sve bliže Isusu i Mariji. Zbog mojih različitih životnih iskustava, neki su me pitali bih li htio pratiti skupine mladih, da im govorim o tome što ne valja činiti, u što se ne valja upuštati. Dok god me Gospa zove, naravno da ću se odazivati. Ovdje je djelić raja. Ovaj mir se usaduje u dušu. Osjeti ga se za vrijeme klanjanja. To je mir koji trebamo uzeti i pružiti ljudima oko sebe. To želim činiti. Dolazak u Međugorje za mene je ispunjenje mirom, kao i radost dijeljenja toga mira s drugim ljudima.

Kad radim s mladima, pokušavam govoriti njihovim jezikom. Oni se često bune protiv vodstva i autoriteta, ali kad netko govori njihovim jezikom, onda razumiju. Mislim da zbog današnje silne tehnologije Crkva sve teže dopire do mladih generacija. Evangelizacija mladih jako je bitna. Oni rado slušaju svjedočanstvo obraćenja kao što je moje. Svi smo mi duhovna bića, i ja ne pokušavam govoriti njihovim glavama i umovima, nego njihovim srcima. Mislim da previše očekujemo od ljudi koji tek počinju vjerovati. Oni bi trebali biti na duhovnoj hrani za bebe, a mi im pokušavamo dati veliki odrezak, od koga će im pozliti. Trebamo susresti osobu tamo gdje se nalazi. Isus je uvijek susretao ljude tamo gdje jesu, i pratio ih. Nije imao nekih iščekivanja. Mnogi mladi kažu da su im tuda iščekivanja teret, da ih slama, tako da ih ja pokušavam sresti tamo gdje im je udobno. Da bi netko zaslužio njihovo poštovanje, mora najprije poštovati njih, i onda će se oni otvoriti. Ne će uvijek odmah reći što ih muči, pa treba strpljenja. Mnogo je ljudi čulo da sam nekome pomogao, pa mi dolaze s molbom da pomognem njihovoj djeci, rođacima... Ja samo gledam na milost koju Gospa ovdje obilato daje i čekam da ta milost počne djelovati, i pričam o tome kada im je teško. Molim se Duhu Svetom i čekam. Sve ovisi o stupnju slomljenosti neke osobe, o stupnju napuštenosti ili nedostatku povjerenja. Milost koja djeluje na ovome mjestu jednostavno liječi, duhovno i emocionalno, ali i fizički.

Timothy O'Sullivan, Irska

***Budu li vam grijesi kao grimiz,
pobijeljet će poput snijega (Iz 1,18)***